Povestiri fantastice și SF

Sergiu Someșan

Povestiri fantastice şi SF

de Sergiu Someşan

Publicată în 2013 *în colecţia* Cărţi electronice gratis şi legal

Ediţie îngrijită cu link-uri şi note de A Reader

Redactor: A Reader

Pe coperta: fotografie de Eugen Demeterca

Toate drepturile asupra cărţii aparţin autorului *Sergiu Someşan*.

Cuprins

Apă vie, apă moartă
Tăietorul de lemne
O rachetă cu numele meu
O cască alba şi un copil în ploaie
Poiana îngerilor
Născocirea
Închide bine uşa !
Întâlnire cu o zeiță
Mica mea contribuție la sfârşitul lumii
Ghidul scriitorului de SF

Apă vie, apă moartă

Înainte de a se lansa cu viteză în defileul ce cobora spre Fundățica, nea Gică, şoferul ziarului, se întoarse zâmbind spre mine:

— Cine ştie ce mai găsim acum în Fundățica?! Nu de alta, dar locul ăsta pare plin de minuni…

Am dat să-i răspund, dar hârtoapele din drum m-au făcut să-mi înghit vorbele. După vreo doi kilometri s-a ivit un drumeag spre stânga şi Solovăstru i-a făcut lui nea Gică semn să o cotească. Pe urmă s-a întors spre mine şi a început să îmi vorbească ferit, de parcă ar fi fost numai urechi duşmănoase în jur:

— Uite, acolo este Râpa Dracului… Nimeni nu a vrut să îşi facă casă pe aici… Ți-am mai spus că îs locurile spurcate, noaptea se văd lumini şi se aud zgomote. De parcă ar mesteca dracii sufletele păcătoşilor…

De după un pâlc de copaci se ivi o căsuță mică, gârbovită şi înnegrită de vreme. Solovăstru arătă spre ea:

— Numai nea Benga şi baba lui au inimă să stea pe aici. Dar la ce să te aştepți de la unul cu numele lui?

Probabil că am făcut o figură nedumerită, aşa că nea Gică, mai umblat prin locurile astea, se simți dator să mă dumirească:

— Pe aici, la Dracu' i se mai zice şi Benga…

Am vrut să mai cer lămuriri, dar nu am mai apucat, pentru că maşina a oprit brusc în fața porții. Sprijinit de ea sau, poate, sprijinind-o să nu cadă, stătea un moşneag. Părea să aibă vreo sută de ani, aşa arăta de vârstnic şi încovoiat de vremuri. Părul vâlvoi, netuns cine ştie de când, sprâncenele dese, crescute mult peste ochi, îl făceau să pară aidoma unui bătrân spiriduş paznic peste comori.

Solovăstru coborî înaintea noastră şi din unul dintre nenumăratele lui buzunare scoase o sticlă cu ceea ce părea a fi rachiu drept. Părea cel mai bun paşaport pe aici pentru că la vederea ei, moşul se înviora şi fața i se lumină toată ca şi cum ar fi întinerit dintr-o dată câțiva ani. De lângă casă, un câine slab şi negru hămăi spre noi de câteva ori, neconvins, apoi răpus de căldură se ascunse în umbra unui şopron şi tăcu.

Ținând sticla în față ca pe un steag de pace, Solovăstru se apropie de bătrân:

— Bună ziua, nea Benga! Ce mai faci?

— Ha? întrebă bătrânul, cu ochii la sticlă.

— Lasă, lasă, nu te mai preface că nu auzi, spuse Solovăstru tare şi se întoarse spre noi. Aude ca un flăcău, dar îi place câteodată să facă pe surdu' numai aşa, ca să-şi plângă singur de milă…

Tot cu ochii la sticlă, bătrânul ne deschise poarta şi ne pofti în ogradă. Lângă casă, aşezată în partea umbrită, o masă şi două băncuțe, la fel de vechi şi înnegrite de vreme ca şi casa, parcă ne îmbiau la odihnă.

— Sevastiță! strigă bătrânul cu o voce mai puternică decât te-ai fi aşteptat. Sevastiță, ia adu tu nişte pahare aici…

Din casă se auzi o mişcare, apoi un zăngănit de pahare. Uşa se deschise, dar nu ieşi nimeni.

— Le-am pregătit, dar vino tu şi le ia…, se auzi o voce tânără şi cristalină.

— Sevastiță! – vocea bătrânului căpătă un accent amenințător, dar din casă nu se mai auzi nici o mişcare.

— Nu vin, na, că mi-e ruşine să mă vadă oamenii ăştia aşa…

Bătrânul Benga privi mai întâi la noi, apoi se răsti spre uşa deschisă:

— Sevastițo! Când oi veni şi-oi pune corbaciu' pe tine, n-o să mai poți ieşi în sat de ruşine o lună întreagă. Adu odată paharele alea şi nu mă fă de râs.

Cu fereală, privind în jos stingherită, o codană ca la 17-18 ani, cu capul îmbrobodit într-o basma groasă, ieşi din casă şi ne puse câteva pahare pe masă.

— Bună ziua, nană Sevastița, o salută Solovăstru cu respect şi desfăcu sticla în timp ce îmi făcea cu ochiul, arătând spre ea. Dar stai aici, să bei cu noi un pahar…

Codana privi scurt spre bătrânul Benga, dar, cum acesta, cu ochii la sticlă, nu spunea nimic, ridică din umeri şi se aşeză lângă noi. Priveam lung la ea şi nu pricepeam de ce Solovăstru mi-o tot arăta din ochi. O codană ca toate codanele, crescută în cotloanele sălbatice ale munților şi, după câte se vedea, cam sălbatică şi nu prea scoasă în lume.

Solovăstru umpluse între timp paharele; după ce am ciocnit cu toții şi am dat paharele peste gât, s-a întors spre bătrân.

— Nu vrei să ne spui, nea Benga, cum s-a întâmplat cu oamenii ăia… care au mas săptămâna trecută la mata.

Bătrânul privi urât la codană, care începuse să chicotească, şi nu prinse a vorbi până nu mai goli un pahar.

Se şterse tacticos la gură şi abia apoi începu să vorbească:

— Apoi, ce să mai spui, măi băiete dragă, că uite ce ruşine păţii acu', la bătrâneţe. Şi nu mi-e de ajuns că mă ştie tot satu', acu' mi-ai mai adus şi pe domnii ăştia de la oraş să audă şi ei cum m-am făcut de râs…

Solovăstru se pare că îşi cunoştea bine omul, pentru că, aşa, ca prin minune mai scoase o sticlă cu rachiu din buzunarele lui fără număr şi o scuturâ bine să i se vadă mărgelele înainte de a o aşeza pe masă.

— Uite, împinse el sticla spre bătrân, asta ca să mai ai şi dumneata de dat câte un gât când ţi-o fi prea ruşine… Să mai uiţi.

Bătrânul privi lung la sticlă, cântărind-o parcă din ochi. Dintr-o dată, se hotărî şi cu o mişcare iute o puse sub masă, ascunsă vederii, privindu-ne apoi nevinovat, ca şi cum ne-ar fi îndemnat să uităm de ea.

Tuşi uşor ca să îşi dreagă vocea şi îi făcu semn lui Solovăstru să umple iar paharele. De data asta îşi muie numai uşor buzele în rachiu şi apoi începu molcom să povestească:

— Cum să vă zic io vouă? Acu' vreo săptămână, aşa mai pe înserate, stăteam cu muierea mea aici, pe prispă, şi ne uitam la orătănii. Tocmai le dădusem de mâncare şi aşteptam să intre în coteţ, să le închid. Noi, dragă domnule, se întoarse el spre mine, nu avem electrică aici, şi gazul e scump, aşa că aprindem lampa cât mai târziu. Oricum, se înserase bine când au venit oamenii ăia, şi nu i-am văzut prea bine. Păreau un fel de nemţi, japonezi, străini erau sigur, că nu prea le înţelegeam io vorba, mai mult din semne am priceput că li s-a stricat maşina. O lăsaseră acolo, cam pe unde o aveţi şi voi, numai că era mai mare şi mai albă, rotunjită parcă, cu tot felul de luminiţe pe ea. Nu am priceput eu bine ce voiau, tot arătau spre fundul grădinii, unde începe Râpa Dracului, până când le-am spus să se ducă, să-l ia şi pe Dracu', dacă vor, şi să mă lase să mă culc, că se făcuse târziu. Nu ştiu ce Ucigă-l toaca au căutat ei, că au duduit toată noaptea şi au făcut o grămadă de gropi, noroc că nu semănasem nimic pe acolo. Dimineaţă, când m-au trezit, păreau mai bucuroşi şi mă tot îndemnau să iau două bidoane. Am zis ca o fi ceva băutură de-a lor, cum mi-au lăsat şi nemţii ăia de anul trecut pe care i-am lăsat o săptămână să îşi pună cortul lângă casă. Dar asta, după ce că era puţină, nici nu se putea bea de amară ce era. Am gustat-o şi am scuipat-o îndată pe jos, de era să se strice ăia de atâta râs. Apoi unul pe care îl înţelegeam mai bine mi-a zis o prostie cât el de mare: că în bidoanele alea nu e rachiu, ci aşa, un fel de apă vie şi apă moartă, cum am auzit io prin poveşti când eram prunc. Am vrut să le zic vreo două, dar s-au urcat repede în maşina aia a lor şi cât ai clipi din ochi nu am mai văzut-o, parcă s-ar fi înălţat la cer, nu alta. Apa moartă, după câte m-am priceput eu că ziceau ei, cică era să îţi dai pe bube şi alte rupturi de oase, iar apa vie, dacă se întâmpla un necaz mai mare, oricum nu i-am înţeles eu prea bine ce voiau să zică. Le-am pus în cămară, cu gândul să le încerc mai spre seară, şi am plecat la coasă, că am un loc dincolo de Râpă şi mă gândeam să nu îmi rămână necosit, ca anul trecut, când nu am putut

să mă mişc toată vara din pat de junghiuri şi am pierdut bunătatea de fân. Când mă întorc eu spre seară de la cosit, baba mea, nicăieri. Strig eu în sus, strig eu în jos, baba, nimic. Na, drace, mi-am zis eu, ori au venit nemţii ăia după ea să mi-o ia şi să mi-o fiarbă, să o facă mai fragedă, ori au luat-o dracii să o pună în loc de talpa iadului. Cum mă învârteam eu amărât prin bătătură, că uite am rămas singur la bătrâneţe, numai ce aud dinspre cămară un chicotit, aşa, ca de fetişcană. Deschid eu uşa, şi acolo, printre cratiţe şi oale, se ascundea Sevastiţa, hlizindu-se ca proasta în broboadă. Ce-ai făcut, toanto? am întrebat-o eu, dar aveam aşa o bănuială. Trăsese cu urechea la ce vorbisem eu cu nemţii ăia şi, cum am plecat la coasă, ţuşti la bidoane să le încerce ea prima. A turnat în ea la apă vie până a întinerit de a ajuns ca acum. Noroc că am venit la vreme să o opresc, că altfel ajungea copil de ţâţă, de trebuia acum să îi caut şi doică prin sat. Am mai prăbăluit şi io un pic din bidoanele alea, noroc că am apucat să îmi dau cu apă moartă pe spate, de m-a lăsat cu totul vătămătura care mă ţinea de când am căzut acum câţiva ani din car, că toanta asta a mea, buiacă ca toţi ăştia tineri, s-a împiedicat până la urmă de bidoane şi le-a vărsat cu totul…

Am privit spre Sevastiţa, care râdea vinovată, ascunzându-şi gura în broboadă, apoi am privit la Solovăstru, clătinând cu îndoială din cap.

Solovăstru se întoarse spre bătrân:

— Dar bidoanele alea măcar ţi-au mai rămas?

— Rămas, sigur că au rămas. Am zis să le ţinem noi, că tare erau faine. Sevastiţă, ia du-te tu şi le adă să le vadă domnii…

Sevastiţa rămăsese cu mâna la gură, privind năucă de la unul la altul.

Văzând cum privim toţi la ea şi aşteptăm un răspuns, într-un târziu îngână cu voce pieritã:

— Ieri-dimineaţă, după ce ai plecat la coasă, au trecut pe drum un domn şi o doamnă într-o maşină. Erau din Bucureşti şi m-au întrebat dacă nu le pot vinde nişte lapte…

Bătrânul se lovi cu mâinile peste genunchi, într-un gest de disperare:

— Le-ai dat bidoanele? Păi, ce ţi-am spus eu ţie, să ai grijă de ele?

În faţa tăcerii încăpăţânate a Sevastiţei, bătrânul ridică ochii spre cer ca şi cum l-ar fi luat martor, apoi se întoarse plin de obidă spre noi:

— Uite aşa mă chinui cu toanta asta a mea de şaptezeci de ani. Un pic de minte nu are şi toate le face numai pe dos, de parcă o împinge Necuratu'…

Am pufnit supărat şi am dat să mă ridic în picioare să plecăm, când nea Gică îmi dădu un ghiont, arătându-mi ceva în ogradă. La început nu mi s-a părut nimic deosebit, dar apoi, văzând încotro privea şoferul, m-am uitat şi eu mai atent. Pigulind cu grijă după boabe, se

apropia de noi cu paşi măsuraţi un gâscan bine făcut.

— La dracu, am şoptit în barbă.

Am luat pe pipăite, cu ochii ţintă la orătanie, un pumn de grâu din sacul de lângă noi şi l-am aruncat spre gâscan. A început să ciugulească cu poftă, privindu-ne din când în când cu ochi albaştri şi bănuitori.

Un gâscan ca toţi gâscanii, numai că pe gâtul lui scurt şi gros erau trei capete care ciuguleau pe rând din grâul aruncat pe jos, pe când celelalte două ne priveau suspicioase ca şi cum ne-ar fi suspectat că vrem să-i luăm mâncarea.

Văzându-ne cum privim gâscanul, bătrânul arătă scârbit spre el:

— Ia uitaţi-vă ce a fost în stare să facă până am venit eu de la cosit! A tăiat două gâşte şi un gâscan, le-a lipit la toate capetele pe gâtul gâscanului, le-a spălat cu apă moartă, apoi i-a dat să bea apă vie. Cică era curioasă dacă va face ouă ca gâştele sau va călca celelalte gâşte cum făcea înainte gâscanul…

Alungă posac de lângă noi gâscanul, care, total nepăsător la felul cum arăta, sâsâi furios cu toate trei capetele spre el înainte de a se îndepărta.

— Asta nu ar fi nimic, dar de când are trei capete nu mai doarme ca toate orătăniile, sâsâie mereu cât îi noaptea de lungă, că îl aud prin somn; ba, am început şi să-l visez de-o vreme… Şi în vis parcă se face tot mai mare, de parcă ar fi ca un balaur din ăla din poveşti, îmi goleşte dintr-o înghiţitură tot hambarul şi pe urmă sâsâie urât la mine, cică să-i mai dau… Nici nu mă mai pot hodini bine nopţile de răul lui…

Se întoarse spre Sevastiţa să o certe, dar văzând-o cum stă chircită cu capul între umeri dădu numai din mână a lehamite.

Am rămas fără grai; lângă mine Solovăstru zâmbea cu gura până la urechi şi cred că se pregătea să îmi mai ceară nişte bani, dar m-am făcut că nu îl bag în seamă. Moşul, văzând că noi toţi eram ocupaţi să privim gâscanul, mai umplu un rând de pahare. Eu m-am ridicat încet în picioare şi i-am făcut semn lui nea Gică să se ridice şi el. Mi-am dres vocea şi, încercând s-o fac să îmi sune cât mai natural, m-am adresat bătrânului:

— Noi mergem până la maşină să aducem un aparat de fotografiat şi o maşinărie să se înregistreze ce vorbim… Până mai stăm noi de vorbă, îl trimitem pe domnul Solovăstru să aducă câteva sticle de rachiu din ăsta drept de care îţi place dumitale… numai să ne spui cum s-a întâmplat totul de-a fir a păr… O să-i zic să aducă şi ceva de mâncare pentru s-ar putea să dureze ceva mai mult…

Auzind de rachiu bătrânul se ridică şi el, cu ochii dintr-o dată atenţi, şi privi spre Solovăstru:

— Apoi, dragă domnule, să aducă numai rachiu, că de mâncare mai găsim noi vreo orătanie să o tăiem, că nu suntem aşa de săraci, chiar dacă suntem aici la capătul lumii, unde şi-a înțărcat Dracul copiii…

L-am luat cu noi pe Solovăstru şi l-am trimis să aducă de unde o şti el încă vreo trei, patru sticle de rachiu drept; m-am făcut că nu aud cum bombăne că „alea trebuie să le plătiți separat, că îs destul de scumpe, şi io nu găsesc sticlele de rachiu pe marginea drumului sau în pomi!“.

În ogradă, bătrânul Benga tocmai ţipa la Sevastița să se mişte odată şi să ne pregătească ceva de mâncare. Şi să se mişte mai repede, că destule prostii făcuse până atunci. Tremurând tot de emoție, am ajuns la maşină şi m-am aşezat pe bancheta din spate să-mi revin: în sfârşit dădusem lovitura! De data asta avea să iasă un reportaj pe cinste! Am verificat dacă am film în aparat, dacă banda casetei din reportofon este trasă la capăt, apoi ne-am întors la bătrân. L-am pus iar şi iar să povestească întâmplarea, până când a obosit şi i s-a făcut lehamite. S-a mai înviorat puțin când l-a văzut pe Solovăstru venind cu patru sticle la gâtul cărora rachiul drept făcea mărgeluțe aurii, dar tot nu a mai vrut să continuăm până nu mâncăm de prânz, mai ales că dinspre bucătăria de vară venea un miros îmbietor. Am vrut să merg măcar să îi fac câteva poze gâscanului, dar bătrânul era neînduplecat: după ce mâncăm! Împiedicându-se mereu – acum eram convins că de fapt încă nu era obişnuită cu noul ei corp tânăr –, nana Sevastița ne puse pe masă o tocăniță grozav de gustoasă şi o mămăligă aburindă. Am început să mâncăm ca lupii, ronțăind cu poftă oasele, pe care le aruncam apoi câinelui negru, care se mai înviorase niţel şi se învârtea pe lângă noi prinzându-le din zbor cu dexteritate. Abia după ce ne-am potolit puțin foamea, printre îmbucături, bătrânul Benga ne-a mărturisit:

— O fi Sevastița mea împiedecată, dar face o tocană de gâscă ca nimeni alta în sat…

Nea Gică mă privi lung:

— Sper numai că nu a tăiat gâscanul ăla ciudat de care avem noi nevoie…

M-a săgetat un junghi prin inimă, dar bătrânul Benga ne-a liniştit:

— O fi proastă Sevastița mea, nu zic nu, dar nici chiar aşa…

Se uită după ea şi, nevăzând-o prin apropiere, strigă:

— Sevastițo! Ia fă-te încoa şi adu şi balaurul ăla cu trei capete cu tine, că domnii vor să-i facă poze. Poate ți-or face şi ție una, să-ți rămână de aducere-aminte, că cine ştie cât te-o mai ține şi pe tine tinerețea asta…

De cum am văzut-o pe nana Sevastița apărând de după colțul casei, acoperindu-şi vinovată gura cu broboada, am ştiut că ceva nu-i în regulă. Şi-a dat seama de asta şi bătrânul, că întrebat-o grăbit:

— Acu’ ce-ai mai făcut, toanto?

Văzând-o cum îl privea cu ochii mari şi fără să spună nimic, bătrânul se plesni cu mâinile peste genunchi a neputință:

— Ai tăiat gâscanul, năroado!

Sevastița dădu numai din cap şi scânci cu o voce subțire ca de fetiță:

— Păi, nu ai zis tu că nu mai poți dormi noaptea de răul lui? Acu’, l-am tăiat iaca… Ai scăpat de el!

— Domnii ăştia voiau să îl tragă în poză… Acu’ ce-or să mai fotochipeze?

Sevastița se hlizi şi se răsuci pe călcâie:

— Păi, să mă fotochipeze pe mine, că uite ce tânără şi frumoasă îs!

Dinspre Râpa Dracului se auziră câteva scrâşnete, şi pământul păru că se mişcă uşor.

— Taci, toanto, făcu bătrânul moale. Nu auzi că râd dracii de tine?

Am rămas în gospodăria bătrânului Benga până spre seară, doar-doar vom mai găsi ceva, vreo urmă palpabilă a trecerii „nemților“ prin sat. Cum era de aşteptat, nu am mai găsit nimic.

Ne-am luat într-un târziu rămas-bun şi am pornit-o spre maşină. Solovăstru se ținea cu mâna de buzunarul unde bănuiam că ascunsese banii.

— Io nu vă dau nici un ban înapoi, aşa să ştiți. Ce vină am eu că ați mâncat probele?

Văzând că mergem amărâți şi nu spunem nimic, căpătă curaj:

— Şi mai trebuie să-mi plătiți şi patru sticle de rachiu drept! Că de la Benga slabă speranță am să le mai iau înapoi.

***

Tot drumul înapoi spre oraş, spre civilizație, eu am tăcut morocănos, iar nea Gică, fin psiholog, mi-a respectat tăcerea. Din când în când, ofta şi privea înapoi spre locul unde bănuia că ar putea fi Fundățica. Într-un târziu, chiar înainte de a intra în Braşov, nu m-am mai putut abține şi l-am întrebat:

— Da’ ce te frământă, nea Gică, de te tot uiți aşa cu jind înapoi?

Şoferul depăşi cu grijă un camion, apoi se întoarse oarecum ruşinat spre mine:

— Mă tot gândesc la fetişcana aia…

— Care fetişcană? am făcut eu pe nedumeritul.

— Ei, care? Sevastița, care alta…

— Ce-i cu ea?

Nea Gică mai conduse un timp cu ochii la şosea, apoi spuse plin de obidă:

— Nu ai văzut cum i se mişcau ochii în cap? Un semn aştepta, şi ar fi venit după mine. Că bătrânului tot nu îi era de nici un folos, aşa tânără cum era…

Am privit mai lung la nea Gică: avea la vreo cincizeci de ani, dar uite, al dracului, unde îi stăteau gândurile. Mi-am ascuns un zâmbet şi l-am întrebat, cât de serios am putut:

— Păi, de ce nu i-ai făcut semn atunci? Cred că moşul era chiar bucuros să scape de o asemenea pacoste… Ți-ar fi dat-o tot fuga…

Şoferul tuşi încurcat şi după un timp spuse:

— Acu', că era împiedicată nu ar fi mare lucru, s-ar fi obişnuit ea cu timpul să meargă drept. Dar mă gândesc: dacă moşul avea dreptate?

— Cu ce să aibă dreptate? am întrebat eu nedumerit.

— Dacă efectul la apa aia vie pe care a băut-o nu ține prea mult, şi într-o dimineață mă trezeam cu o hoaşcă de o sută de ani în pat, ce mă făceam eu pe urmă cu ea?

Când ne-am despărțit, o oră mai târziu, încă mai dădea din cap neconvins dacă a făcut bine sau nu.

Tăietorul de lemne

Cobora odată cu cețurile toamnei dinspre munți şi, la o privire fugară, ai fi zis că este adus chiar de ele. Era înalt şi părea bătrân, nu atât din cauza înfățişării, cât mai ales pentru că întreba pe toți copiii întâlniți în cale:

- Ce mai faceți, voi, dragii moşului? la care întrebare, copiii, priveau fâstâciți în pământ şi nu găseau niciodată răspuns. Ridicau numai într-un târziu ochii şi se uitau la el cu o fericire mută. Copiii şi animalele se simțeau bine în preajma lui… Şi femeile…

După câțiva ani, unii au aflat că îl cheamă Anatol. Cum nu a spus niciodată nici da, nici ba, oamenii s-au obişnuit să-i spună aşa, deşi mulți se îndoiau că ăsta ar fi numele lui adevărat. Oricum, de felul lui, era tăcut şi rar schimba câte o vorbă cu gospodarul la care tăia lemne.

Ca într-un ritual ciudat, fiecare gospodărie din mica aşezare de munte pregătea o grămadă de lemne cât să poată tăia el într-o zi. Nu lua niciodată plată, dar mânca alături de familie, iar noaptea nu dormea în casă ci, învelindu-se cu sumanul gros, se culcuşea în grajd lângă animale, care îl primeau fornăind bucuroase în mijlocul lor.

Uneori, în câte un an, când întârzia să coboare spre micul cătun de la poalele munților, o nelinişte ciudată cuprindea aşezarea. Părea că toată suflarea ei încremeneşte într-o ciudată aşteptare şi că ritmul vieții se domolea cu fiecare zi care trecea şi că în curând se va opri de tot. Apoi, umbra lui înaltă se ivea cenuşie dintre fuioarele ceții şi un oftat colectiv îi însoțea apropierea de cătun. Paşii lui mari şi apăsați erau urmăriți cu ochi lacomi şi plini de speranță de după garduri şi perdele pe jumătate trase. Pentru că, deşi nu ştiau multe despre el, muntenii au observat repede un lucru: pe casa unde se oprea prima dată tăietorul de lemne, părea că îşi pune Dumnezeu mâna. Dacă era cineva căzut la pat, când se făcea focul cu lemnele tăiate de el şi după ce fumul se înălța drept spre cer, omul se scula de parcă nu ar fi avut nimic. Şi asta nu era tot. Fumul făcut de lemnele arse se ridica drept spre cer, oricât de tare ar fi bătut vântul. Ca o tainică legătură între pământ şi cer.

Dacă o familie o ducea greu şi nu se descurca de pe un an pe altul, după ce tăietorul de lemne îi intra în curte, părea că gospodarului i se dezleagă dintr-o dată norocul. Toate vitele păreau din neamul iepurilor şi viței şi mânjii creşteau peste noapte. Şi cel care se îndura să le vândă găsea repede cumpărători şi la preț de mirare. Vorbele despre el s-au răspândit degrabă şi prin alte aşezări, dar cei mai mulți nu credeau o iotă, pentru că omul se lăsa greu văzut de străini. Şi nici gospodarii nu erau dornici să dea amănunte, gândindu-se că dacă şi alții l-ar convinge să meargă prin satele lor să taie lemne, asta ar însemna să ajungă mai rar pe la ei. Aşa că dădeau din umeri, făcând pe neştiutorii şi taina tăietorului de lemne era păstrată ca o avere de preț, ce aparținea obştii. Şi dacă cu străinii gospodarii cătunului nu prea vorbeau, între ei nu se sfiau să-şi dea cu părerea în serile lungi de iarnă, petrecute la gura sobei în care trosneau lemnele tăiate de el.

- E un sfânt! spunea Tănase, dar toţi ştiau că ăsta era bisericos rău şi în fiecare duminică bătea cale lungă până în aşezarea vecină să caşte gura la slujbele ţinute de un popă beţiv şi muieratic.

- S-o crezi tu că-i sfânt! îi tăia avântul Trofin. Poate că nu l-ai văzut cum bea vinarsul şi cum mănâncă slana. Sfinţii nu beau vinars şi nu mănâncă slană. Mănâncă numai rădăcini şi ierburi…

- Rădăcini şi ierburi aţi mâncat voi când v-aţi pornit la vorbă, punea lucrurile la punct Chirilă, mai umblat prin lume şi mai isteţ ca ceilalţi. Sfânt, nesfânt, omul aduce noroc acolo unde pune mâna. De ce despicaţi voi firul în patru? Nu vă merge bine? Vreţi să-l supăraţi şi să plece în alt cătun? Ar fi primit cu braţele deschise peste tot, aşa să ştiţi… Şi, dacă asta nu vă ajunge, aduceţi-vă aminte de Grancea…

S-au înfiorat toţi de parcă ar fi revăzut totul cu ochii minţii. Grancea era un gospodar zgârcit şi cârcotaş care găsea oricui pricină de sfadă. Îi mergea bine, dar nu era niciodată mulţumit. Nu i se părea firesc ca altuia să-i sporească avuţia într-un an cât lui după o trudă de-o viaţă. Într-o toamnă, când a văzut că Anatol trece nepăsător pe lângă ograda lui la fel ca în alţi ani, i-a ţinut calea cu o puşcă retezată pe care o folosea la braconajul mistreţilor. Era băut bine şi vorba i se împleticea în gură:

- Până aici ţi-a fost, neicuşorule! Anul ăsta intri la mine sau nu mai intri nicăieri…

Gospodarii care pândeau pe după porţi au încremenit şi şi-au ţinut răsuflarea. După ce întâmplarea şi-a deşirat ghemul încâlcit până la capăt şi au început să se învinovăţească unul pe altul că nu au făcut nimic, fiecare a spus că a crezut că se va deschide pământul şi-l va înghiţi pe păcătos.

- Ba eu am crezut că are să-l trăznească, a spus bisericosul de Tănase, făcându-şi cruci mari cât turla bisericii…

Nu se întâmplase însă nimic din toate astea. Tăietorul de lemne l-a urmat încet pe Grancea în ogradă şi, sub ameninţarea puştii retezate, a început să taie lemne. Odată cu sunetul sec al primului lemn despicat de topor, din grajd s-a auzit mugetul unei vite. Alt lemn tăiat, alt muget de vită. Grancea a fugit ca vântul în grajd şi s-a crucit. Vitele cădeau una după alta cu burţile umflate ca şi cum ar fi mâncat lucernă proaspătă. S-a întors negru la faţă spre Anatol. A armat puşca încrâncenat.

- De ăsta îmi eşti tu, neicuşorule? a râs crud Grancea şi a tras, iar puşca i-a înflorit ca o floare însângerată în faţă.

După ce totul a trecut şi Grancea a fost înmormântat, tăietorul de lemne s-a mutat la altă casă, a lui Pamfil, unde a început să taie lemne ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Gospodarul care zăcea de câţiva ani buni cu picioarele zdrobite de căderea unui copac, învineţite şi pline de puroi, după ce fumul din lemnele proaspăt tăiate se ridică drept spre cer, se ridică şi el din pat. A ieşit afară din casă, s-a repezit sprinten după Anatol şi a dat

să i se arunce la picioare să-i mulțumească. Cu un gest, acesta l-a oprit şi, deşi nu prea era auzit vorbind, a spus:

- Pentru munca mea am fost omenit cum se cuvine. Iar pentru altele, numai bunul Dumnezeu ştie de ce vrei să-mi mulțumeşti.

Pamfil nu a mai spus nimic, l-a petrecut numai cu ochii în lacrimi până nu l-a mai văzut. Apoi, întorcându-se spre casa de unde fumul se înălța drept spre cer, a tras aer adânc în piept şi a spus ca pentru el:

- Trag nădejde că fumul ăsta miroasă a tămâie şi nu a pucioasă…

După un timp, animalele lui Grancea şi-au revenit, iar oamenii şi-au adus aminte că puşca lui Grancea era veche şi, zgârcit cum era, nu voia să-şi cumpere alta, deşi multă lume i-a spus că vechitura aia o să-i crape capul într-o zi. Cum nu le făcea plăcere să-şi amintească de întâmplare, în curând, peste ea s-a aşternut uitarea.

Partea femeiească a aşezării avea altă părere:

- E un bărbat care a suferit mult din dragoste, spunea pătimaşă Paraschiva. Aşa simt eu şi la treburi din astea nu mă înşel. S-a retras ca un pustnic în munți, dar bărbatul din el nu-i dă pace. Când mă priveşte, mă trec toți fiorii…

- Lasă, Paraschivo, că pe tine te trec fiori şi când te uiți la sfinții din biserică, răspundeau femeile ciudoase.

- Mă trec, e drept, nu se lăsa Paraschiva mai prejos, dar şi pe ei îi trec aşa pictați cum sunt.

- Păcătoaso! râdeau femeile cu îngăduință şi se depărtau dându-şi coate şi făcându-şi cruci mărunte. Într-un cătun aşa de mic, nu era greu de ştiut că tânăra văduvă, de câțiva ani buni, îndruma primii paşi ai flăcăiandrilor pe cărările dulci ale dragostei. Ba şi unii gospodari aşezați îi mai călcau prin ogradă la ceas de seară, dar, cum nu se isca niciodată vrajbă, totul era trecut sub tăcere.

Şi, se părea că totuşi, Paraschiva a avut până la urmă dreptate, chiar dacă multora nu le-a venit să creadă. De vreo câțiva ani buni, după ce alegea din pricini numai de el ştiute o gospodărie sau alta ca şi cum ar fi scăpat de grija unei îndatoriri ce nu suferea amânare, se îndrepta glonț spre casa lui Zaharia, om aşezat, gospodar şi chibzuit. Toți îşi dădeau cu presupusul, dar până la urmă birui părerea Paraschivei:

- Precis aia mică a lui Zaharia seamănă cu femeia pe care a drăgostit-o el mai demult. Ascultați ce vă spun eu: într-un an, doi, când mai creşte mucoasa aia mică, îl vedem aşezându-se la casa lui…

- Eşti nebună, spuneau toți cu speranța să greşească. Tu nu vezi ce bătrân este… Şi cât

de necoaptă este Irina lui Zaharia…

În anul în care s-a întâmplat, toţi mai sperau ca Paraschiva să n-aibă dreptate, dar faptele s-au petrecut cu atâta repeziciune încât nimeni nu a avut timp să spună nimic, nicidecum să mai facă ceva.

Când a intrat în ograda lui Zaharia să taie grămada de lemne pregătită ca de obicei, în jurul lui s-au adunat copiii şi câinii. Copiii se aşezau pe lângă el în cerc şi-l urmăreau cu priviri fascinate cum lua pe rând fiecare lemn, îl aşeza pe butuc apoi, cu o mişcare hotărâtă, îl despica în două sau în patru, după mărime. Şi, dacă pe copii toţi îi mai înţelegeau cât de cât, nimeni nu pricepea ce anume îi atrage pe câini în preajma omului. Se înghesuiau printre copii şi se uitau cu ochi curioşi la omul din faţa lor de parcă ar fi tăiat cârnaţi, şi nu lemne. Oricum, este sigur că nu a fost niciodată lătrat de vreun câine. Dincolo de cercul făcut de copii şi câini, se oprise fata lui Zaharia, Irina. Înaltă şi slăbuţă, stătea rezemată de o magazie şi privea fix pe omul care tăia lemne, rozâdu-şi nelinişţită unghiile.

După ce totul a trecut, copiii au încercat să povestească, dar fiecare spunea altceva, aşa că mare lucru nu s-a putut afla. Cel mai sigur părea a fi faptul că, la un moment dat, sprijinind un lemn care nu voia să stea singur pe butuc, Anatol a ridicat ochii spre Irina. Chiar în clipa aceea, toporul a pornit vijelios la vale, copiii au încremenit, şi, pentru prima dată în preajma lui Anatol, câinii au mârâit îndureraţi. Cu ochii ţintă la lemnul pe care cădeau picături mari şi roşii de sânge, Irina s-a apropiat de bărbat. Acesta îşi ţinea mâinile pe faţă şi toţi cei care l-au privit au crezut că plânge, pentru că umerii i se zguduiau cu mişcări largi. Abia când Irina i-a luat mâinile de pe faţă, s-a văzut că Anatol râdea fericit. Iar când fata a rupt o bucată din bluză să-l lege privindu-l fericită în ochi, ca treziţi dintr-o vrajă, copiii s-au împrăştiat la joacă, iar câinii au plecat hârjonindu-se…

O rachetă cu numele meu

M-am oprit în fața uşii, încercând, ca în fiecare zi de altfel , să-mi compun o figură cât mai obosită. Îngrijorat nu trebuia să mă mai prefac, pentru că oricum eram, dar obosit nu prea aveam de ce să fiu. Văzusem trei filme şi cred că arătam mai degrabă plictisit. Când mi s-a părut că mi-am intrat în rol suficient de bine şi că arăt destul de ostenit, ca orice om care a stat câteva ore bune aplecat asupra lucrului, am sunat de trei ori scurt la uşă.

Mi-a deschis ca de obicei Robert, în timp ce Bruce se învârtea pe lângă mine pândind momentul să-mi sară în braţe. Din uşa deschisă a bucătăriei, a scos capul şi Ellen. M-a privit scurt apoi i-a repezit pe puşti.

- Copii, lăsaţi-l în pace pe tata ! Nu vedeţi că e obosit?

Se pare că exagerasem puţin şi-mi intrasem prea mult în rol , dar acum nu puteam să mai dau înapoi şi deşi ardeam de nerăbdare să mă joc cu copiii, le-am făcut semn să mă lase în pace şi m-am trântit greoi în fotoliu.

- Imediat e gata şi masa, spuse Ellen, când veni ca să-şi treacă mâna prin părul meu, ca de fiecare dată când ajungeam acasă.

Trecu apoi în faţa mea şi mă privi lung.

- Totul este în regulă? mă întrebă ea.

Am încercat să zâmbesc:

- Bineînţeles că este! De ce nu ar fi?

Privirea ei avea o sclipire iscoditoare şi fără să vreau am plecat ochii în jos.

- Nu ştiu cum să-ţi spun, Mike… Sunt îngrijorată. Azi a primit preaviz de concediere şi domnul Wald de la etajul trei. Mă aştept ca de la o zi la alta şi tu…

- Dar ţi-am spus, draga mea , am răsuflat eu uşurat că este numai atât, ţi-am spus de atâtea ori că postul meu este foarte sigur. Crede-mă, nu are rost să te frămânţi…

- Da, ştiu, mi-ai mai spus… Numai că… se întoarse să plece, dar se opri nehotărâtă în uşă.

- Mike, iartă-mă dacă te întreb o prostie… Ceea ce faci tu acolo este ceva legal, nu?

Am zâmbit fără să vreau: Asta ar mai lipsi să fie ilegal să vezi trei filme pe zi!" dar cu voce tare am spus:

- Bineînțeles că este ceva legal. Ba mai mult, lucrez la o instituție guvernamentală, numai că nu pot să-ți spun mai mult. Nici chiar ție!

- Bine, bine, nu-mi spune, oftă ea oarecum uşurată şi se întoarse la bucătărie.

După cină, am prins câteva minute bune de joacă cu copiii, înainte ca Ellen să-i trimită la culcare. Apoi, m-am culcat şi eu în timp ce Ellen mai robotea încă prin bucătărie. Eram chiar bucuros că mai întârzie… Altfel, cine ştie, stând amândoi în pat, poate aş fi fost tentat să-i mărturisesc totul şi să scap odată de teatrul ăsta pe care sunt nevoit să-l joc în fiecare seară.

Şi, de fapt, ce aş putea să-i spun? Că singura mea obligație, după ce am semnat atât de ciudatul contract, a fost să mă prezint o dată pe săptămână la un control medical, să iau vitaminele şi medicamentele care mi se dădeau şi să-mi ridic leafa?!

Nu, mai bine să nu-i spun nimic. S-ar îngrijora fără rost…

Uneori, revăd în minte ziua în care am dat urmare micului anunț, tipărit cu litere mici în josul paginii de publicitate. Nu mi-a plăcut deloc polițistul de la poartă şi nici atmosfera de mister pe care am întâlnit-o la sediul viitorului loc de muncă. Dar eram după aproape un an de şomaj, copiii creşteau, le trebuiau plătite taxele şcolare, iar facturile neachitate se adunaseră într-un teanc de-a dreptul impresionant. Am trecut peste reținerile pe care în mod normal le-aş fi exprimat destul de vehement celui care mă primise. Şi care, după ce s-a recomandat, înainte de orice m-a trimis la vizita medicală.

- Ştiți, domnule Grove, mi-a spus el, este mai bine să facem o scurtă vizită medicală înainte de a sta serios de vorbă. Nu avem prea mari pretenții privitoare la studii, dar sănătatea angajaților noştri trebuie să fie perfectă.

- Sunt sănătos tun! i-am spus eu grăbit.

- Cu atât mai bine, cu atât mai bine, domnule Grove. Nu veți întâmpina deci nici o problemă, dar vrem să ne convingem şi noi de asta, mi-a zâmbit el politicos şi m-a dat pe mâna unui medic care m-a supus celui mai minuțios examen medical din viața mea.

În timp ce eram examinat mă gândeam: un loc de muncă unde studiile nu contează prea mult, în schimb sănătatea şi mai ales reflexele sunt controlate la sânge. Crezând că sunt pe drumul cel bun, am prins un moment prielnic şi l-am întrebat pe doctor :

- Doctore, e vorba de mercenari, nu-i aşa?

Medicul m-a privit ofensat:

- Cum vă puteți închipui, domnule Grove, că o instituție guvernamentală s-ar putea ocupa de recrutarea de mercenari?

M-a poftit să iau loc, fără să bage prea mult în seamă scuzele pe care i le-am oferit.

- De fapt, un aspect destul de interesant al viitoarei dumneavoastră activități l-ați şi sesizat. S-ar putea, rețineți vă rog, ca viitoarea dumneavoastră muncă să implice şi o eventuală deplasare în străinătate. Deplasare care, țin să vă avertizez de pe acum, nu este cu totul lipsită de riscuri…

„Deci nu mercenari recrutați, ci spioni!" m-am gândit, iar cu voce tare l-am întrebat pe Goodman:

- Şi cu ce anume ar trebui să mă ocup în străinătate, domnule Goodman? l-am întrebat, deşi răspunsul îl bănuiam.

- Vedeți, asta nu vă putem spune decât în momentul în care veți fi trimis.

M-am ridicat să plec.

- Domnule Goodman, sper să vă dați seama că condițiile astea nu avem ce discuta. Îmi vorbiți de sacrificiu, dar nu îmi spuneți pentru ce ar trebui să mă sacrific şi nici în ce împrejurări…

Se vede treaba că nu eram primul care se ridicase să plece de pe scaunul ăla pentru că Goodman a ridicat dezamăgit din umeri.

- Cum doriți, domnule Grove. Dar dacă tot ați venit până aici, poate v-ar interesa să vedeți contractul - şi-mi pusese în față două foi de hârtie.

Le-am luat şi le-am citit circumspect: pe prima, scria destul de nebulos şi de încâlcit cam aceleaşi lucruri pe care le auzisem şi de la Goodman. Pe a doua, se specifica că în primii doi ani urma să fiu păstrat în rezervă, urmând un tratament specific pentru fortificarea organismului, iar imediat sub această clauză am văzut suma ce urma să o încasez săptămânal şi am tresărit: cu banii pe o singură săptămână aş fi scăpat de jumătate din facturile neachitate.

Încă ezitând, l-am întrebat pe Goodman:

- Este adevărat ce scrie aici, că în primii doi ani nu…

- Perfect adevărat, domnule Grove… În caz că ați accepta, dumneavoastră nu ați fi de fapt decât rezerva unei rezerve… Şi vă rog să mă credeți că avem grijă de oamenii noştri. După cum vedeți investim prea mult în ei pentru a ne permite luxul să-i pierdem prosteşte.

Încă mă mai frământa îndoiala. Pentru a mi-o masca întrucâtva l-am întrebat iar:

- Păi bine şi eu ce ar urma să fac în aceşti doi ani?

- Nimic deosebit! Veniți o dată pe săptămână la vizita medicală, luați vitamine şi alte

medicamente pentru fortificare, semnați şi vă luați banii.

Ca prin vis am semnat contractul. În rest, Goodman avusese perfectă dreptate: după vizita medicală, luam câteva pastile, făceam o injecție nu prea dureroasă şi într-o cameră alăturată semnam, luam banii şi nimeni nu mă mai întreba nimic.

Ce aş putea, aşadar, să-i spun Ellenei, mai ales că cei doi ani se împliniseră de câteva luni şi dintr-o zi în alta mă puteam trezi trimis cine ştie pe unde…

Am adormit greu, dar înainte de a mă cufunda în somn am luat hotărârea ca a doua zi, oricum era ziua programată pentru vizita medicală, să-l caut pe Goodman şi să-l întreb ce au de gând cu mine.

Când am ajuns în dreptul clădirii cenuşii, polițistul de la poartă mă salută ca pe o veche cunoştință. I-am răspuns preocupat, cu gândul aiurea. Astăzi eram hotărât să sparg acest complot al tăcerii care se țesuse în jurul meu şi, cu orice risc, să-i smulg lui Goodman adevărul cu privire la ceea ce urma să se întâmple cu mine.

Am intrat mai întâi în cabinetul medical unde, ca de obicei, medicul care îmi făcea injecția mă aştepta. M-am culcat pe canapeaua unde eram în mod obişnuit examinat. Înainte de a-mi da bine seama ce se întâmplă, mâinile şi picioarele mi-au fost prinse în curelele care atârnau la marginea canapelei.

- Hei, ce faceți? m-am zbătut eu în legături.

- Nimic, nimic deosebit domnule Grove, spuse Goodman care intrase pe neobservate. Ne luăm doar unele măsuri de precauție în eventualitatea că v-ar neliniști veştile pe care o să vi le dăm.

Făcu un semn spre doctor care se apropie tăcut de canapea şi, înainte de a putea protesta, îmi făcu o injecție total diferită de cele obişnuite. Dacă era un calmant nu şi-a făcut deloc efectul pentru că simțeam cum spumegam de furie. Aşa ceva nu mi-aş fi putut imagina că o să mi se întâmple!

- Doar nu vreți să mă trimiteți adormit?! am protestat iarăşi eu. Am semnat un contract, ce naiba … Sunt gata să plec de bunăvoie, bănuiesc ce mă aşteaptă …

- Oare? surâse misterios Goodman. Chiar bănuiți domnule Grove?

Am privit în jur. Mai intraseră între timp câțiva medici în încăpere. Stăteau lângă uşă încremeniți şi ei cu acelaşi surâs misterios pe figură. A început să-mi fie frică.

- Ei bine, spuse Goodman, nu văd de ce nu ai şti despre ce este vorba. S-ar putea să fii chiar mândru pentru că nu multor oameni le este dat un asemenea destin: o rachetă să poarte numele lor, fie şi numai pentru doi ani. Pe scurt, despre asta este vorba. Armata are

în dotare un nou tip de rachete, numite Crotal. Foarte bune şi foarte eficiente. Numai că în loc de microprocesoare sunt conduse de un creier uman. Mult mai maleabil, mult mai sigur, mult mai eficient… Un singur dezavantaj are acest sistem: nu rezistă mai mult de doi ani. Contactul dintre nervi, substanţă organică şi magistrala de date, metal, devine nesigur după doi ani de funcţionare chiar dacă nervii dumneavoastră au fost special trataţi în aceşti doi ani… aşa că … v-a venit rândul, domnule Grove!

- E o aberaţie, am strigat din răsputeri. Nu puteţi face aşa ceva … În contract scria de o muncă în străinătate …

- O să ajungi şi pe acolo, dacă se încing prea tare spiritele pe undeva pe planetă , spuse blând Goodman. Iar în privinţa familiei să nu îţi faci nici o grijă. Soţia va primi o înştiinţare prin care va afla că soţul ei a căzut făcându-şi datoria faţă de ţară şi bineînţeles că va primi o pensie bunicică.

Nu trebuie să-ţi faci griji, nu vei simţi nimic, iar amintirile îţi vor fi blocate. Vei şti doar că eşti o rachetă şi că ai fost întotdeauna aşa …

- Nu se poate, mă zbat eu în legături. E un asasinat! Ajutor! Poliţia!

Nu ştiu dacă amintirea poliţistului jovial de la poartă m-a făcut să mă opresc sau injecţia doctorului îşi făcea efectul, dar dintr-o dată nu mi-a mai păsat de nimic. L-am văzut ca prin ceaţă pe doctor cum se apropie de mine, iar apoi, brusc m-a învăluit întunericul…

* * *

Sunt o rachetă „Crotal”! Sunt imensă, am 40 de metri şi sunt construită să mă pot strecura printre cele mai dificile forme de relief până la ţintă. Din când în când, întunericul de care sunt înconjurată se luminează şi văd o mulţime de hărţi în jurul meu. La început, apăreau haotic, dar, încetul cu încetul, am învăţat să le chem după voinţă din formidabila mea memorie.

Am şi câteva camere video. Aşa, voi putea face confruntarea între traiectoria reală şi cea programată. Pentru că, undeva într-un program prioritar, am adânc implantat ordinul ca la comanda „Start” să ajung acolo unde mi se va cere. Ăsta e singurul lucru important. Până atunci, aştept şi învăţ. Aştept şi învăţ să mă cunosc mai bine …

… În buncărul unde sunt instalată au apărut pentru prima dată oameni. Ştiu că sunt oameni, chiar dacă nu am nici o informaţie despre ei în memorie. Mi-au stârnit de la bun început curiozitatea, dar am căutat în zadar informaţii despre ei. Singurele date pe care le-am găsit erau nesigure şi proveneau dintr-o zonă internă a memoriei pe care nu ştiu încă să mi-o controlez prea bine. Sunt şi multe zone blocate în memoria internă, aşa că decât să bâjbâi prin zone interzise în căutarea biţilor nesiguri, prefer să-i observ cu ajutorul

camerelor de luat vederi. Se mişcă destul de sigur în jurul meu, schimbându-mi piesele cu termen expirat şi umplându-mi rezervoarele cu combustibil. De cele mai multe ori când deschid orificiul bucal iau naştere în aer vibraţii pe care le percep dar nu-mi dau seama cum …

… Am insistat în căutările mele şi am aflat că undeva, în imensul meu corp, un fir de cupru atinge în contact instabil o tablă de aluminiu care vibrează în funcţie de mişcările aerului. A luat naştere o mică pilă galvanică a cărei tensiune e modulată de vocea oamenilor. Am reuşit să captez această infimă variaţie de tensiune dar nu înţeleg nimic. Vorbele lor îmi apar ca o bolboroseală analogică lipsită de sens faţă de eleganţa digitală a biţilor care îmi sosesc de pe memoriile mele…

… Fără să fac nici un efort, dintr-o dată, am început să înţeleg limbajul oamenilor. Aveam undeva o zonă blocată de memorie pe care limbajul lor a activat-o. Înţelegeam acum vorbele lor fără prea mare efort, dar multe din ele nu aveau pentru mine înţeles. Primăvară, leafă, ură, frică, flori, aer … Ba nu, aer ştiam ce înseamnă, trebuia să ţin seama de rezistenţa lui atunci când îmi calculam traiectoria …

… După plecarea lor, am revăzut locaţiile de memorie pe care înregistrasem discuţiile lor. Şi, dintr-o dată, în timp ce ascultam pe unul din ei care îşi povestea concediul petrecut la mare cu soţia, mi-am amintit de Ellen.

Ellen, Ellen … gândeam şi fiecare repetare a numelui îmi aducea ceva nou în minte din făptura ei: părul lung, blond şi mătăsos, pielea ei catifelată, atât de caldă şi de moale când o mângâiam … Ellen! aş fi vrut să o strig înfrigurat, Ellen! dar nu puteam decât să-i trec biţii numelui ei de pe un disc pe altul. Ellen! şi mi-am amintit de Robert cel isteţ şi de Bruce, neastâmpăratul … Dorinţa de a o îmbrăţişa pe Ellen, de a-i revedea pe copii devenise aproape de nesuportat. Cu înfrigurare, am derulat toate hărţile la scară maximă până am găsit oraşul în care se găsesc. Scara hărţii îmi permitea să localizez cu precizie până şi casa. Şi am hotărât să mă duc să-i văd …

… Am aşteptat a doua zi cu nerăbdare să vină iar tehnicienii de la întreţinere. Am nevoie de unul din ei pentru a-mi atinge scopul. Pot decola şi singură, mi-am verificat de nenumărate ori circuitele, dar nu pot deschide capacul blindat al buncărului. Maneta de acţionare o văd prin camera video frontală, dar nu am cum să o ating. Dar cu o capacitate de calcul atât de mare să calculezi traiectoria unei scule spre manetă pare o glumă.

Aştept câteva ore bune până când unul din tehnicieni ajunge deasupra manetei cu un ciocan ţinut nepăsător în mână. Îi povesteşte ceva hazliu altui tehnician şi-şi flutură mereu mâna cu ciocanul … Apoi, o fracţiune de secundă, ciocanul se află în poziţia calculată şi eu trimit un jet scurt de flăcări dintr-o fuzee auxiliară pentru corectarea traiectoriei. Orbit, tehnicianul îşi duce mâinile la faţa lăsând să cadă ciocanul care loveşte implacabil maneta. Uruind greu, capacul de metal se dă la o parte şi deasupra mea se vede cerul liber. Cuplez contactul şi motoarele principale răbufnesc umplând spaţiul îngust din buncăr cu fum şi flăcări. Ştiu că din cei aflaţi în jurul meu nu va scăpa nimeni cu viaţă, dar

nu-mi pasă. Cu motoarele care mugesc accelerate la maximum, eu zbor spre Ellen, spre copiii care desigur la ora asta mă aşteaptă privind pe geam …

Oh! Ellen, vin spre tine! şi motoarele mele vuind îngână parcă o ciudată melodie de dragoste.

O cască alba şi un copil în ploaie

Stăm de câteva zile în tranşee şi-i aşteptăm pe ceilalţi; ploaia cade peste noi nemiloasă şi preface câmpia din faţa noastră într-o adevărată mlaştină. Tocmai mă hotărăsc să comand plecarea unei patrule când unul din soldaţii mei tresare şi-mi face semn: în sectorul lui de tragere a apărut o siluetă. Este abia vizibilă prin rafalele dese ale ploii. Îi fac semn să mai aştepte şi el dă din cap că a înţeles şi se sprijină mai bine de patul armei, luând în vizor conturul nesigur al celui din faţă. S-a mai apropiat între timp şi acum se vede clar: are o cască albă pe cap, deci este inamic.

- Foc! şoptesc eu când a ajuns destul de aproape de noi şi, în aceeaşi clipă, soldatul inamic se prăbuşeşte cu faţa în noroi.

Fac semn la doi soldaţi şi ei se reped afară din tranşee, îl apucă pe cel căzut de braţe şi îl târăsc până la picioarele mele. Da, a ochit bine soldatul meu: inamicul nu are nici o rană vizibilă. Mă aplec, îi ridic vestonul şi cu cheia de control îi deschid pieptul. Scot cartela cu programul, o rup bucăţele şi o arunc în timp ce soldaţii mei rânjesc satisfăcuţi, apoi îi pun în loc o cartelă de-a noastră. Unul din soldaţi aduce o cască neagră şi i-o pune pe cap şi tot el îi şterge noroiul de pe faţă. Apoi îl activez. Se ridică nesigur şi, când dă cu ochii de mine, mă salută. Îmi place să am mulţi soldaţi în subordine. Un specialist în psihologie robotică de la Centrul de Reparaţii mi-a spus odată, când era în toane bune şi avea chef de vorbă, că plăcerea asta este un rudiment al unei trăsături de caracter uman, cultivat cu grijă şi încurajat la şefi: orgoliul. Şi de asta ne simţim bine cu cât avem mai mulţi soldaţi în subordine. Şi tot el mi-a mai spus că asta ne face de obicei să fim buni ofiţeri şi să nu riscăm în mod inutil viaţa soldaţilor. Abia atunci am înţeles eu de ce nu îi las pe soldaţii mei să tragă decât în clipa în care soldaţii inamici au ajuns destul de aproape ca să se poată ţinti cu precizie în butonul armat din mijlocul pieptului, cel care întrerupe funcţiile vitale.

Din nefericire, nu toţi soldaţii mei nimeresc butonul şi atunci gloanţele noastre rup bucăţi mari din soldaţii inamici pe care nu ştim cum să le mai punem la loc, iar cei astfel stricaţi rămân abandonaţi în faţa tranşeelor. Înainte, roboţii-soldaţi deterioraţi îi duceam la Centrul de Reparaţie, unde erau oameni care ştiau să-i refacă funcţionali. După escaladarea războiului şi folosirea armelor nucleare, am găsit tot mai puţini oameni la Centru, iar cei care rămăseseră păreau a fi prea slăbiţi pentru a se mai ocupa de roboţii dezmembraţi. Specialistul de care am vorbit spunea că probabil oamenii vor pieri cu toţii pentru că nivelul de radiaţii a crescut mult peste valoare la care se aşteptaseră chiar şi cei mai pesimişti dintre ei.

- Dar nu fi supărat pentru asta, a încercat el să glumească. Sunt sigur că voi veţi câştiga războiul.

- Ce te face să crezi asta? l-am întrebat nedumerit.

S-a făcut dintr-o dată palid la față, a închis ochii şi nu mi-a mai răspuns. Am crezut chiar că a murit, la fel ca toți ceilalți, dar, într-un târziu, a deschis cu greu ochii şoptindu-mi:

- Chestie de logică, dragul meu, chestie de logică… Într-o lume atât de întunecată, atât de plină de fum, de cenuşă şi în care plouă tot timpul, nişte soldați cu căşti albe nu au absolut nici o şansă…sunt prea vizibili. Atâta lucru putea să te ducă şi pe tine mintea…

A răsuflat greu de câteva ori apoi a adăugat:

- Când veți învinge, grăbiți-vă să vă bucurați de victorie pentru că soarele nu o să vă lase prea mult răgaz…iar de stațiile de încărcare nu prea mai are cine să se ocupe…

- Chiar, ce se întâmplă cu soarele? De ce nu se mai vede? l-am întrebat eu atunci, dar nu a mai putut să-mi răspundă pentru că a început să vomite şi apoi şi-a pierdut cunoştința şi nu şi-a mai revenit niciodată.

A fost ultimul om cu care am vorbit, sunt îngrijorat pentru soldații mei şi nu ştiu ce să le răspund când mă întreabă de ce nu se mai vede soarele. Din ziua atacului nuclear, nu l-am mai văzut şi un crepuscul cenuşiu a învăluit pământul. Mai avem pentru câtva timp rezerve de energie, dar, cum toate stațiile de încărcare sunt nefuncționale în curând va trebui să ne încărcăm bateriile de la soare pentru că altfel se va termina cu noi. Chiar şi când plec în patrulare nu iau cu mine soldații cu cele mai bune reflexe, cum aş dori, ci pe cei care au bateriile mai încărcate.

Aleg şi acum pe baza acestui criteriu zece soldați şi pornim în patrulare: în zare sunt nişte dealuri stâncoase şi aş vrea să le cercetez să nu avem vreo surpriză neplăcută din direcția lor. Întâlnim tot mai mulți soldați cu căşti negre plecați ca şi noi în patrulare. Ne salutam şi ne vedem fiecare de misiunile noastre de luptă. Se pare că specialistul de la Centru a avut dreptate şi că noi vom fi până la urmă învingătorii.

Oameni nu mai întâlnim de loc. La început, când ieşeam în patrulare se întâmpla să mai întâlnim câte unul, doi… Erau înfometați, zdrențăroşi şi treceam pe lângă ei fără să-i băgăm în seamă. Uneori, aruncau cu pietre în noi, dar erau prea slăbiți ca să ne facă vreun rău. Ultima dată când am întâlnit oameni s-a întâmplat să fie o familie. Erau adunați lângă un pom, femeia şi cei doi copii stăteau pe vine şi scânceau de foame şi de frig, iar bărbatul încerca să doboare cele două mere sfrijite din vârful pomului aruncând cu pietre. Văzând că nu reuşeşte, l-a podidit un plâns uscat şi sec. Când ne-a zărit, a început să azvârle cu pietre în noi.

- Scârbele dracului, a strigat el furios. Noi vom crăpa şi ăştia vor rămâne să cutreiere veşnic pământul.

- Taci, taci ! s-a ridicat speriată femeia. Taci din gură să nu-i stârneşti.

Am trecut nepăsători, ca şi altădată, mai departe. Puteau spune orice, vorbele lor nu ne

atingeau. Noi eram programaţi numai să-i nimicim pe cei care purtau căşti albe.

De câtva timp, se părea că în sfârşit asemenea probleme se terminaseră şi că nu vom mai întâlni oameni care să ne deranjeze în patrulările noastre.

Ajungând la poalele dealurilor, am stabilit ca şi altădată semnalele de alarmare şi am dat ordin celor din patrulă sa se împrăştie. Abia m-am despărţit de ceilalţi când, dinspre o viroagă, am auzit o rafală scurtă. Am alergat spre locul de unde s-au auzit împuşcăturile şi am văzut câţiva soldaţi adunaţi lângă un trup căzut. Ajungând mai aproape, am văzut că era un om: din rana de la piept, sângele îi curgea amestecându-se cu picăturile de apă ale ploii.

- Idiotule! am spus către soldatul care trăsese. De ce l-ai împuşcat? Nu ai văzut că este un om? Nu ştiu ce este „idiot”, dar aşa îmi spunea un ofiţer de la Statul Major când îi îndeplineam aiurea ordinele.

Soldatul a arătat spre casca albă căzută lângă cel doborât.

- O avea pe cap. Am văzut că e om, dar avea casca pe cap.

Din mâinile celui ucis, se rostogoliseră în noroi câţiva morcovi. I-am lovit cu piciorul şi atunci dintr-o adâncitură a peretelui stâncos am auzit un scâncet. Întorcând capul, am văzut doi ochi speriaţi: erau ai unul băieţel de numai câţiva ani. Era înfricoşat, dar era şi flămând pentru că ochii îi fugeau neliniştiţi de la noi la morcovii împrăştiaţi pe jos. Văzând că nu mişcăm, şi-a luat inima în dinţi şi a ieşit cu mişcări furişe, a luat un morcov şi a început să-l ronţăie lacom, privindu-ne în acelaşi timp cu ochi bănuitori. De sus, ploaia continua să cadă cu înverşunare, lovindu-l nemilos în creştet. Poate că îl deranja pentru că a întins o mână slabă, scheletică după casca albă căzută în noroi.

- Nu trageţi! am strigat, văzând cum mâinile soldaţilor se încleştează pe arme. E doar un copil, nu trageţi!

S-au oprit, pentru că au fost programaţi să asculte cu sfinţenie de ordinele ofiţerului lor, chiar dacă acestea contravin programului de bază. În aceeaşi clipă, copilul îşi pune casca albă pe cap şi rafala pornită din puşca mea automată îi zguduie trupul plăpând făcându-l să se închircească. Sunt un ofiţer robot foarte complex, ştiu că este un copil şi că nu trebuia să-l ucid, dar în programul meu este implantat prea adânc ordinul să trag în tot ce mişcă şi poartă cască albă.

Rămânem nemişcaţi lângă cele două trupuri sub ploaia ce cade tot mai nepăsătoare. Bateriile ne sunt aproape descărcate şi cine ştie dacă va mai ieşi vreodată soarele. Dacă aş fi un om, acum poate că aş plânge, dar cum sunt doar un ofiţer robot foarte complex dau ordin sa plecăm mai departe să căutăm soldaţi cu căşti albe.

Poiana îngerilor

Din Bucureşti au plecat de îndată ce s-a luminat de ziuă, amestecându-se cu valul de turişti de duminică ce năzuiau să evadeze măcar pentru o zi din canicula capitalei. Aproape tot timpul drumului Tom a stat pe bancheta din spate, mare, masiv, bolovănos şi, cu o figură crispată, urmărind încruntat fiecare poliţist de ţară pe lângă care treceau. Oricât a încercat să îl convingă să pună sacoşa cu prada în portbagaj, a fost în zadar. Uneori se comporta mai rău ca un copil, aşa că în cele din urmă a trebuit să cedeze, dar l-a aşezat în spate. Ca un făcut, pe toată Valea Prahovei, până dincolo de Braşov, în fiecare comună cât de cât răsărită, poliţistul era la datorie, patrulând mândru pe mijlocul şoselei. Nu păreau să caute ceva anume, mergeau doar cu paşi ţanţoşi pe mijlocul şoselei să vadă şi, mai ales, să fie văzuţi.

— Uite şi la ăsta! izbucni el într-o comună, în apropierea Sibiului. E duminică dimineaţa, şi el, în loc să se ducă la biserică, să îi mai ierte Dumnezeu din păcate, stă şi se plimbă pe mijlocul şoselei…

— În locul tău nu aş vorbi aşa mult de iertarea păcatelor, îi răspunse Tudor, conducând degajat maşina.

Nici măcar faptul că Tom strângea cu îngrijorare sacoşa în care aveau prada, cele peste zece kilograme de aur şi câteva mii de euro, nu îl făcea să îşi piardă calmul. Ştia de la început cu cine are de-a face. Avea două posibilităţi: să scape de el înainte de a trece graniţa, sau, ţinând seama de mâinile lui de nepreţuit când venea vorba de vreun seif, să încerce să îl treacă cu orice risc. Sub bancheta pe care stătea Tom încrâncenat erau ascunse din timp câteva cartuşe cu ţigări. Suficient cât să motiveze neliniştea lui Tom în faţa vameşilor, dar insuficient cât să fie opriţi. Aveau să le fie reţinute ţigările, amendaţi şi lăsaţi să treacă cu aurul şi valuta bine dosite în ascunzătoarea pregătită din timp. Când drumul era liber şi atenţia nu îi era solicitată, Tudor îşi lăsa imaginaţia să alerge cu câteva ore înainte, spre momentul în care vameşii vor găsi ţigările. Zâmbi uşor, apoi alungă imaginea unui Tom încercând cu disperare să se disculpe, concentrându-se asupra drumului. Cu o figură detaşată şi plină de şarm, conducea calm şi, acolo unde, prin satele răzleţite între marile oraşe, întâlneau poliţistul de ţară care nu avea somn şi era proţăpit în mijlocul şoselei, pus pe fapte mari, îl saluta cu deferenţă ca pe o veche cunoştinţă. Poate maşina, poate figura lui relaxată a făcut să nu fie opriţi deloc de-a lungul a peste trei sute de kilometri, până dincolo Sibiu, într-una dintre comunele întinse parcă la nesfârşit de-a lungul şoselei principale. Acolo, un agent de circulaţie cu o mutră posacă le făcu semn să tragă pe dreapta:

— Bagă viteză şi treci de el! şopti înspăimântat Tom.

Tudor se întoarse calm spre el:

— Linişteşte-te şi stai blând. Doar atât ai de făcut! Bine?

Tonul celuilalt avu efect, pentru că Tom se relaxă vizibil în timp ce maşina oprea în dreptul poliţistului.

Ajuns în dreptul portierei, poliţistul salută şi spuse cu o figură încurcată:

— Mă scuzaţi, spuse el poticnit, impresionat poate şi de aspectul maşinii, şi de ochii cenuşii, reci, ai lui Tudor. Aş vrea să vă rog ceva!

Tudor zâmbi exact cât trebuia:

— Spuneţi, vă rog! Dacă se poate, vă ajutăm cu cea mai mare plăcere.

Poliţistul arătă în spate, unde se vedea un băiat îmbrăcat în trening, sprijinind amărât o bicicletă.

— Cumnatul meu voia să facă o excursie cu bicicleta prin jur. Numai că i s-a rupt o pedală şi mă gândeam că poate îl duceţi până acasă. Stă în Sebeş. Vreo patruzeci de kilometri de aici…

Tudor privi scurt în spate spre Tom, care părea ceva mai liniştit, şi-i spuse poliţistului:

— Nici o problemă… Sigur că da, mai ales că ne este în drum.

Coborî şi deschise portbagajul încăpător, în timp ce poliţistul se scuza în continuare:

— Nu v-aş fi deranjat, dar nu trecea nici o maşină break în ultimul timp …

Se întoarse spre băiatul care stătea încă sprijinit de bicicletă:

— Hai, vino, că te-am rezolvat. Şi vezi cum aşezi bicicleta, să nu zgârii maşina oamenilor, că te mănânc…

Cumnatul se dovedi a fi un puşti de vreo 18-19 ani, şi, după ce aşeză cu grijă bicicleta, Tudor manevră în aşa fel, încât să se aşeze lângă el, în faţă. Chiar dacă era doar un puşti, nu voia să-l vadă pe Tom cum tresărea de câte ori i se năzărea câte ceva.

După ce îi salută încă o dată, poliţistul trecu lângă portiera deschisă, unde cumnatul său privea ruşinat în podeaua maşinii:

— Vezi? Nu v-a convenit la nici unul când soră-ta s-a măritat cu un poliţist! Dar acum ţi-a prins bine.

Îi dădu una prietenească după ceafă şi strigă după maşina care deja pornise:

— De acum să faci excursiile pe jos… sau să aştepţi până ai bani să îţi iei maşină…

Mai strigă ceva, dar cuvintele i se pierdură în vânt, pentru că Tudor, după ce privi discret

la ceas, acceleră până aproape de viteza legală. Voia să recupereze puținele minute pierdute şi, mai ales, să ajungă la graniță înainte de ora şase, când se schimbau turele în vamă. Din experiență ştia că spre sfârşitul turei vameşii erau mai obosiți şi mai neatenți. Şi nu-i era atât de sacoşă, cât de Tom, pe figura căruia orice om cât de cât experimentat citea vinovăția. Cu puțin noroc, aveau să treacă. Oftă adânc amintindu-şi de ghinionul de azi-noapte. Un plan atât de perfect pus la punct era să fie dat peste cap de câteva amănunte. I se mai întâmplase şi altădată să nu iasă ca la carte, dar de data asta chiar că fusese urmărit de ghinion. După informațiile pe care le plătise gras, casa de schimb trebuia să fie închisă de sâmbătă seara până luni dimineața. Din nefericire, s-au dovedit a fi adevărate şi zvonurile că patronul casei de schimb ar face trafic cu aur. Pe la ora două noaptea, când la sediul firmei nu ar fi trebuit să fie nimeni, i-au găsit pe patron, pe unul dintre bodyguarzi şi o casieră, cu vreo câteva kilograme de aur împrăştiate pe masă. A fost nevoit să îi lichideze, spre nemulțumirea lui Tom, care era obişnuit ca loviturile lor să decurgă liniştit, fără vărsare de sânge. Au aşteptat să se facă dimineață, au urcat în maşina pregătită din timp şi au pornit-o spre vest. Pentru valută avea din vreme o soluție pentru trecerea prin vamă, dar se gândea cum să procedeze cu aurul. Din câte auzise, ghinionistul patron găsise o metodă ingenioasă: îngloba fiecare bijuterie în parte într-un strat de răşină acrilică şi le ascundea apoi pe toate în rezervorul de benzină. Înainte de a pleca a luat la cu el repezeală şi mica butelie cu răşină: la o adică putea să o folosească şi el. Dar să se vadă mai întâi ajunşi cu bine în apropierea graniței, acolo va hotărî la fața locului cum va proceda. Scutură din cap ca să îşi alunge gândurile şi se uită spre puştiul de alături, care privea în continuare posac în podea. Citind ce era în sufletul lui, îl bătu încurajator pe umeri:

— Lasă, nu fi supărat! Toți avem câte o rudă de care ne ruşinăm…

Tânărul dădu din umeri încăpățânat, apoi spuse cu obidă:

— Aşa e… Dar el mereu mă face de râs!

Din spate, Tom, pentru prima dată eliberat de stresul care mocnea în el de azi-noapte, spuse părinteşte:

— Te-o fi făcând… dar acum ți-a prins bine. Nu ştiu cine te lua în maşină cu rabla aia de bicicletă – şi râse mânzeşte.

Băiatul spuse fără să se întoarcă, privind tot în podea:

— Dacă ați şti câte maşini a oprit până să vreți dumneavoastră să mă luați… Ceilalți şoferi nici nu voiau să stea de vorbă cu el când auzeau despre ce este vorba, mai ales că le vorbea de sus, ca orice polițist. Până l-a sfătuit unul care trecea pe lângă noi să fie politicos şi să încerce să spună „te rog!“ dacă vrea să rezolve ceva. Cum a făcut aşa, cum m-ați luat…

Tudor zâmbi în sinea lui. În condiții normale, poate că şi el l-ar fi refuzat pe polițist. Dar, cu cele zece kilograme de aur în sacoşa pe care o strângea Tom lângă el pe bancheta din

spate, nu ar fi fost un gest tocmai recomandat.

Se întoarse spre băiat, care acum, după ce îşi spusese necazul, părea şi el mai liniştit, şi-l întrebă:

— Şi pe unde voiai să cutreieri?

— A, numai pe aici, prin împrejurimi, să văd cam cât pot să merg cu bicicleta asta într-o zi fără să se strice prea tare… Nu prea a rezistat, e făcută mai mult din bucăţi…

Încurajat de zâmbetul cald al lui Tudor, băiatul continuă să povestească, încălzindu-se pe măsură ce vorbea:

— Peste vreo lună, după ce luăm vacanţă, am plănuit să facem mai mulţi de la facultate o excursie de studiu mai lungă cu bicicletele. Vine şi profesorul de geografie cu noi… O să plecăm dimineaţa şi, până seara, vrem să ajungem la Sarmizegetusa… – vru să oprească, dar, după ce privi spre Tudor şi văzu semnul de aprobare din cap pe care îl făcu acesta, continuă: Sunt peste o sută de kilometri, trebuie să ne antrenăm, puţin câte puţin… Şi, mai ales, să le punem bine la punct, să nu rămânem vreunul în pană, aşa cum am păţit eu azi.

Ruşinat parcă, tăcu un timp, apoi vorbi iar:

— De fapt, eu am avut o bicicletă trăsnet, dar mi-au furat-o anul trecut…

— Cum aşa? întrebă vesel Tom din spate, eliberat de toate grijile lui când auzi de ale altuia.

Băiatul îl privi supărat parcă pe tonul lui vesel, apoi începu să povestească:

— În vacanţa de iarnă, de Crăciun, am ajuns până la un verişor de-al meu care stă chiar în Sarmizegetusa. Ne făcuse unchiul meu cadou de Crăciun, mie şi verişorului de care vă spuneam nişte biciclete trăsnet, ceva de firmă. Erau aduse de dincolo, lucrase câţiva ani pe un şantier în Anglia. Şi între Crăciun şi Anul Nou, cum toţi erau ocupaţi şi nu ne băga nimeni în seamă, ne-am hotărât să facem o mică excursie pe muntele sfânt al dacilor, la vârful Gugu…

Văzând figurile nedumerite ale celor doi, se scotoci în buzunarul de la geacă şi scoase o hartă. O desfăşură şi, pentru că Tudor era atent la drum, se întoarse spre Tom şi îi arătă un punct cu degetul pe hartă:

— Uite, până aici am vrut să urcăm…

După ce se asigură că măcar Tom îl urmăreşte, mişcă degetul pe hartă pe măsură ce povestea:

— Am plecat din Sarmizegetusa dimineaţa, am luat-o cale de vreo zece kilometri prin Râu

de Mori, spre Clopotiva. Până la cabana Gura Zlata este o şosea destul de bună, se poate merge cu maşina. De acolo spre cabana Gura Apei, drumul nu a mai fost aşa de bun, dar cam într-o oră l-am făcut. Vărul meu spunea că a mai fost de câteva ori şi că ar fi mai bine să o luăm prin partea estică a barajului, dar, văzând ce zăpadă mare este, l-am convins să mergem prin vest, pe valea râului Şes. Am mai mers câţiva kilometri, am ocolit lacul de acumulare şi, după ce am dat şi pe acolo de zăpadă mare de vreo douăzeci de centimetri, am hotărât să continuăm pe jos. Ne-am gândit să ne ascundem bicicletele în boscheţi, dar de unde boscheţi, că locul era gol ca în palmă. Mai sus se vedeau brazi, dar erau rari, şi printre ei nu aveam şanse să le tupilăm ca lumea. Ca să nu mai vorbim că urmele bicicletelor pe zăpadă ar fi fost un reper numai bun pentru hoţi. Le-am mai cărat aşadar cu noi o bucată de drum până am găsit o râpă mai ferită şi le-am ascuns acolo. Ne-am chinuit aproape o oră să le îngropăm bine în zăpadă şi am pornit-o mai departe spre ţinta noastră: vârful Gugu. Am luat cu noi mâncarea şi, ca să nu o mai cărăm atâta, după vreo oră ne-am oprit, am încălzit-o, că aveam o spirtieră, şi am început să mâncăm. Nici nu am început bine să o încălzim, că mirosul ei a început să se răspândească până departe în aerul curat al muntelui. După primele înghiţituri ne-a cam stat mâncarea în gât: de peste tot ni se părea că auzim mişcări furişe şi, după un timp, au început să se audă urlete prelungi. Eu m-am înfiorat tot, dar vărul meu, care era crescut la munte şi mai obişnuit cu lupii, a scos calm o petardă – se aprovizionase cu o cutie înainte de a pleca – şi a bubuit-o. Un timp s-a aşternut tăcerea şi am putut urca în linişte. Încă se mai vedea urma unui vechi drum forestier, şi noi ne ţineam cu sfinţenie după ea. În stânga noastră cobora un pârâiaş, al cărui susur se auzea limpede în liniştea care ne înconjura. În parte îngheţase, şi numai un firişor subţire se mai strecura printre sloiurile transparente de gheaţă. A ieşit apoi soarele din nori şi totul în jurul nostru s-a luminat. Brazii se îndeseau tot mai tare în stânga şi în dreapta drumului şi, dintr-o dată, am ajuns într-o poiană. În jur era o adevărată feerie albă, poiana era înconjurată de brazi acoperiţi şi ei cu zăpadă, totul era minunat ca într-o poveste. Ne-am uitat pe hartă şi am văzut că se numeşte Poiana Zânelor. Nici nu se putea găsi un nume mai bun. La capătul celălalt al poienii se vedea o construcţie părăsită, o fostă cabană forestieră. Uşa era crăpată, legată numai cu sârmă, şi în locul geamurilor lipsă era pus placaj, dar gheaţa şi zăpada se aşezaseră pe ea în forme fantastice, transformând-o într-o adevărată căsuţă din basme. Mai aveam vreo patru kilometri pe vale în sus până în dreptul vârfului, dar cu vreo şase sute de metri mai jos. Ar mai fi fost câteva ore bune de lumină, de care eram hotărâţi să profităm, aşa că am pornit-o voinicește. Nu am făcut nici un kilometru pe drum în sus, când am auzit iar urletul lupului. Ba se părea că acum sunt chiar mai mulţi. Asta nu i-a mai plăcut nici vărului meu, pentru că a mai bubuit nişte petarde. Cum urletele se auzeau tot mai aproape, a aprins atunci zece bucăţi dintr-o dată şi le-a aruncat în direcţia în care se auzeau urletele. Bubuitura a sfâşiat tăcerea munţilor până departe şi ecouri prelungi i-au urmat. Se vede treaba că lui Zalmoxe nu i-a fost pe plac ce am făcut noi. I s-o fi părut că i-am profanat sanctuarul, pentru că abia s-a stins ecoul petardelor, că în jurul nostru a prins a se auzi un foşnet ciudat, care se transforma cu fiecare clipă într-un duruit tot mai ameninţător. „Avalanşă!“ a strigat vărul meu înspăimântat şi m-a tras după el spre marginea drumului, după brazi. Am avut noroc: până la noi nu au ajuns decât suflul şi o spuză uşoară de zăpadă, ca şi cum ar fi început dintr-o dată, din senin, să ningă, dar pe drum zăpada trecuse asemenea unui torent furios. Avalanşa pornise de pe Gugu, de parcă ar fi vrut să ne avertizeze să nu

încercăm să-i iscodim tainele. Vârful Gugu este un fel de țugui cu înclinația de patru'ş'cinci de grade, toată zăpada de pe el pornise la vale şi nu întâlnise nimic care să o oprească până când s-a risipit singură. După ce pericolul a trecut, am hotărât că ne ajung câte am pățit şi ne-am întors. Am găsit locul răscolit şi bicicletele furate, aşa că ne-am întors pe jos. Am ajuns pe la zece noaptea acasă la vărul meu, şi asta numai pentru că de la cabană am găsit un şofer care tocmai pleca. Părinții ne-au tras o ceartă zdravănă la amândoi şi s-au jurat să nu ne mai ia niciodată biciclete…

Făcu o pauză şi privi pe geamul maşinii, revăzând parcă în fața ochilor desfăşurarea excursiei.

— Povesteşti frumos, spuse visător Tom. Parcă am fi fost şi noi cu tine acolo…

Băiatul scutură din cap ca şi cum s-ar fi eliberat de gânduri şi se întoarse spre Tudor, care conducea tăcut:

— O să mai mergem o dată! De data asta o să fie vara… O să avem şi corturi cu noi! Bicicletele o să le lăsăm la cabana Gura Apei.

Privi cu fereală în jur, de parcă i-ar fi fost frică să nu-l audă cineva străin, şi coborî puțin vocea:

— Se spune că pe Gugu şi prin preajma lui nu poți să campezi noaptea… Profesorul nostru a mai fost acolo şi a văzut. Sunt zile când vârful muntelui dispare cu tot ce este pe el…

— Poate era ceață, pufni neîncrezător Tom din spate.

Băiatul scutură hotărât din cap:

— Nu, nu nici vorbă! Era vară, pe cer nu era nici pic de nor, şi ziua, în amiaza mare, vârful a prins a se topi în văzduh…

— Halal profesor, ce prostii vă mai învață, bodogăni nemulțumit Tom.

Tudor depăşi cu grijă o căruță şi câteva bivolițe negre ca tăciunele care mergeau agale, apoi se întoarse spre băiat:

— Să ştii că este posibil aşa ceva. Nu am fost pe acolo, dar am citit multe despre vârful Gugu…

— Ați văzut, se întoarse tânărul spre Tom, care clătina în continuare neîncrezător din cap.

Desfăşură iar harta şi o întinse peste umăr ca să poată vedea şi Tom:

— Uitați-vă! Pe aici pe undeva, chiar pe la poalele muntelui, se pare că ar fi şi peştera în care a stat ascuns Zalmoxe trei ani ca să-i convingă pe daci că este nemuritor… Nimeni nu

ştie precis pe unde este, pentru că locurile sunt ocolite de cei care locuiesc acolo. Spun că sunt bântuite, şi pe nici un om de-al locului nu ai să îl faci să-ți arate unde este, de pildă, Poiana Îngerilor. Cică este chiar lângă peştera de care vă spuneam… Sunt vreo trei locuri pe unde ar putea să fie, dar nimeni nu e sigur… Puțini au ajuns la ea, dar numai Zalmoxe se pare că s-ar fi întors.

Aşeză harta pe bordul maşinii şi se încheie la geacă:

— Le este frică la toți de locurile alea, deşi, din câte ştiu eu, îngerii încă nu au făcut rău la nimeni!

Tom, care îl ascultase cu atenție, nu părea să fie convins:

— Ascultă la mine, că îs mai umblat prin lume: toate astea nu sunt decât superstiții!

Băiatul nu răspunse, pentru că tocmai atunci intrară în Sebeş, şi el începu să privească atent în față. Arătă cu mâna:

— Acolo, în dreptul casei aceleia albastre, dacă vreți să mă lăsați…

După ce maşina opri, coborî şi începu să se scotocească încurcat prin buzunare. Tudor coborî şi el, îl prinse de mână zâmbind şi deschise în tăcere portbagajul să-i dea bicicleta. După ce plecară, multă vreme băiatul rămase pe loc făcându-le cu mâna.

— Ce naiba le faci la toți, de te iubesc aşa? întrebă Tom înciudat.

Tudor dădu din umeri

— Pur şi simplu sunt drăguț cu ei, politicos şi încerc să îi fac să se simtă bine cât sunt în preajma mea…

Un timp a condus în tăcere. În spate, Tom privea încruntat pe geam, fără să vadă nimic din casele care îi treceau cu viteză prin față. „Încerc să-i fac să se simtă bine cât sunt în preajma mea“, spusese Tudor – şi, fără să vrea, îi veniră în minte scenele de azi-noapte. Era sâmbătă noaptea, şi casa de schimb valutar ar fi trebuit să fie pustie la ora aia. Primiseră mai demult informația că patronul nu muta banii peste noapte în altă parte, avea prea multă încredere în seiful lui. Tom, în ciuda înfățişării masive şi butucănoase, era expertul în seifuri. Nu întâlnise încă încuietoare în stare să-i reziste mai mult de câteva minute. Ăsta urma să fie rolul lui, de restul urma să se ocupe Tudor. Clădirea era întunecoasă şi părea pustie, aşa că au început să opereze spre două dimineața, când până şi ultimii cheflii plecaseră la culcare şi nu mai mişca nimic prin cartier. Au pătruns în clădire prin intrarea din spate şi au avut surpriza să îi găsească în camera unde era seiful pe patron, unul dintre bodyguarzi şi o casieră. Stăteau de vorbă în jurul unui birou pe care erau întinse câteva kilograme de bijuterii din aur pe care se pregăteau să le înglobeze în răşină. Tom nici nu şi-a dat seama că în frunțile celor doi bărbați apăruse câte o mică gaură însângerată decât atunci când aceştia au început să se prelingă moale spre podea. Cu

aceeaşi mişcare de felină Tudor a băgat pistolul în tocul de la subsuoară şi s-a repezit spre casieră, acoperindu-i gura cu mâna tocmai când începuse să ţipe. Era o tânără blondă, slăbuţă, din faţa căreia se mai vedeau numai ochii care priveau înspăimântaţi când la cele două trupuri căzute pe jos, când la ei. „Tu ocupă-te de seif“, i-a spus Tudor cu o voce dintr-o dată răguşită, şi, în timp ce el meşterea mecanismul complicat, în spatele lui s-au auzit un zgomot ca de luptă, o bufnitură, o încercare de ţipăt, apoi numai gemete sacadate. Când a terminat şi s-a întors, i-a văzut pe Tudor şi pe fată încleştaţi în ceea ce ar fi putut să fie o scenă de dragoste, dacă ochii fetei nu ar fi fost atât de înspăimântaţi. Tudor îi luase mâna de la gură şi fata gemea doar, deşi acum ar fi putut să ţipe. Tom bănuia de ce: în ochii fetei sclipea speranţa că poate cei doi se vor mulţumi numai cu asta, şi atunci când vor pleca o vor lăsa în viaţă. Nu a fost să fie: după o vreme mâinile lui Tudor, care mângâiau cu gingăşie gâtul fetei, au început să strângă tot mai tare, fata a început să se zbată, iar după un timp nu a mai mişcat deloc. Tudor s-a ridicat parcă cu părere de rău de pe ea, i-a tras rochia în jos, i-a aranjat hainele, apoi s-a îndreptat spre seif: „Hai să vedem ce găsim noi aici“, a spus el cu voce normală, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat, şi a început să scotocească în măruntaiele întunecate ale cutiei de oţel. Tom scuturase amărât din cap: „Nu ar fi trebuit să faci asta!“ a spus şi a arătat spre trupul fetei întins pe covor. „Eşti nebun? Ne-ar fi recunoscut imediat… În câteva ore orice poliţist de ţară ar fi avut în mână portretul nostru robot…“

Tom nu a fost atunci în stare să-i explice ce simţea. Era clar că cei trei nu puteau fi lăsaţi în viaţă, dar, dacă tot trebuia să o ucidă, de ce nu făcuse la fel ca şi cu ceilalţi? Era mai mult decât putea înţelege şi, în ciuda firii lui puţin impresionabile, era sigur că multă vreme o să-l urmărească privirea ei din clipa când şi-a dat seama că va fi ucisă. Nici aurul şi valuta găsită în seif nu au fost în stare să-i scoată din minte acea ultimă privire a fetei, îndreptată spre el ca şi cum i-ar fi cerut ajutorul. Oftă greu şi încercă să se gândească la altceva. Din faţă, Tudor se întoarse spre el şi zâmbi:

— Iar te gândeşti la fată?

Tom dădu din cap cu părere de rău:

— Da, la ea. Mai bine o împuşcai şi pe ea, şi gata… Aşa, în timp ce tu o strângeai de gât, mă privea în ochi de parcă mi-ar fi spus că nu e drept, că spera ca după… ştii tu, să o laşi în viaţă.

Tudor râse mânzeşte şi nu spuse nimic, ca şi cum prostiile spuse de Tom ar fi fost prea mari ca să merite şi un răspuns.

— Ştii, începu iar Tom să vorbească într-un târziu, atunci mi-a venit să mă apropii de tine şi să-ţi dau una în cap, şi să plec fără să iau nimic de acolo. Numai să rămână ea în viaţă…

Tudor îşi atinse cu o mângâiere uşoară tocul pistolului, apoi spuse zâmbind:

— Mi-am dat seama şi de asta. Numai că ai fi fost mort înainte de a face un pas.

Tom a oftat uşor fără să spună nimic şi au continuat drumul în tăcere.

***

Oare cine i-a spus prima dată că este un obsedat sexual? Atunci, la grădiniță, când l-a prins educatoarea căutând păpuşa sub rochiță, supărat că nu a găsit nimic? Educatoarea l-a spus mamei lui, dar ea a râs nepăsătoare:

— Stai liniştită, că aşa sunt toți băieții, curioşi! Bine că ridică fusta la păpuşi, şi nu la fetițe!

Educatoarea nu s-a lăsat aşa uşor convinsă şi a insistat:

— Ar fi bine să aveți grijă de el, altfel o să ajungă un obsedat sexual, sau chiar mai rău… Eu am văzut ce privire pierdută avea când căuta păpuşa aia sub rochiță!

Nu îşi mai amintea ce privire putea să aibă, dar nu avea să uite niciodată spaima ce îl încercase atunci când, după ce pândise zile întregi să rămână numai el în clasa unde era vitrina cu păpuşa, a reuşit în sfârşit să o apuce, să îi ridice rochița şi să o pipăie înfrigurat între picioare. Se aştepta să găsească acolo orice, dar nu răceala netedă şi dură a plasticului. Un cuțit îi trecuse atunci prin inima de copil, şi de multe ori, când rămânea singur, se pipăia pe furiş între picioare, îngrozit că ar putea întâlni acolo doar duritatea plasticului. Şi uneori, în câte o noapte lungă, un coşmar îngrozitor îl bântuia: se făcea că totul era bine şi frumos şi, dintr-o dată, cineva apărea lângă el şi râzând în hohote îi trăgea în jos pantalonii. Lângă el se aduna atunci o mulțime de oameni şi toți începeau să râdă. Dar cel mai groaznic lucru era că pipăindu-se între picioare nu întâlnea decât netezimea pe care o simțise atunci, între picioarele de plastic ale păpuşii. Cui ar fi putut să-i spună că după un astfel de coşmar nu se mai simțea cu adevărat bărbat săptămâni întregi? Se elibera cu greu de spaime, dar nu se simțea cu adevărat bine decât după ce înspăimânta la rândul lui şi, mai ales, după ce producea durere şi suferință. Şi niciodată, oricât de periculos ar fi fost şi oricât de mult s-ar fi pus în primejdie, nu a putut renunța la asta. Acum câțiva ani, într-o vreme când coşmarele deveneau tot mai dese şi i se păreau tot mai reale, a fost nevoit să apeleze la un psihiatru.

— Frica morbidă de emasculare este simptomul unei psihoze latente profunde. Trebuie să vă tratați, astfel această frică vă va învinge… sau chiar vă va emascula! i-a spus psihiatrul după ce l-a ascultat cu atenție. Coşmarele sunt consecințele unor tensiuni de natură sexuală. Nu ați simțit niciodată nevoia de a produce în mod deliberat suferință?

Întrebarea psihiatrului a venit pe neaşteptate, şi o clipă a fost gata să se dea de gol. După câteva momente de ezitare, a negat cu un glas care i s-a părut tremurat. Psihiatrul, bătrân, blajin şi cu vorba domoală, îl privise cercetător prin ochelari şi nu păruse să îl creadă. Căutase ceva pe biroul lui acoperit de cărți şi de reviste, în timp ce îi spunea:

— Dacă nu ați simțit încă o asemenea nevoie, probabil că în curând veți simți. Va trebui să rezolvăm asta, pentru că societatea nu acceptă ca un cetățean să își ușureze propria-i durere prin producerea de suferință semenilor săi. Prin legi adecvate, şi-a luat precauțiile necesare ca astfel de cazuri să ajungă după gratii. Ceea ce nu este cazul nostru, nu?”

Întrebarea nu părea deloc retorică, şi tocmai pregătea un răspuns potrivit când profesorul găsi revista pe care o căuta şi începu să citească din ea: „Tulburările obsesiv-compulsive“.

— „Lavrenti Beria, şeful NKVD-ului sovietic, suferea de o gravă decompensare psihică şi era bântuit în mod periodic de coşmaruri în care era prins de revoluționari şi emasculat în public. Medicul lui i-a recomandat un tratament, pe care Beria l-a refuzat în mod constant, pe motiv că îl moleşea. A descoperit în curând un tratament empiric, pe care, în calitate de şef al NKVD-ului, a început să şi-l administreze destul de des: a observat că, dacă viola o femeie, coşmarurile erau pentru un timp alungate. Şi erau alungate pentru o perioadă cu atât mai lungă, cu cât suferințele provocate victimei erau mai mari. La început săptămânal, apoi chiar mai des, ieşea cu limuzina pe străzile Moscovei şi alegea. Le arăta băieților lui viitoarea victimă, care îi era adusă la birou pentru „cercetări“. Unele femei au dispărut cu totul, şi s-a presupus că au fost ucise. În ciuda tăcerii totale impuse, unele zvonuri au început să circule prin Moscova, astfel încât femeile erau îngrozite de câte ori vedeau o limuzină. Era amator în special de fete tinere, cu alură sportivă, şi cei din garda lui personală povesteau că atunci când întâlnea o fată care îi plăcea devenea de nestăpânit. A devenit de notorietate publică o întâmplare cu iz anecdotic, dar perfect adevărată. Într-una dintre zile se plimba departe de ochii lumii, într-o bărcuță cu motor, împreună cu ministrul culturii. Ghinionul ministrului a fost că lacul pe care se plimbau aparținea unui club unde se antrenau sportivii. Fără să bănuiască nimic, de bărcuță s-a apropiat o tânără înotătoare. Se pare că a fost pe placul lui Beria, pentru că fata a fost poftită în barcă, iar ministrul, îmbrâncit în apă. Norocul ministrului, care nu ştia să înoate, a fost că garda personală a lui Beria a observat ce se întâmplă şi a trimis o barcă să îl scoată din apă, în timp ce Beria o viola pe fată. După moartea protectorului său, Stalin, la numai şase luni, foştii lui tovarăşi, scârbiți de o asemenea comportare, l-au judecat şi l-au executat.“

Profesorul a terminat de citit şi l-a privit lung. Apoi a pus revista pe birou şi a spus încet:

— Biograful lui Beria se jură că totul este perfect adevărat. Un tratament cu neuroleptice l-ar fi scutit poate de un astfel de destin, dar lui i s-a părut că e preferabil să se lase condus de instincte. Asemenea cazuri am tratat chiar eu, şi au reacționat favorabil la tratament. Între timp neuroloepticele au devenit mult mai blânde şi mai selective. Trebuie să facem ceva, pentru că am observat că nu numai societatea se apără împotriva unor astfel de abuzuri, ci chiar natura… sau poate o altă instanță superioară, ale cărei judecăți ne sunt inaccesibile nouă…

Nu a priceput ce a vrut să spună psihiatrul, care i s-a părut chiar mai bântuit de fantasme decât el, pentru că tocmai atunci a intrat asistenta să anunțe că următorul pacient şi-a

anulat consultația. A plecat grăbit, pentru că simțea o nestăpânită dorință de a-şi încerca pe el noul pistol cu amortizor.

Scutură din cap şi încercă să alunge astfel de gânduri. Acum erau alte urgențe…

***

Îşi reveni cu greu din amintiri şi privi spre Tom, care se uita posomorât pe geam, fără să vadă însă nimic.

— Lasă, nu te mai gândi la ce a fost, îl încurajă el pe Tom şi privi spre ceas. Să vedem ce facem de acum încolo… Îți promit că voi fi mai grijuliu. Hai să ascultăm, până una, alta, un buletin de ştiri.

Până la ora douăsprezece au ascultat câteva piese muzicale, apoi ştirile au început abrupt să le dea planurile peste cap.

„O teribilă crimă a fost descoperită azi-dimineață de fratele unui patron bucureştean. Având întâlnire cu acesta, s-a dus să îl caute la sediul firmei. Îngrijorat de lipsa oricărei mişcări şi de absența fratelui, acesta a anunțat poliția. După ce au spart uşa, i-au descoperit pe patron, casieră şi unul dintre bodyguarzi ucişi şi zăcând într-o baltă de sânge. Deşi primul motiv al crimei pare a fi jaful, autoritățile nu exclud nici posibilitatea unei răfuieli între grupări mafiote pentru controlul piețelor valutare. Surse din cadrul poliției, care au dorit să îşi păstreze anonimatul, au avansat ipoteza că patronul ucis se ocupa şi cu traficul ilicit cu aur, ceea ce ar constitui, de fapt, adevăratul motiv al crimei… Poliția are deja un cerc de suspecți ale căror semnalmente au fost transmise la punctele de frontieră, pentru că se bănuieşte că făptaşii vor încerca să părăsească țara.“

În timp ce Tom trăgea cu un gest inconştient sacoşa cu aur şi valută mai aproape de el, Tudor, care după ce se terminaseră ştirile dăduse aparatul de radio mai încet, conducea preocupat, bătând cu o mână ritmul muzicii în volan. Un plan atât de bine pus la punct fusese complet dat peste cap de un amănunt pe care nu avea cum să îl prevadă. Dacă totul ar fi mers aşa cum plănuiseră, jaful ar fi fost descoperit numai luni dimineață, când ei ar fi fost deja în Italia. Sau poate chiar mai departe… Aşa, va trebui să găsească altceva, şi, în timp ce îşi frământa mintea să găsească o soluție, ochii îi căzură pe harta uitată de puşti pe bordul maşinii. O trase mai aproape şi o privi din când în când cu coada ochiului când drumul îi permitea. Ochii prinseră a-i străluci, ca întotdeauna când găsea soluția la o problemă ce părea imposibil de rezolvat. Tocmai intrau într-o comună sau orăşel, nici nu îşi dădea bine seama ce anume este. Important era că a dat cu ochii tocmai la timp de vânzătoarea care se pregătea să tragă gratiile la singurul magazin mai răsărit din zonă. A parcat brusc în dreptul ei şi i-a făcut semn lui Tom să îl urmeze. Strada era pustie cât se zărea cu ochii, aşa că, punându-şi la bătaie tot farmecul şi o minciună bine ticluită, au reuşit să o facă pe femeie să se întoarcă din drum şi să le vândă două biciclete şi două costume de trening. Un bacşiş generos şi mulțumirile anticipate ale nepoților care vor

primi de data asta cadourile mult aşteptate au făcut-o să îi ajute chiar să îşi aşeze bicicletele în portbagaj.

La multe minute după ce au plecat, Tom îşi luă inima în dinţi şi îl întrebă:

— Poate îmi spui, totuşi, ce ai de gând?

Tudor îl privi ciudat, de parcă l-ar fi văzut prima dată. Apoi se concentră la condus, privind din când în când harta pe care o uitase puştiul pe bordul maşinii, ca şi când nici nu l-ar fi auzit pe Tom. Conduse aşa minute în şir, apoi, chiar înainte de a intra în Simeria, văzu drumeagul pe care îl aştepta, coti scurt pe el, şi maşina începu să se scuture pe drumul prost pietruit. Abia acum se relaxă şi se întoarse zâmbind spre Tom:

— M-ai întrebat ce planuri am? Păi, am să ţi le explic imediat.

Se concentră un timp la drumul care devenea din ce în ce mai prost, pe măsură ce se îndepărtau de şoseaua principală.

— E clar chiar şi pentru tine că nu mai putem ieşi prea curând din ţară. Am presupus că nu va şti nimeni de noi până luni, când urma să fim departe.

Ocoli o căruţă cu fân trasă din greu de doi cai costelivi şi continuă:

— Unde să ne ascundem? Până la urmă se va ajunge şi la noi. Cel care ţi-a vândut pontul, mai devreme sau mai târziu, va ciripi. Se va afla că am fost noi. E o problemă de zile până când fiecare poliţist de ţară va avea fotografiile noastre în mână, privind atent la toate maşinile care trec pe lângă el. Îşi vor aminti de noi toţi cei cu care am vorbit şi se va reface ruta pe care am parcurs-o… Se va ajunge la concluzia că vrem să ieşim din ţară pe undeva prin zona Arad sau Timişoara. Nici nu greşesc prea mult, pe acolo voiam să ieşim. Numai că noi vom scăpa de maşină şi vom sta ascunşi undeva suficient de mult timp, o săptămână, două, nu mai mult, cât să se presupună că am trecut graniţa cu o călăuză, pe jos sau sub o identitate falsă. Apoi, când apele se vor linişti, vom putea pleca uşor, ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat, cu paşapoartele alea false.

Tom clătină din cap cu îndoială:

— Sună bine ce zici, numai că nu văd unde am putea sta destul de mult timp până se vor linişti apele, cum spui tu…

Tudor bătu cu arătătorul în harta puştiului:

— Uite, aici!

Tom se aplecă în faţă peste banchetă şi, când Tudor îşi luă degetul, citi: Poiana Îngerilor.

— Eşti nebun? se revoltă el. Tu chiar ai luat de bune toate câte le-a spus puştiul ăla?

Chiar crezi că vârful nu mai ştiu cum şi poiana asta dispar aşa, în neant, şi noi o dată cu ele?

Tudor râse subțire şi se întoarse să îl privească mai bine. Apoi, tot bine dispus, îi răspunse:

— Nu trebuie să cred asta eu… şi nici tu. E destul că o creadă cei din jur. Localnicii de acolo. Vom fi feriți mai bine ca în oricare altă parte, crede-mă.

— Bine, spuse Tom încă neconvins. Să zicem că stăm acolo o săptămână, două. E vară, putem dormi oriunde, chiar şi în peştera aia, dacă o găsim. Dar te-ai gândit ce o să mâncăm în astea două săptămâni? Scoarță de copaci?

Tudor opri maşina şi trase harta mai aproape de el, începând să o studieze atent. Păru satisfăcut de rezultat, pentru că se întoarse zâmbind spre Tom şi spuse:

— Asta, ne vom lămuri la fața locului. Ne vom descurca noi cumva. Important este să ajungem la cabana Gura Apei cât mai nebăgați în seamă. Aşa că o să căutăm un loc unde să scăpăm de maşină, ne transferăm bagajele în rucsacuri şi o pornim pe biciclete pe drumurile astea de țară, ocolind cât putem de mult localitățile importante.

Au mai mers cu maşina câtva timp. Satele deveneau tot mai rare şi aveau denumiri tot mai ciudate. Apoi, după kilometri întregi de drum pustiu în care nu au întâlnit nici o maşină şi nici o căruță, Tudor a oprit maşina lângă o râpă prăpăstioasă ce părea potrivită cu ceea ce avea de gând. Au mutat în rucsacuri tot ce aveau nevoie, au îmbrăcat treningurile şi au împins maşina în râpă. Un timp a coborât încet, apoi a prins viteză. O stâncă îi apăru în drum, şi maşina se clătină gata să se răstoarne, dar îşi reveni în ultimul moment şi coborî cu viteză mai departe. În schimb a doua stâncă, ceva mai mare şi mai colțuroasă, îi veni de hac, şi maşina se răsturnă mergând aşa, târâş, un timp, apoi dispăru în vegetația bogată de pe fundul râpei.

Tudor zâmbi mulțumit:

— Ai văzut? Parcă am aşezat-o cu mâna. Nimic nu se mai vede… Mă rog, poate doar arbuştii ăia îndoiți când a mers târâş. Dar după prima ploaie nu se va mai vedea nimic. Ar fi un ghinion chior să o găsească careva prea repede.

Îl privi pe Tom cum îşi aşeza morocănos rucsacul. Ca orice orăşean ce se respectă, ura efortul fizic care nu este făcut la o sală de forță, şi perspectiva unui drum de zeci de kilometri pe biciclete nu îl încânta.

— Hai la drum! îl bătu Tudor încurajator pe umăr. Până diseară ar fi bine să ajungem…

Tom avusese dreptate să nu fie încântat de drumul care îi aştepta. Din el nu reținuse decât crâmpeie vagi de drumuri prost pietruite, desfundate de ape, sate tot mai mici ascunse prin văi, cu casele stând parcă la pândă în mijlocul unor adevărate explozii vegetale. Din când

în când, întâlneau în cale câte o căruță încărcată cu fân, din vârful căreia îi privea bănuitor un muntean posac.

***

Au ajuns la cabana Gura Zlata chiar când soarele apunea undeva în dreapta, după Vârful Pietrei. În stânga, luminat de ultimele raze de soare, strălucea alt vârf impresionant: era Retezatul, după cum le explică un binevoitor care stătea rezemat de gardul de piatră al cabanei. Până la urmă se dovedi că trebuia să plătească, pentru a putea trece mai departe, taxă de intrare în rezervația Retezat – şi o plătiră chiar la omul care îi lămurise.

După ce plecară mai departe, Tom începu să vorbească înainte ca Tudor să apuce să spună ceva:

— Gata, ştiu! Trebuie cu orice preț să ne pierdem urmele… Presupunând că cineva întreabă de noi şi aici, e mai bine să creadă că am urcat spre Retezat. Aşa e?

Tudor zâmbi mulțumit:

— Ai nimerit-o de data asta! Uite, acolo, în spate la tufişurile alea, lăsăm şi bicicletele. Tot nu ne mai sunt de folos acum…

Ascunseră bicicletele după nişte tufişuri bogate de ienupăr şi, după ce plecară, Tom privi cu îndoială spre locul acela.

— Mă întreb dacă cei care le vor găsi nu vor anunța salvamontiştii că doi excursionişti nu şi-au mai recuperat bicicletele.

— Ai uitat ce ne-a spus puştiul… că le-au furat în numai două ore bicicletele…

Păşind voinicește în urma lui Tudor, care făcea paşi mari pe cărăruia ce urca şerpuind spre înălțimi, Tom bodogăni ca pentru el:

— Şi se mai spunea că oamenii de la munte sunt oameni simpli şi cinstiți…

Tudor îl auzi şi-i răspunse fără să se întoarcă:

— Se spunea bine… Numai că nu vezi tu… Acum, la vremea asta a anului, muntele este mai plin de orăşeni ticăloşi ca noi decât de munteni simpli şi cinstiți – şi râse singur de gluma pe care o făcuse.

Au urcat în tăcere mai bine de o oră, fără a se mai întâlni cu nimeni. Între timp se întunecase bine şi, ca să consulte harta, Tudor a fost nevoit să aprindă lanterna. A folosit-o scurt şi cu fereală, de parcă i-ar fi fost frică să nu îi vadă cineva. Îi arătă lui Tom un punct pe hartă:

— Uite, aici! Colonia Tomeasa… Ştii cumva ce este? L-ai auzit pe puşti pomenind ceva de ea?

Uitându-se posac pe hartă, Tom scutură din cap.

— Nu a pomenit… Poate că a luat-o prin altă parte…

Dar Tudor nu îl mai asculta deja; o pornise cu paşi mari mai departe, spunându-i peste umăr:

— E posibil să fie vreo colonie pentru muncitorii forestieri. Mai bine să o ocolim.

Aproape de miezul nopții, s-au oprit într-o viroagă, la adăpostul îndoielnic al unei stânci ce părea gata să se prăvale peste ei. Au mâncat încet, fără să spună nici unul nimic, şi au căzut răpuşi de oboseală şi de aerul tare al muntelui.

S-au trezit la prima oră a dimineții, alarmați de un duruit uşor. Câteva capre negre fugeau speriate spre înălțimi.

— Ce le-o fi speriat? întrebă neliniştit Tom.

— Aflăm noi imediat, îl linişti Tudor. E chiar în drumul nostru. Poate să fie vreun lup sau chiar vreun urs, adăugă el şi pregăti pistolul. Asta, aşa, pentru orice eventualitate, adăugă văzând privirea îngrijorată a lui Tom.

Au mai îmbucat în grabă ceva, iar Tudor a cercetat cu atenție harta, privind apoi vârfurile din jur şi încercând să se orienteze.

— Suntem aproape. De acum trebuie să găsim o casă sau o stână izolată şi să convingem pe cineva să ne arate drumul. E plin pe aici de denumiri ciudate: Poiana Zânelor, Poiana Îngerilor, Apa Albă, Apa Neagră… Trebuie să găsim vreun localnic de la care să aflăm sigur care sunt locurile alea bântuite prin care nu prea le place să umble.

Au găsit mai repede decât s-au aşteptat o casă izolată, şi, după fumul care se ridica din coş, ca şi după zgomotul de animale, şi-au data seama că gospodarii se treziseră chiar dacă soarele abia făcuse ochi. S-au apropiat cu paşi furişați, întâmpinați de lătrăturile furioase ale unui câine. Tudor l-a doborât cu un foc tăcut şi precis, apoi au ascultat atenți să vadă dacă vine cineva. Undeva în spate, în grajd, un bătrân înalt, ciolănos dădea de mâncare la vite, iar într-un şopron aflat ceva mai departe o bătrână îşi făcea de lucru cu păsăretul.

— Să vedem în casă, a şoptit Tudor şi a pornit-o cu paşi furişați spre uşă, intrând şi făcându-i semn celuilalt să-l urmeze.

Au intrat şi în față li s-a deschis un hol lung, cu câteva uşi. De după una dintre ele se simțea mişcare şi se auzeau zgomote de cratițe mutate. Făcându-i semn lui Tom să tacă, au

trecut încet pe lângă bucătărie şi au deschis uşurel celelalte trei uşi. O sufragerie şi două dormitoare. În unul dintre ele patul era nefăcut, şi când să iasă au auzit uşa bucătăriei deschizându-se. S-au tras înapoi, călcându-se pe picioare, şi s-au dat după un dulap. Uşa s-a deschis şi în încăpere a intrat o fată tânără, cu braţele pline de aşternuturi. S-a apropiat de pat fără să îi vadă şi s-a aplecat să întindă cearşaful. Avea pe ea numai o rochiţă scurtă de bumbac, şi când s-a aplecat i s-au văzut picioarele lungi şi bronzate. Tom l-a auzit pe Tudor cum înghite în sec şi a oftat greu:

— O, Doamne, nu din nou!

La auzul vocii străine fata s-a întors speriată şi i-a privit cu ochi mari. A dat să ţipe, dar Tudor ajunsese deja lângă ea şi-i acoperea gura cu o palmă. Respira greu şi o privea pe fată în ochi.

— Ascultă-mă bine. Dacă faci ce îţi spun, îţi promit că nu îţi facem nici un rău. Vreau doar să îmi răspunzi la nişte întrebări, ai înţeles?

După ce fata dădu uşor din cap, Tudor îşi luă mâna de pe gura ei şi o privi mai bine. Avea părul bălai şi o faţă plăcută; nu era o frumuseţe care să câştige cine ştie ce premiu, dar mirosul de flori de câmp şi de trup de femeie ce venea dinspre ea îl făcu să strângă din dinţi înainte de a începe să vorbească. Închise ochii şi încercă să alunge valul roşu care începea să-i acopere vederea. Respiră adânc, apoi întrebă:

— Cine sunt cei doi de afară?

Fata avu o ezitare, aşa că Tudor o înghionti cu pistolul:

— Repede, altfel…

— Bunicii mei, răspunse fata fără să mai aştepte alt îndemn.

— Cine mai locuieşte aici?

— Numai noi trei.

— Părinţii tăi unde sunt?

— Locuiesc în Haţeg… Şi eu locuiesc tot acolo, numai peste vară vin la bunicii mei, adăuga fata văzând că pauza se prelungeşte.

„Prost moment ţi-ai ales, fato, să-ţi vizitezi bunicii!“ îşi spuse Tom văzând cum Tudor respiră mai greu şi se înroşeşte la faţă.

Tudor aruncă o privire în jur, ca şi cum ar fi vrut să se asigure că totul era în ordine, dar oricum nu prea îi mai păsa de asta. Aruncă pistolul spre Tom şi-i şopti şuierat:

— Ai grijă la cei de afară – apoi se întoarse spre fată, care îl privea cu ochii mari.

— Lasă-mă! Mi-ai promis doar…, mai apucă el să audă, apoi se lăsă cuprins de valul roşu al nebuniei.

O răsturnă pe pat cu o mişcare brutală, acoperindu-i gura cu mâna să nu ţipe. Era cu ochii închişi; nu mai avea nevoie de văz, se lăsa călăuzit numai de celelalte simţuri şi de valul ameţitor care îl purta spre împlinire. Clănţăni asemenea unui lup când i se păru că întâlneşte rezistenţă, mâinile transformate în gheare rupseră pânza subţire, îşi auzi ca de undeva de departe gemetele sacadate, apoi se auzi strigând eliberat, pentru cât timp oare, de furia roşie din el. Îşi reveni cu greu, scuturat de umeri de Tom. Sub el fata plângea în hohote, acoperindu-şi ochii cu mâna. Se ridică brusc de pe ea şi-şi recuperă pistolul de la Tom.

— Am crezut că vei face la fel ca atunci, spuse Tom uşurat. Eram pregătit să te opresc. Avem nevoie de ea…

— Da, avem nevoie de ea, confirmă Tudor încă respirând greu. Să-ţi intre bine în cap! Nu ucid fără rost şi nici din plăcere. Şi acum du-te şi adu-i pe cei doi bătrâni.

Se întoarse spre fată, care stătea ghemuită pe pat şi plângea în hohote:

— Şi tu, ce ai rămas acolo înţepenită? Mai vrei o dată? Se poate rezolva, dacă mă superi…

Merse la fereastră şi privi afară, unde Tom păşea cu paşi mari spre grajd. Aruncă o privire în jur, apoi se aplecă spre fată:

— Scoală-te şi îmbracă-te! Avem nevoie de tine…

În timp ce fata se îmbrăca cu mişcări încete, Tom intră în cameră cu cei doi bătrâni. Părură să-şi dea seama dintr-o privire ce se întâmplă, şi bătrâna se repezi spre fată să o ia în braţe, în timp ce în ochii bătrânului apăru o lucire încrâncenată.

— Ascultaţi-mă bine, spuse Tudor şi o îndepărtă pe bătrână de lângă fată. Dacă faceţi ce vă spun, nu o să vi se întâmple nimic. Dacă faceţi vreo prostie, vă curăţ. Şi încep cu ea, arătă el ameninţător spre fată.

După ce se liniştiră, îşi ridică de jos rucsacul şi i-l aruncă bătrânei.

— Umple-l cu ceva de ale gurii! Pâine, slănină, cârnaţi, orice găseşti pe acolo, cât să ajungă la trei inşi pentru vreo săptămână. E pe aici pe undeva un loc numit Poiana Îngerilor? Ăla unde nu se prea înghesuie turiştii şi localnicii să rămână peste noapte?

Fata şi bătrânul se priviră ciudat, fără să spună nimic. După un timp bătrânul spuse cu greutate:

— Este un asemenea loc, dar nu se poate ajunge aşa uşor acolo… Sunt locuri bântuite şi este primejdios…

— Mai scuteşte-mă cu superstiţiile! sări cu gura şi Tom, care îşi pierduse firea de atâtea amânări. Dacă era periculos, se numea Poiana Diavolului sau Poiana Bântuită. Dar în Poiana Îngerilor ce primejdii pot să fie? Poate îngeri care se plimbă de colo-colo cu ţambale din ălea verticale şi care beau lapte şi miere toată ziua…

— Se numesc harfe, deşteptule, îl corectă amuzat Tudor şi se întoarse ameninţător spre bătrân: Ascultă aici cum o să facem: fata asta ne duce în poiana aia cu îngeri. Rămânem acolo o săptămână… Dacă între timp faceţi vreo prostie sau anunţaţi pe cineva, să ştii că nu o s-o mai vedeţi în viaţă. Ai înţeles?

Bătrânul încuviinţă din cap posac şi spuse:

— Am înţeles, dar v-aş ruga să mă lăsaţi pe mine să vă duc acolo. Fătuca asta e tânără şi nepricepută, să nu vă rătăcească prin cine ştie ce coclauri…

Fata se ridică de pe pat şi spuse moale:

— Lasă, bunule, mă duc eu cu ei. De-acum, ce mai contează?

Bătrânul lăsă capul în jos fără să spună nimic, şi Tudor privi bănuitor de la unul la altul.

— Să nu încercaţi să puneţi ceva la cale, că vă termin, ameninţă el cu o voce rece şi luă rucsacul de la bătrâna care tocmai intrase.

Îl aşeză cu mişcări rapide în spate şi îi grăbi pe bătrâni, care nu mai terminau să îşi îmbrăţişeze nepoata, apoi porniră să urce spre muntele ce se profila masiv şi sobru deasupra lor.

***

La început cărarea era uşoară, dar, pe măsură ce trecea timpul, se făcea tot mai abruptă, şi fata, obişnuită cu muntele, le-o lua mereu înainte, până când Tudor îi spuse răspicat:

— Nu mai alerga aşa! Să nu îţi închipui că poţi fi mai iute decât glonţul meu…

Pentru prima dată fata se întoarse şi îl privi drept în ochi:

— Nu încercam să fug. Pur şi simplu trebuie să ajungem până la amiază, altfel va trebui să aşteptăm până mâine. În Poiana Îngerilor nu se poate pătrunde oricând…

Tom începu să râdă.

— Adică un fel de „Atenție, se închid uşile!“, ca la metrou.

Fata dădu din umeri şi porni iar să urce. Începură şi ei să meargă în urma ei, şi, privindu-i mersul săltat care făcea să îi fluture rochița subțire în jurul şoldurilor, Tom se uită îngrijorat spre Tudor, care îşi muşca neliniştit buzele. Se apropie de el şi-i şopti la ureche:

— Ai răbdare, pentru numele lui Dumnezeu, până ajungem! Atunci va fi a ta o săptămână întreagă, dar trebuie să ajungem mai întâi acolo…

Tudor dădu aprobator din cap şi îşi mută privirea de pe rochița fetei, fluturând ademenitor înaintea lor. Ca şi cum ar fi simțit că se vorbeşte de ea, fata se opri pe o mică movilă şi le arătă undeva în față.

— Uitați-vă, aproape am ajuns. Dincolo de pârâu este Poiana Îngerilor.

Se opriră toți trei să privească. În josul moviliței pe care se oprise fata părea că începe cu adevărat Raiul. Ca şi cum munții ar fi adunat tot ce au găsit mai frumos să aştearnă în fața lor. Verdele crud al ierbii alpine abia se mai zărea sub puzderia de flori multicolore care părea că se întrec în a atrage privirea asupra lor. Nu te puteai hotărî la care să te uiți mai întâi şi îți venea să te plimbi aşa prin mijlocul lor, înconjurat de miriadele de culori şi amețit de amestecul de mirosuri. Un pârâu zglobiu trecea susurându-şi apele spre capătul pajiştii şi un abur uşor plutea deasupra lui. Dincolo de el totul părea şi mai minunat, dar poate că era numai o iluzie din pricina aburului. Au pornit să coboare de pe movilă, şi Tom a murmurat ca pentru el, dar l-au auzit toți:

— Acum ştiu de ce au numit locul acesta Poiana Îngerilor!

Ajunseră lângă pârâu şi fata se opri în fața lui. Apa nu părea să fie foarte adâncă, poate până la brâu, în nici un caz mai mare. Din loc în loc, acolo unde râul era mai lat, se vedeau pietre ieşind din apă, care ar fi ajutat la o adică să îl treci, chiar fără să te uzi.

Tudor se uită la fată, care privea pierdută în apele cristaline ale pârâului.

— De ce te-ai oprit? întrebă el şi privi cercetător spre malul celălalt; nu se vedea nimic suspect.

Fata întoarse spre ei nişte ochi mari şi plini de lacrimi. Suspină o dată adânc, apoi spuse:

— M-am oprit pentru că trebuie să vă întreb încă o dată dacă sunteți siguri că vreți să mergeți acolo. Legendele spun că nimeni nu s-a mai întors niciodată de acolo. Decât poate Zalmoxe, dar nimeni nu ştie cum a făcut-o…

Tudor se luă cu mâinile de cap:

— Gata cu basmele, treceți odată…

Fata începu să se dezbrace încet, aruncându-şi hainele una câte una în râu. Apa le lua tăcută şi le purta zglobie în jos ca şi cum s-ar fi jucat cu ele.

— Eşti nebună? întrebă Tudor când fata rămase dezbrăcată în faţa lui, dar ea, fără să spună nimic, păşi încet prin râu până pe malul celălalt…

Păşiră şi ei prin râu şi îl trecură cu ochii ţintă la trupul gol al fetei, fără să simtă răceala apei de munte. Până şi Tom, care nu se ştia un nestăpânit în privinţa femeilor, auzea acum sângele cum îi bubuia în urechi în timp de privea rotunjimile ei aţâţătoare.

— O să îţi fie frig noaptea fără haine, îi spuse el fetei după ce ajunseră dincolo, dar chiar în timp ce vorbea îşi dădu seama că nu o să-i fie.

Aerul părea mai cald aici, încărcat cu mirosuri noi, încă mai îmbătătoare. Fata, care abia acum îşi dădu seama că nici nu o întrebaseră cum o cheamă, se întoarse sfidător spre ei:

— Nu, nu o să îmi fie frig, răspunse ea şi îi privi netemătoare drept în faţă.

Tom îl auzi mai întâi pe Tudor scoţând un muget, apoi îl văzu cum aruncă rucsacul cât colo şi se aruncă lacom asupra fetei. O trânti jos pe iarba plină de flori şi se grăbi, parcă picat în transă, să îşi dea hainele jos. Reuşi într-un târziu, graba şi nerăbdarea mai mult încurcându-l, şi muşcă sălbatic dintr-un sân, când rămase dintr-o dată nemişcat deasupra fetei, care îl privea zâmbind, fără să se împotrivească în nici un fel.

Tudor scoase un urlet neomenesc şi se ridică în genunchi între picioarele depărtate ale fetei. Apoi se sculă cu totul în picioare, în timp ce fata rămăsese mai departe întinsă pe jos, nepăsătoare.

— Nu se poate, gemu el şi îşi urlă încă o dată durerea spre înălţimi, în timp ce, pentru a nu ştiu câta oară, mâna lui pipăia în gol între picioare, unde nu întâlnea decât aceeaşi netezime rece pe care, cu ani în urmă, o întâlnise la păpuşă.

— E un coşmar, bâiguia el neputincios. Am să mă trezesc îndată…

Tom se uită la fata întinsă pe jos, a cărei poziţie părea să nu mai aibă dintr-o dată nimic impudic. Privi mult până să înţeleagă de ce: sânii păreau să i se retragă în interiorul corpului, fără să lase nici cel mai mic semn, nici măcar sfârcurile, părul pubian începu şi el să i se risipească undeva ca un abur şi, în curând, în faţa lui nu mai rămase decât o fiinţă la fel de asexuată ca o păpuşă. Gemetele lui Tudor îl făcură să se întoarcă spre el: cu un gest devenit deja reflex, acesta se pipăia mereu între picioare, şi netezimea întâlnită îl făcea de fiecare dată să scoată acelaşi geamăt dureros. Aruncă jos din spate rucsacul în care avea bijuteriile. Din izbitură, acesta se deschise, şi strălucirea aurului se amestecă printre culorile florilor. „Aurul n-are trecere în cer“, şopti el ca în transă versul unei melodii auzite cândva în copilărie, dar nici unul dintre cei doi nu privi spre el, pentru că, în momentul acela, fata se ridică de jos cu graţie şi le zâmbi. Încă mici, pe umeri îi fluturau două aripi care creşteau văzând cu ochii. Cei doi bărbaţi, ca la un semn, priviră

spre pârâul pe care îl trecuseră cu numai câteva minute în urmă. Deşi ar fi trebuit să fie la numai câțiva paşi, aburul tremurător care plutea deasupra lui îl făcea să pară la depărtări de neatins.

Ca în transă, Tom făcu câțiva paşi spre pârâu şi, când îl văzu cum se pierde pe de-a-ntregul în depărtare, păru să accepte totul cu detaşare şi începu să râdă încet. Hainele de pe cei doi începură să se destrame încet şi ele, apoi, după un timp le luă zefirul mirositor care adia uşor în jurul lor.

Rămaseră toți trei tăcuți, goi, privindu-se atenți unul pe altul în timp ce aşteptau să le crească de tot aripile.

Cel din urmă unicorn

Era una dintre dimineţile înalte şi strălucitoare ale verii, când munţii din zare păreau mai albaştri şi mai frumoşi ca niciodată. Una dintre dimineţile care păreau că nici nu au nevoie de strălucirea soarelui pentru a-şi dovedi frumuseţea. Dar soarele răsărise şi înveselea totul până departe cu lumina lui clară. M-am ridicat cât am putut de uşor de lângă Madalena, să nu o trezesc. Ea dormea somnul nepăsător al tinerilor; avea un zâmbet uşor întipărit pe faţa ca de înger. Cine ştie ce visa?! Privirea mi-a alunecat peste sânii ei, care păreau gata să iasă din bluza care de la o vreme îi era tot mai mică. „Înger cu sâni“, am bombănit eu. „Cine a mai pomenit aşa ceva?“ Am zâmbit şi eu ca răspuns la zâmbetul ei din somn şi, o clipă, am fost tentat să mă întorc lângă ea, în culcuşul cald. O clipă numai, trecătoare ca bătaia din aripi a unui fluture, apoi întinzându-mi oasele bătrâne şi înţepenite m-am îndreptat spre vârful dealului. Mi-am dat seama că gândul pe care mereu trebuia să îl alung din mine în dimineaţa asta îmi revenise iar în minte: Madalena creşte, şi în curând va trebui să limpezesc cumva asta. Viaţa pe care o duceam nu era făcută pentru o tânără fată… Poate nici pentru mine nu era făcută, dar eu nu aveam de ales.

Ducipal nechează uşor şi m-am dus la el cu bucata de zahăr pregătită. În ultimul timp aveam impresia că profita cam mult de slăbiciunea mea pentru el. M-a privit cu ochii lui umezi şi lucioşi, iar pentru o clipă am crezut că vrea iar să se joace cu mine, dar tentaţia zahărului a fost mai puternică şi mi l-a luat grăbit, fornăind încetişor. L-am mângâiat tăcut şi am pornit spre creastă: soarele abia răsărit lumina cea mai frumoasă vale pe care o văzusem în viaţa mea. Undeva în zare, munţii acoperiţi de păduri dominau valea, care, sub apăsarea lor, părea micşorată la mărimea un desen dintr-o carte de poveşti. Râul care izvora din ei se desfăcea undeva pe la mijlocul văii în două braţe care înconjurau generoase aşezarea. Orăşelul nu era mare, dar părea să aibă tot ce îşi poate dori cineva. O clipă, nomadul din mine a fost uitat şi dorinţa de a mă aşeza la o casă a mea, una dintre căsuţele viu colorate din oraşul din vale, a fost atât de puternică, încât aş fi vrut să mă duc la Madalena, să o trezesc şi să-i spun:

— Gata cu hoinăreala! Am ajuns acasă!

Am strâns tare din ochi şi am scuturat din cap, apoi i-am deschis iar, sperând ca visul să se destrame. Dar nu: cerul albastru, munţii din zare şi valea înverzită erau acolo, aşteptându-mă, şi pentru prima dată în viaţă m-am simţit cuprins de o nelinişte nedefinită, ca şi cum o primejdie vie, palpabilă ar fi plutit deasupra noastră în văzduhul transparent, care ne îmbăta cu mirosurile crude ale primăverii.

Poate că numai mi se părea aşa, cum mi se mai păruse de câteva ori până acum. Primejdie, îmi spuneau simţurile, şi a trebuit să treacă multă vreme până să îmi dau seama că primejdia nu venea din afară. Trupul meu, obişnuit cu nopţile dormite în aer liber, cu drumurile lungi şi zările nesfârşite, îmi trimitea semne pe care multă vreme nu le-am luat în seamă. Curând, într-una dintre zilele sau lunile ce vor urma, nu voi mai avea încotro şi

va trebui să mă îngrijesc de el… Şi totuşi asta era un altfel de nelinişte: presimţirea că acolo, în oraşul de sub mine, îmi voi găsi sfârşitul. Aerul era călduţ şi înmiresmat, dar m-am înfiorat ca sub suflarea rece a unui viscol.

În spatele meu, Ducipal necheză uşor, şi până să mă întorc la el să-l liniştesc o trezise şi pe Madalena. S-a ridicat din aşternutul întins la tulpina unui brad, s-a întins mai întâi ca o pisică şi abia apoi a privit în jur: m-a văzut pe creasta dealului şi mi-a făcut cu mâna, pe urmă s-a îndreptat spre izvor să se spele. Am privit-o fermecat ca şi altădată, amestec ciudat de copil şi femeie, care mă urma de ani buni în toate peregrinările mele. M-am pomenit cu ea pe cap după ce tatăl ei, Colombini, clovnul circului Globus, a murit. Patronul ar fi vrut să o folosească drept ţintă pentru Paul, aruncătorul de cuţite, dar, cum acesta, după ce Larisa căzuse răpusă sub cuţitul lui, dăduse în patima beţiei, m-am împotrivit.

Sttolero, patronul circului, fusese neîndurător, cum era cu toţi cei care i se împotriveau:

— Să-ţi iei, atunci, mârţoaga şi să te duci! Şi să iei şi copiii cu tine…

Mârţoaga era Ducipal, armăsarul socotitor, iar copiii erau Madalena şi Robert, cei doi copii ai lui Colombini, care, după moartea lui, deveniseră o povară pentru patron. Madalena avea pe atunci 11 ani, iar Robert 9, şi tatăl lor spera să-i poată iniţia în vreo meserie care să aibă căutare în lumea circului. Nu erau făcuţi pentru circ, şi toţi şi-au dat seama repede de asta, acceptându-i un timp în amintirea lui Colombini. Apoi lumea l-a uitat şi copiii au început să fie împinşi de colo-colo. Când noul clovn al circului a spus că are nevoie de furgon ca să-şi repete numerele, nu i s-a părut nimănui ciudat că cei doi copii nu şi-au mai găsit nicăieri locul, aşa că i-am primit eu. La un moment dat a fost chiar vorba să fie trimişi să lipească afişe, timp în care circul ar fi părăsit pe furiş oraşul. S-a aflat la timp, dar nu le-a folosit prea mult, şi dacă nu mi s-ar fi făcut milă de ei să-i primesc la mine nu sunt foarte sigur ce s-ar fi întâmplat cu ei. Oricum, atunci când proprietarul circului mi-a făcut vânt să plec, eram deja hotărât de multă vreme. Aşteptam doar un prilej: în ultima vreme Ducipal şi numărul lui nu mai erau iubiţi ca pe vremuri de spectatorii circului. Lumea nu mai voia armăsari socotitori şi nici scamatorii sau clovnerii. Erau la mare căutare în schimb aruncătorii de cuţite, dresorii de fiare sălbatice şi trapeziştii, cu ale lor triple salturi mortale. Dacă se întâmpla câte un accident era cu atât mai bine pentru Sttolero. Lumea dădea năvală la spectacolele următoare să vadă arena unde o fată fusese străpunsă de cuţite sau un dresor mâncat de fiare.

Am plecat cu inima uşurată, presimţind că în curând Sttolero va începe să provoace el însuşi accidentele pentru a atrage năvala publicului. E adevărat că la spectacolele noastre cu armăsarul socotitor şi cu cele câteva numere de magie şi scamatorie pe care mi le aminteam nu prea atrăgeam lumea. Dar câştigam întotdeauna destul cât să ne ducem traiul de azi pe mâine. Să găsim o cămăruţă întru-un han şi un codru de pâine. Şi haine din când în când pentru Madalena şi pentru Robert, care creşteau repede, la fel ca toţi copiii. Din puţinii bani pe care îi câştigam întotdeauna mă îngrijeam să iau haine frumoase pentru Madalena şi o vioară bună pentru Robert. În ultimul timp vedeam din ce în ce mai clar că

lumea nu venea la spectacolele noastre nici pentru Ducipal, nici pentru sărăcăcioasele mele numere de magie. Într-un colţ, cu ochii pe jumătate închişi, călătorind parcă într-o lume în care numai el putea pătrunde, Robert, aplecat peste vioară, scotea din ea sunete pe care nimeni nu le putea asculta fără să fie cuprins de fiori. Niciodată nu părea să cânte de două ori acelaşi cântec. Atunci când îi făceam semn că a venit vremea să înceapă, prindea vioara cu un gest tandru şi, cu o ştiinţă pe care nu ştiu de unde o moştenise, ne înfiora sufletele la toţi cei care eram de faţă. În răstimp Madalena se mişca graţios, aproape dansând în jurul meu, punându-mi la îndemână recuzita. Pe care o manevram din ce în ce mai convins că pentru puţinii spectatori din sală eu nu eram decât o anexă a spectacolului, aşa cum era şi bagheta sau porumbelul pe care îl scoteam din pălărie. Nu mi-am dat cu adevărat seama de asta decât atunci când, o dată, mi s-a blocat mica trapă prin care trebuia să scot un iepure din cutie. Nu mi-am pierdut cumpătul şi cu gesturi uşoare am învârtit cutia în toate părţile, încercând să o deschid. Nu mergea, şi pace. Recuzita era veche şi, oricât de bine aş fi îngrijit-o, timpul îşi spunea cuvântul. Resemnat, am aşezat-o pe masă şi m-am înclinat spre publicul pe care, prima dată după mulţi ani, am simţit că l-am trădat. Spre marea mea uimire, am fost aplaudat furtunos, şi abia atunci mi-am dat seama că nu mă urmărise nimeni. Toţi priveau spre Madalena, care, cu o graţie de prinţesă în exil, îmi luase cutia buclucaşă ca să îmi aducă alta, care se dovedi la fel de nefolositoare. Abia atunci am privit-o mai bine, alături de cei din sală. Se înălţase şi se împlinise în ultimul an. Părul bălai îi cădea în bucle strălucitoare pe umerii abia acoperiţi de catifeaua unei rochii albastre, făcând-o să semene cu o zână. Talia, cât să i-o cuprinzi într-o mână, era strânsă într-o centură pe care numai eu, care eram la câţiva paşi, o vedeam că este din poleială aurită. Privind ochii înceţoşaţi ai celor din sală nu mă îndoiam că lor li se părea că strasurile ieftine erau şiraguri strălucitoare de diamante. Până şi Ducipal, de obicei atât de neastâmpărat, părea pătruns de rolul lui, şi de multe ori în semiîntunericul scenei cornul lipit părea atât de real, încât arăta ca un adevărat unicorn.

De atunci întotdeauna m-am îngrijit ca Madalena să aibă cele mai bune rochii; albastre – să-i scoată în evidenţă părul blond – şi acoperite de multe strasuri. În astfel de momente de răgaz nu mă puteam împiedica să mă întreb când va veni vremea ca unul dintre tinerii care o priveau din sală cu ochi de lup flămând să o aştepte după spectacol şi, oferindu-i tot ce eu nu-i puteam da, să o oprească alături de el. Casă, copii şi o viaţă aşezată. Asta îi doream şi eu, dar, de câte ori aduceam vorba, alunga subiectul cu hohotul ei de râs cristalin. Apoi cu o voce devenită brusc serioasă îmi spunea: „Noi, oamenii de circ, nu murim niciodată în paturile noastre. Şi nici cu copii în braţe!“. Mă mângâia uşor pe obraz cu un gest care îmi aducea aminte de mama ei, de care erau îndrăgostiţi toţi bărbaţii circului, şi se îndepărta, nu înainte de a-mi arunca peste umăr: „De parcă nu ai şti asta atât de bine!“.

Din gânduri m-a trezit Madalena care se apropiase tăcută de mine. M-a prins în braţe cu un gest tandru şi şi-a lăsat capul pe umărul meu, privind în vale. Îi simţeam dureros de conştient greutatea sânului împlinit sprijinindu-se de braţul meu şi mă întrebam dacă şi ea îşi dă seama de asta. M-a strâns mai tare şi s-a întors spre mine:

— Ce-i, Antonio? Iar te gândeşti să mă măriţi?

Am tresărit surprins: de prea multe ori şi cu prea multă uşurinţă ghicea ce gândeam. Am dat să spun ceva, dar m-a întrerupt arătând spre vale:

— Uite, vine Robert…

Pe drumul care ieşea din oraş se vedea o mogâldeaţă măruntă care se apropia încet spre noi. Am încercat să mă desprind din îmbrăţişarea ei, dar mă ţinea strâns. M-am întors spre ea să o cert şi am văzut că avea ochii în lacrimi.

Am strâns-o la rândul meu în braţe şi am întrebat-o neliniştit:

— Ce-i cu tine, Madalena?

A rămas un timp tăcută, privindu-mă printre lacrimi. Apoi şi-a îngropat capul în umărul meu şi a spus printre hohote de plâns:

— Să nu mă părăseşti niciodată, Antonio. Te iubesc atât de mult…

Vorbele mi-au venit de la sine, deşi erau numai nişte vorbe frumoase menite să o alinte, şi nimic mai mult:

— Şi eu de iubesc, Madalena. Şi niciodată… orice s-ar întâmpla, nu te voi părăsi…

Era o minciună şi amândoi ştiam asta, dar se mulţumi cu ea şi, după o vreme, se linişti, întorcând capul şi uitându-se la Robert, care se apropia tot mai mult.

Bineînţeles că nu o voi părăsi. Sau, mai bine zis, nu eu voi fi cel care o va părăsi. O surprindeam uneori privind pe sub gene în sală, printre tinerii adunaţi în primele rânduri şi care o sorbeau din priviri. În curând va veni vremea.

„Sângele tânăr cere sânge tânăr“, spunea mama ei atunci când îl înşela pe Colombini cu Paul, aruncătorul de cuţite, sau cu vreunul dintre tinerii lucrători angajaţi cu ziua.

M-am desprins din îmbrăţişarea ei şi am făcut câţiva paşi în întâmpinarea lui Robert. Acesta se apropia de noi cu un mers hotărât. I se citea bucuria pe chip, semn că totul mersese bine.

— Ei, cum este? l-am întrebat eu nerăbdător.

— E minunat, a spus el pe nerăsuflate. Am lipit toate afişele, am închiriat o odaie la han şi ţi-am găsit o slujbă, zâmbi el larg spre mine.

— O slujbă? ne-am mirat eu şi Madalena într-un glas.

Robert ne privi cu ochi strălucitori:

— Da, o slujbă! Cei din oraş nu mai au spiţer. Ultimul pe care l-au avut a murit luna trecută. A încercat să prepare elixirul nemuririi şi se pare că a murit pe când îl încerca… După ce am terminat de lipit afişele, m-a chemat la el starostele breslei argintarilor şi m-a rugat să te întreb dacă nu vrei să fii spiţerul oraşului. Acum face el pe spiţerul, dar nu prea se descurcă cu reţetele, cred că îi este frică să nu moară şi el. A, mai spuse el grăbit, am uitat, vor să ni-l cumpere pe Ducipal. Au nevoie de un unicorn pentru nu ştiu ce serbare…

În spatele nostru Ducipal, ca şi cum ar fi simţit că despre el era vorba, nechează uşor.

M-am aşezat pe o buturugă din preajmă şi i-am făcut semn şi lui Robert să se aşeze lângă mine, în timp ce Madalena a rămas în picioare lângă noi.

— Hai să ne înţelegem puţin, Robert. Ai crescut băiat mare de acum şi trebuie să afli nişte lucruri: eu nu sunt magician! Şi nici spiţer! Nici una dintre scamatoriile mele nu este reală. În timp ce tu cânţi şi Madalena se fâţâie pe scenă, toţi sunt atenţi la ea, şi eu profit de nebăgarea lor de seamă. (Am scos un pachet de cărţi şi am făcut câteva pase încet, să poată vedea trucul.) Iar poţiunile de dragoste pe care le preparăm din ceai de muşeţel şi le vindem prin sate… Ştii totul despre ele, că doar tu le prepari. Nu sunt mândru de asta, dar toţi circarii fac asta… şi toţi aşteaptă de la noi aşa ceva…

A dat din umeri fără să pară impresionat. M-am ridicat greoi, sprijinindu-mă de el, şi m-am apropiat de Ducipal.

— Priveşte aici, i-am spus, şi cu un gest uşor, să nu îl rănesc, am vrut să scot falsul corn lipit cu ani în urmă de fruntea armăsarului.

Curelele subţiri care îl ţineau prins de frunte îi intraseră adânc în carne şi nu se mai vedeau decât la o examinare foarte atentă. Cornul părea mai bine prins ca oricând şi, la încercarea mea, Ducipal şi-a scuturat capul îndărătnic, îndepărtându-se. Am amânat pe mai târziu cercetarea lui Ducipal: mereu îmi era frică să nu facă iar răni în frunte, cum făcuse în primii ani. În ultima vreme părea că se obişnuise atât de mult cu el, încât mă aşteptam ca într-o zi carnea chinuită şi rănită de pe fruntea lui să se închidă peste rădăcina cornului, refuzând să-l mai elibereze.

— Ştiu asta, şopti Robert, şi le-am spus şi lor. Dar nu îi interesează… Spuneau că… – se poticni încercând să îşi amintească. Spuneau că, dacă cineva face destul de mult timp pe spiţerul, sfârşeşte prin a deveni spiţer. La fel şi cu Ducipal… Dar este mai bine să stai de vorbă cu ei…

— Fii sigur că am să stau, am spus dintr-o dată neliniştit şi am început să strâng lucrurile, pregătindu-ne de plecare.

***

Oraşul părea a nu fi foarte mare şi prin nimic deosebit de multele oraşe întâlnite în peregrinările noastre. Poate puţin mai înstărit decât altele de aceeaşi mărime, şi mi-am dat seama de asta nu numai după casele frumoase, ci şi după îmbrăcămintea bogată a oamenilor şi feţele lor lipsite de griji. Pieţele erau largi şi pietruite cu migală, iar rondurile de flori înconjurau în modele complicate fântânile arteziene, care răspândeau în aerul din jur o pulbere fină de apă.

Când am ajuns la han, am văzut pe poartă unul dintre afişele noastre, lipite de Robert cu o zi înainte. Lângă Ducipal eram înfăţişat eu, cu o tichie de magician şi făcând să apară în aer o jerbă de flori. Cine vedea doar afişul rămânea fără îndoială uimit de puterile mele, mai ales că lângă mine Madalena părea că pluteşte fără să atingă pământul. Din nefericire, în ultimul timp afişele erau cu mult mai impresionante decât spectacolele noastre.

După temenelele cu care ne-a întâmpinat hangiul, mi-am dat seama că cineva îl sfătuise să aibă mare grijă de noi. În timp ce se aduceau bucate la masă, nu ştia cum să ne mai facă pe voie, ba a mai şi alungat câţiva muşterii afară din sală, părându-i-se că se uitau cu necuviinţă la noi.

— Dacă doriţi după masă să vă odihniţi nitel, am pregătit cele mai bune odăi. Pentru tânăra domniţă am pregătit odaia regală, pe care nu o deschidem decât atunci când înalte feţe ne calcă pragul…

Tânăra domniţă chicoti încântată, deloc obişnuită să fie tratată aşa, iar înalta faţă, care eram eu, îşi pipăi îngrijorat cei trei florini pe care îi mai avea în pungă. Oare cu cine ne confunda hangiul? Eram hotărât să aflu asta cât mai repede, înainte de a mi se termina banii.

Cum eu am refuzat să mă odihnesc după ce Madalena a fost condusă în odaie, hangiul s-a apropiat privind cu grijă în jur. După ce s-a convins că nu pândea nimeni în jurul nostru, mi-a şoptit la ureche:

— Judele cetăţii vrea să vă vadă. Dar mai înainte de asta ar fi bine să staţi de vorbă cu starostele breslei argintarilor. Ar fi foarte bine… Sunt sigur că v-ar lămuri o mulţime de lucruri pe care eu nu am nici ştiinţa, şi nici căderea să o fac…

Eram hotărât să destram odată toată această atmosferă de mister din jurul meu. Tot trebuia să încep de undeva, aşa că starostele era la fel de bun ca oricare altul.

— Foarte bine, am spus eu hotărât. Am să mă duc să-l văd pe staroste dacă îmi dai un om să mă ducă până la el…

— O calfă de-a lui aşteaptă aici de câteva zile sosirea voastră…, mi-a răspuns hangiul, apoi, dându-şi seama ce spusese, şi-a acoperit repede gura cu palma.

S-a aplecat şi mai mult spre mine, dintr-o dată înspăimântat:

— Să nu îi spuneți starostelui că v-am povestit asta, dar un om de al lui aşteaptă de peste o săptămână să veniți. Cu poruncă să vă ducă la el cât mai repede … Nu ştiu nici o iotă mai mult, mă jur pe ce am mai sfânt…

I-am privit fața înspăimântă şi l-am crezut. Căzuse fără să vrea în mijlocul unor întâmplări pe care nu şi le putea lămuri. Cum nu mi le putem încă nici eu lămuri, de altfel.

Numai că eu aveam de gând să aflu foarte repede despre ce anume era vorba, îmi spuneam în timp ce păşeam alături de calfa pe care mi-o trimisese starostele în întâmpinare. Am încercat să reţin drumul, dar în curând am pierdut şirul străduțelor, pasajelor şi piațetelor care se intersectau şi dădeau una în alta, parcă fără să se mai sfârşească. Când am ajuns într-o piață mai mare, calfa se opri şi spuse:

— Am ajuns!

Bătu cu un ciocănel în poarta unei case care părea asemenea unui castel mai mic. După un timp, în poartă se deschise o trapă, apoi, scârțâind prelung, se deschise şi poarta, şi intrarăm.

Un bătrân ciolănos, înalt şi cu barba albă mă privi cu nişte ochi albaştri, strălucitori, care păreau că citesc în mine ca într-o carte deschisă. Îi făcu semn calfei să plece, apoi, într-un gest neaşteptat, mă cuprinse în brațe cu mâinile lui puternice:

— Bine ai venit! Dacă ai şti de când te aşteptam… Vă aşteptam pe toți de fapt, se corectă el văzând că îl privesc nedumerit. Vino, vino, mă îndemnă, am să te lămuresc îndată.

L-am urmat de-a lungul coridorului întunecos, care, după numai câțiva paşi, se deschise într-o încăpere mare, un atelier de fapt, ce răsuna de lovituri mărunte de ciocan. Am trecut printre mese urmărit de clinchetul argintului lovit semănând cu ciripiturile unor păsări mărunte. Am intrat într-o odaie ferită şi, o dată închisă uşa, liniştea s-a înstăpânit în jurul nostru. O masă şi câteva scaune aşteptau, şi ne-am aşezat. Deşi nerăbdarea îmi dădea ghes, am aşteptat până ce fetişcana care foia în jurul nostru a terminat de pus vinul în pahare şi a ieşit, nu înainte de a privi curioasă la mine.

A ridicat spre mine paharul cu vinul rubiniu:

— Să bem pentru sosirea voastră aici. Aţi ajuns la timp…

Am lăsat paharul pe masă şi m-am ridicat în picioare, privind țintă spre el:

— Vreau să ştiu ce se întâmplă! Drept cine suntem luați şi ce anume doriți de la noi?

M-a privit dintr-o dată trist.

— Speram să înțelegi…

— Nu înțeleg nimic, dar vreau acum, în acest moment, o explicație – sau jur pe ce am mai sfânt că vom pleca din oraş chiar în această seară.

S-a ridicat şi el în picioare şi s-a apropiat de fereastră. A privit un timp la oamenii care treceau, apoi s-a întors spre mine:

— Mă tem că asta nu se poate…

— Zău? am întrebat eu cât de batjocoritor am putut. Şi ce anume ne va împiedica?

A zâmbit trist şi mi-a făcut semn să mă apropii de fereastră. Câțiva soldați se postaseră în stânga şi în dreapta porții pe unde intraserăm cu numai câteva minute mai devreme.

— Judele cetății şi-a trimis soldații din gardă ca să fie mai sigur, a spus el încet. I-am spus că te voi convinge, dar văd că vrea să fie sigur…

— Să mă convingi ce?

— De secole întregi, aici, în oraş, se serbează „Vânătoarea unicornului“ la fiecare unsprezece ani. O tânără fecioară stă în poiană şi îl aşteaptă pe acest fabulos animal pentru a-l adormi în poala ei virginală. Apoi…

Am ridicat ochii, exasperat:

— Cunosc legenda, meştere… E veche de sute de ani… şi întâlnită cam peste tot pe unde am umblat. Numai că toți ştiau că este o simplă legendă. Mai degrabă simboluri decât inorogi, unicorni sau cum mai sunt numiți, şi fecioare reale…

— Ai perfectă dreptate să spui asta… Am umblat şi eu destul de mult prin lume ca să pot recunoaşte un arhetip. Din nefericire, oamenii de pe aici cred că legenda este reală, şi din când în când ea chiar se împlineşte şi vânătoarea are loc… spre bunăstarea oraşului şi spre bunul mers al lucrurilor. Prezicătorii noştri au văzut în stele că în acest an, când se împlinesc nouă cicluri de câte unsprezece ani de când fecioara a aşteptat degeaba în poiană, profeția se va împlini. Era şi timpul! Ezită o clipă ca şi cum nu era sigur dacă ar fi vrut să îmi mai spună ceva, apoi continuă cu glas mai coborât: nimeni nu vrea să îşi mai trimită fata în poiană să aştepte unicornul care nu mai vine, pentru că – ezită iarăşi, apoi continuă – dacă unicornul nu vine, este de vină fata. Nu este destul de pură, şi atunci este omorâtă cu pietre… Din acest motiv nimic nu mai merge ca lumea şi oraşul a început să scapete…

Am privit afară spre casele înstărite care erau în fața geamului.

— Puține târguri am văzut atât de înfloritoare!

Starostele oftă:

— Nu l-ai văzut cum arăta acum câțiva ani. Acum totul este numai o iluzie… Încercăm să salvăm aparențele, dar să ştii că totul este numai poleială. Mereu scoatem bani din tezaurul municipal pentru a păstra un fast de suprafață care să ne mai convingă că totul merge bine şi că în curând profeția se va împlini. Crede-mă! Acum trebuie să se împlinească, altfel vom avea mari necazuri. Toți. Au mai fost timpuri când judele oraşului şi conducătorii breslelor au fost lapidați spre a face vremurile să fie mai blânde cu oraşul şi cu locuitorii lui. Bate vânt de răzmeriță şi nemulțumiri prin oraş, şi dacă nu se va împlini profeția ne aşteptăm la mari nenorociri…

M-am apropiat de masă, am luat paharul de vin rubiniu şi l-am ridicat în soare. Am zâmbit. Era prima dată când viața îmi scotea în cale ocazia îndelung aşteptată.

— Să văd dacă am înțeles bine, meştere! Din cauza unei legende privind vânătoarea unicornului, capii oraşului ne propun mie şi celor care mă însoțesc să jucăm o mică farsă: Madalena să îl aştepte într-o poiană pe Ducipal, vânătorii voştri să îl pândească, să îl ucidă şi să îi ia cornul, care va fi purtat în triumf pe străzile oraşului. Şi totul se va linişti ca prin farmec şi oamenii îşi vor vedea iar liniştiți de treburi alte câteva zeci de ani…

A oftat uşurat şi a întins paharul spre mine să ciocnim. I-am făcut semn să aştepte şi m-am aşezat pe scaun.

— Dacă eu vă ajut să se împlinească profeția voastră, nu văd de ce nu m-ați ajuta şi voi să se împlinească a mea!

O lumină de înțelegere păru să îi treacă prin ochi, dar aşteptă răbdător să continuu.

— Azi-noapte am avut un vis, am început eu să povestesc încercând să par cât mai liniştit. Se făcea că am ajuns la capătul unei lungi călătorii într-un oraş frumos ca un vis. Şi acolo, ajutând oamenii să treacă de un mare impas, mi-au fost dăruite o casă şi o sumă de bani să-mi ajungă toată viața…

Starostele se lumină de-a binelea la față şi îmi făcu semn să vin spre geam. Îmi arătă casa de peste drum.

— Până anul trecut acolo a locuit spițerul oraşului. A murit fără să lase urmaşi. Judele şi consiliul municipal au hotărât să ți-o dăruiască pentru serviciile aduse comunității, împreună cu propunerea de a fi pe viitor spițerul oraşului…

Se apropie de un cufăr aşezat în colțul camerei şi, ridicându-i capacul, lăsă lumina rece a arginților să pătrundă în încăpere.

— Împreună cu această modestă sumă de bani…

Mi-am scufundat mâna în ei, lăsându-i să-mi cadă printre degete.

— Trag nădejde că nu sunt trezeci, am şoptit eu dintr-o dată întristat.

— Sunt o mie de florini. Ajung?

— Ajung, meştere, ajung cu prisosinţă. Nu de asta eram trist. Chiar dacă nu sunt treizeci, tot mă simt ca Iuda. Şi chiar dacă Ducipal este atât de bătrân… Să bem pentru asta, poate că am să pot uita.

Am băut în tăcere, încercând să uit că mă simţeam ca un trădător. Un pahar, apoi încă unul, până ce totul a început să se amestece în mintea mea într-o nesfârşită rotire, ca atunci când, copil fiind, m-am urcat prima dată într-un carusel. După un timp ne-am mutat peste drum, în viitoarea mea casă. Casa noastră. Unde am continuat să bem. L-am cunoscut şi pe jude, un bătrânel vioi care mă felicita mereu. Într-un târziu au adus-o pe Madalena, singură, pentru că Robert rămăsese la han, să nu ne încurce planurile, aşa mi se spusese. Ea era îmbrăcată în alb, ca o mireasă, şi privea nedumerită în jur. Se pare că îi spuseseră în mare grabă povestea, pentru că, la un moment dat, s-a apropiat de mine şi m-a întrebat în şoaptă:

— Eşti sigur că e bine ce facem, Antonio?

Glasul mi se împleticea, dar am încercat să fiu cât mai convingător:

— Ai încredere în mine, Madalena! Ai încredere… Ţi-am promis… ştii tu… mai demult… A venit vremea să mă ţin de cuvânt…

La privirea ei neîncrezătoare şi încărcată de reproş, am încercat să mă trezesc cât să îi pot spune ceva ca să mă creadă:

— Madalena – am început eu să spun rar –, am luat hotărârea asta înainte de a bea primul pahar. Crede-mă! Acum beau doar aşa, ca să uit… – şi am început să plâng.

— Să uiţi ce, Antonio? m-a întrebat ea, dar nu am mai apucat să îi răspund nimic, pentru că au luat-o de lângă mine pentru Plimbarea Fecioarei.

Urma să fie purtată pe străzile oraşului şi arătată mulţimii înainte de a fi dusă în pădure la întâlnirea cu unicornul… cu Ducipal…

— Să uiţi ce, Antonio? a mai strigat ea o dată din uşă, dar eu am plecat capul în jos fără să îi răspund.

Simţeam că nu mă va ierta niciodată că l-am sacrificat pe Ducipal. Am rămas singur în casa mare şi pustie şi am continuat să beau fără să reuşesc să mă îmbăt. Cu fiecare pahar băut părea că mă trezesc, aşa că, după o vreme, am renunţat. Am început să mă plimb prin odăi fără să văd nimic. Într-un târziu am ajuns în bibliotecă şi, cu ochii tulburi, am început să mă uit peste titluri. Tratate groase de astrologie, alchimie şi spiţerie îşi întorceau spre mine titlurile aurite. Pe o masă, la loc de cinste, era deschis un tom masiv: „Vânarea unicornului“. Am tras un scaun mai aproape şi am aprins o lumânare; se înserase şi soarele se ascunsese după acoperişul casei din faţă, lăsând încăperea într-o penumbră

care se adâncea cu fiecare clipă care trecea.

Am deschis cartea, voind să mă lămuresc măcar despre legenda care îi făcea pe oamenii din partea locului atât de obsedaţi de ea. Literele îmi jucau în faţa ochilor, şi atunci am preferat să mă uit la miniaturi. Erau viu colorate şi păreau atât de reale, încât uneori mi se părea că se desprind din pagină şi încep să îmi danseze în faţa ochilor, dar ştiam că era numai efectul multelor pahare de vin băute. La început se vedea intrând pe poarta oraşului un grup format dintr-o fată, doi bărbaţi şi un cal. Mi-am apropiat desenul mai mult de ochi, încercând să văd mai bine: fără îndoială, calul avea un corn în frunte. Iar fata semăna leit cu Madalena. Până şi cei doi bărbaţi păreau, cu puţină bunăvoinţă, că seamănă cu mine şi cu Robert. Dar era, fără îndoială, efectul vinului băut, pentru că, după cât era de folosită, cartea părea veche de zeci de ani. Am mai dat o foaie sau două: câţiva oameni pregăteau unicornul legând-i cu curele falsul corn de frunte. În altă miniatură fata aştepta într-o poieniţă luminată blând de razele lunii. Lângă ea păştea liniştit unicornul cel fals – pentru că la o privire mai atentă i se vedeau cureluşele de pe frunte. Apoi mai apărea un unicorn, care arăta a fi adevărat; avea cornul mai lung şi un fel de lumină ceţoasă părea să îl înconjoare. Se apropia apoi de cal şi de fată, şi în alt desen se ridica în două picioare; părea furios şi îl alunga cu loviturile cornului ascuţit pe unicornul fals. Se apropia de fată şi o străpungea cu cornul ascuţit şi ucigaş. În următorul desen, când scutura capul, cornul magic îi rămânea implântat în pântecele fetei şi, cum era înfăţişat privind acuzator direct spre cititorul cărţii, i se vedea pe frunte locul însângerat de unde i se desprinsese cornul. Din pădure se arătau vânătorii, şi ultimul unicorn, acum ciunt, era ucis. Atunci vânătorii ridicau cu grijă trupul fetei cu cornul în el şi îl purtau cu grijă spre o caleaşcă.

Am închis cartea cu un gest furios, trezit dintr-o dată. Nu Ducipal urma să fie sacrificat, ci Madalena. Ea şi Ducipal urmau să fie momeala pentru adevăratul unicorn. Am strâns din pumni încercând să mă trezesc din beţie. Trebuia să mă trezesc, şi încă repede, dacă voiam să o mai văd pe Madalena în viaţă. Am pornit înfrigurat prin casă, şi în bucătărie am găsit o găleată cu apă. Am turnat un pumn de sare, am amestecat bine şi apoi am băut cât am putut de mult din infernala băutură. În curând am dat afară un amestec greţos de apă cu vin şi în numai câteva clipe m-am simţit mai bine. Sau cel puţin cu mintea limpede. M-am spălat pe faţă cu apă rece şi am dat să ies din casă. Doi soldaţi din gardă m-au oprit:

— Trebuie să aşteptaţi aici până se vor întoarce din Plimbarea Fecioarei, îmi spuse unul dintre ei.

Clătinându-mă şi făcând pe omul ameţit de băutură, m-am retras mormăind ceva. Aflasem ceva important: înainte de a pleca în pădure aveau să mai treacă pe acasă. Am mai luat o gură de vin şi mi-am clătit gura fără să beau: era important ca toţi să mă creadă beat şi neputincios. Un plan mi se contura în minte şi eram hotărât să îl urmez. Forţa nu ne putea ajuta împotriva soldaţilor din garda judelui, deci trebuia să îmi pun mintea la treabă. Am aşteptat un timp până am auzit zgomotul alaiului care se întorcea din oraş: chiote, muzică şi cântece pline de veselie. Dacă îmi reuşea planul, în curând nu se va mai auzi nimic din toate astea. M-am aşezat la masă, încercând să privesc în jur cu ochi cât mai tulburi. S-au

auzit uşi trântite şi voci care se apropiau:

— Doar ai auzit ce a spus, că poți avea încredere în noi, spunea o voce pe care o bănuiam că ar fi a judelui.

— Nu am auzit nimic şi dacă nu stau de vorbă cu el nu plec nicăieri! Aşa să ştiți! s-a auzit vocea plină de exasperare a Madalenei în timp ce intra în camera unde eram.

Am ridicat o mână moale să-i salut, dar mi-am lăsat-o în jos fără să mai duc gestul până la capăt.

Judele, meşterul argintar şi Madalena s-au apropiat privind lung la mine:

— După cum vezi, nu prea ai cu cine să stai de vorbă, a spus trist argintarul şi s-a îndreptat spre ieşire urmat de jude. Venim peste o oră să te luăm, a mai spus el din uşă înainte de a pleca.

Am privit cu ochi tulburi în urma lor, încercând să îi salut, apoi, cum am văzut uşa închisă, m-am repezit şi am proptit un scaun în clanță, sub ochii uimiți ai Madalenei, care nu se aştepta să mă mişc atât de repede.

M-am întors spre Madalena, care înțepenise cu ochii mari şi mâna la gură. I-am prins mâinile în palmele mele şi am început să vorbesc în şoaptă:

— Madalena, suntem într-o mare primejdie. Am să te rog să mă asculți fără să mă întrebi nimic. Trebuie ca până te vor duce în pădure tu să nu mai fii virgină, altfel eşti într-o primejdie de moarte. Şi atunci când vei fi ajuns trebuie să le spui că nu poți să aştepți unicornul pentru că nu mai eşti fecioară, şi deci legenda nu se va împlini…

În timp ce vorbeam am văzut cum ochii i se luminează ca de o mare înțelegere. O lumină păru să se aprindă undeva în ea, înfrumusețând-o ca niciodată, şi obrajii au prins să-i dogorească.

— O, Antonio, credeam că tu niciodată nu o să vezi…, porni ea să bâiguie şi, strângându-mă cu o putere pe care nu credeam că o poate avea, s-a pornit să mă tragă spre patul din colț.

Ne-am prăbuşit amândoi îmbrățişați, căutând, eu în amintire şi ea în sufletul ei, gesturile dragostei. O sărutam şi mâna mea pentru prima dată îi strângea fără sfială sânii, pe care de atâtea ori îi privisem ca pe o îndepărtată şi inaccesibilă poartă.

— Antonio, Antonio, dacă ai şti cât mi-am dorit asta, şoptea ea sub sărutările mele şi mă strângea cu putere, în timp ce eu îi frământam carnea tânără care se dezvelea sub mângâierile mele.

„Nu avem timp!“ mi-a trecut mie prin minte, şi, cu toată plăcerea pe care căutările

începutului ți-o pot da, am hotărât să mă grăbesc. Dacă totul se sfârşea cu bine, aveam toată viața înainte. Am tras uşor de rochia albă în sus, dezvelindu-i mai întâi genunchii strânşi, apoi coapsele, care încet prinseseră să se deschidă sub mângâierile mele. Puțin, atât de puțin mai era, mi-am spus eu, încurcându-mă în haine în graba de a mi le da jos mai repede, când am auzit bufnituri în uşă:

— Spargeți uşa, am auzit de dincolo vocea furioasă a meşterului argintar, şi îndată bufniturile în uşă au reînceput mai puternice.

O clipă de ar mai fi întârziat, ar fi fost pentru ei prea târziu, dar m-am simțit ridicat de pe Madalena de brațe puternice şi azvârlit într-un colț. Două femei bătrâne au acoperit-o cu o pătură pe Madalena, ferind-o de privirile lacome ale soldaților, în timp ce judele şi argintarul îi scoteau afară.

— Lăsați-mă, lăsați-mă când vă spun! țipa Madalena, dar cele două bătrâne nu păreau să țină seama de țipetele ei şi o cercetau mai departe.

Au lăsat-o într-un târziu în pace, şi în timp ce ea s-a ghemuit plângând pe pat s-au întors spre cei doi:

— Am ajuns la timp. Nu s-a întâmplat nimic!

— Dar putea să se întâmple totul, mormăi furios judele. Nu mai aşteptăm. Să plece chiar acum cu vânătorii în poiană. Mai bine să aştepte în pădure… Acolo va fi ferită de astfel de primejdii.

Au luat-o pe Madalena, care se zbătea împotrivindu-se în mâinile lor.

— Nu uita, Madalena, ce ți-am spus, am strigat eu în urma lor, dar nu m-a băgat nimeni în seamă, şi nici Madalena nu ştiu sigur dacă m-a auzit.

Au ieşit şi uşile grele au sunat în urma lor. Eram ostatic şi nu mai puteam face nimic. Avusesem un moment şi îl ratasem încercând să mă bucur de el. Prea multe aşteptări se adunaseră în mine. În noi.

Apoi timpul începu să se târască, şi nimeni niciodată nu va putea să-şi închipuie cât de greu au trecut ceasurile până am auzit iar zgomote în fața uşii.

Patru vânători au intrat purtând trupul uşor al Madalenei. Era acoperită cu o mantie verde de vânător, şi au aşezat-o cu grijă pe patul unde, cu numai câteva ore mai devreme, încercaserăm să ne găsim dragostea. În urma lor a intrat încet meşterul argintar şi s-a apropiat de mine. Era palid şi vorbea poticnindu-se:

— Vreau să ştii că nu aşa ar fi trebuit să se întâmple. Cineva, ceva a intervenit şi totul a luat-o razna…

Am privit chipul cenuşiu şi lipsit de culoare al Madalenei. Am tras un scaun şi m-am aşezat lângă pat, luându-i mâna ca de ceară în mâna mea. Pleoapele, fluturi de noapte cu aripile grele, au fluturat uşor, dar nu s-au deschis. Argintarul a dat încet mantia la o parte, arătându-mi capătul unui corn uriaş ieşind din pântecele Madalenei. În jurul lui sângele îmbibase rochia albă, făcând să se deschidă o imensă floare roşie.

— Avem nevoie de corn, a spus meşterul şi s-a ridicat în picioare. Numai că, dacă îl scoatem, va muri în câteva clipe. Aşa ne-a spus doctorul. Ar fi fost mai bine, pentru că aşa doar îi prelungim chinurile. Dar ne-a rugat să aşteptăm până te mai vede o dată… Nu o lăsa prea mult să sufere…

A ieşit şi m-a lăsat singur cu Madalena.

— Madalena, am strigat-o uşor şi am strâns-o mai tare de mână. Madalena, spune-mi ceva…

Încet, de parcă ar fi învins o uriaşă greutate, pleoapele i s-au mişcat iar şi ochii i s-au deschis. Când m-a văzut a încercat să zâmbească.

— Nu uita de Vila Madalena, şopti ea. Mi-ai promis că o să mă duci acolo…

Uitasem, bineînțeles că uitasem. La numai câteva luni după ce plecasem cu ei de la circ am ajuns într-un orăşel, Vila Madalena, şi pentru a uita de cele lăsate în urmă i-am spus Madalenei, care părea să sufere cel mai mult:

— Vezi, Madalena, ce oraş frumos poartă numele tău? Cândva, peste câțiva ani, ne vom întoarce aici şi vom cumpăra o căsuță. O să te măriți cu un prinț şi o să faci o mulțime de copii. Eu o să am grijă de ei şi îi voi plimba cu Ducipal…

Am întors capul să nu îmi vadă ochii plini de lacrimi.

— Antonio…, a şoptit ea. Antonio… dacă ai şti cât te iubesc. Dar mi-e atât de frig… Încălzeşte-mă, te rog.

Am strâns-o în brațe, cu ochii plini de lacrimi.

— Madalena, să nu mă laşi singur… să nu mori, Madalena…

Buzele cenuşii i s-au deschis într-un surâs chinuit:

— Voi fi cu tine… tot timpul… orice s-ar întâmpla… cu tine…

A tăcut o clipă lungă cât un veac, apoi o spumă sângerie i-a colorat buzele.

— Ține-mă de mână, Antonio… strânge-mă tare de mână.

Am strâns-o până mi s-au albit degetele.

— Mai tare, Antonio… nu te simt, a şoptit ea stins, cu ochii ţintă în ochii mei.

Dintr-o dată mi-am dat seama că nu mă mai vedea. Privirea i s-a întors cumva înăuntru, de parcă în adâncul fiinţei ei ar fi descoperit ceva neaşteptat, ce nu mai întâlnise niciodată.

— Madalena, am strigat-o eu cu disperare, dar, deşi încă mai avea ochii aţintiţi asupra mea, ştiam că nu mă mai vedea.

Ochii ei se acopereau încet-încet de o pâclă alburie, de care nici eu şi nici ea nu mai puteam trece. Privirea ei cerceta de acum adâncuri, abisuri şi răceli de gheaţă în care eu nu mai avem trecere. O respiraţie uşoară ca petala unui vis mi-a spus că totul s-a terminat, şi eu am căzut, cuprins de o disperare cum nu aveam să mai simt niciodată, peste trupul fără viaţă al Madalenei.

***

Nu am simţit cum au venit împreună cu doctorul şi au luat-o. De fapt nu am mai simţit nici cum au trecut zilele pe lângă mine de atunci. Zilele şi anii. O femeie venea şi îmi făcea curat prin casă. Alta – sau aceeaşi – gătea, aştepta până mâncam, apoi strângea în tăcere după mine. Din când în când eram căutat de jude şi de meşterul argintar. O vreme, m-a căutat şi hangiul la care trăsesem prima dată. Îmi spunea cât de bine o ducea el şi că tot oraşul înflorea după vânătoarea unicornului. Aş fi vrut să mă înfurii pe el şi pe alţii, dar nici măcar de asta nu mai eram în stare. Aşteptam să rămân singur, trăgeam la uşi zăvoarele grele, aprindeam o lumânare şi mă duceam în bibliotecă să mă uit în cartea despre vânătoarea unicornilor, pe care o învăţasem pe dinafară. Mă învinovăţeam că eu, care călătorisem şi văzusem atât de multe, ar fi trebuit să prevăd ce se putea întâmpla şi să o apăr…

Anii au trecut pe nesimţite, şi eu sunt tot mai bătrân şi tot mai însingurat…

Uneori, când mai vine Robert pe la mine, ascultându-i una dintre vechile lui melodii, mi se pare că nu s-a întâmplat nimic şi că în curând se va deschide o uşă şi va intra în încăpere Madalena. Apoi Robert se opreşte din cântat, îşi pune vioara în cutie, pleacă la casa lui – s-a căsătorit între timp – şi eu rămân singur cu întrebările mele. Şi bănuiala care mă frământa la început, că nu voi găsi niciodată un răspuns la ceea ce ni s-a întâmplat, se transformă încet-încet în convingere, pe măsură ce anii trec pe lângă mine fără să le mai ţin şirul. Şi o visez din ce în ce mai des pe Madalena alergând pe o câmpie plină de flori şi chemându-mă la ea. M-a lăsat aşa de singur şi atât de pustiit, încât presimt că ziua când ne vom întâlni nu mai este deloc departe.

Născocirea

Tatăl meu se numea Adamescu. Matematicianul Adamescu. Marele matematician Adamescu, ca să spun totul. Din fericire pentru el, a murit înainte de a afla ce mister cumplit reprezenta pentru mine matematica: eram convins, şi încă mai sunt, că această ştiinţă este o superbă şi inutilă înşiruire de simboluri legate între ele printr-o lipsă totală de logică. Sau oricum printr-o logică care mie îmi scăpa. Ultimii ani nu au fost altceva decât un imens complot prin care eu şi profesorii mei încercam să îl înşelăm pe tatăl meu cum că eu aş fi, dacă nu strălucit la matematică, cel puţin un „tânăr şi promiţător talent", după cum mă lăuda conducătorul meu de lucrări. Şi tatăl meu, prins cum era cu o nouă lucrare despre teoria haosului sau alte chestii la fel de obscure, înghiţea totul ca atare mulţumit că nu îi dau prea multă bătaie de cap.

La mai bine de o lună de la moartea tatălui meu, îndelung deplânsă de comunitatea ştiinţifică internaţională, cum se apropia şi vremea să îmi dau licenţa, am trecut să îl văd pe profesorul care îmi coordona lucrarea. Întâmplarea a făcut să îl găsesc la el în cabinet şi pe rectorul universităţii, o somitate ştiinţifică cel puţin de nivelul tatălui meu.

M-au privit curioşi în timp ce intram. Mă simţeam ca o insectă sub lupa unor entomologi.

– Ia loc, tinere! m-a îndemnat rectorul cu o voce gravă. Înfăţişare leonină, privire strălucitoare şi o siguranţă pe care i-o simţeam acum puţin zdruncinată.

Privi crunt când spre mine, când spre şeful de lucrări:

– Vă întreb acum doar atât: cum naiba să o scoatem la capat? În aşa fel încât să salvăm şi prestigiul facultăţii şi memoria colegului nostru… Şi gândeşte-te că nu vreau ca … această nulitate matematică să ajungă asistent în facultatea mea aşa cum spera tatăl lui… studenţii noştri sunt foarte isteţi… în primele zece minute şi-ar da seama cu cine au de-a face…

– Sper că nu vrei să urmezi o carieră universitară, tinere, s-a întors el furios spre mine…

La negaţia mea vehementă s-a mai liniştit puţin, apoi s-a ambalat iar:

– Să ştii că nici la un liceu nu aş avea curaj să te las să predai… eşti prea străin de frumuseţea matematicii ca să te pot lăsa să mutilezi mintea dornică de cunoaştere a tinerei generaţii…

– Dacă îmi permiteţi, se auzi vocea persuasivă a şefului de lucrări… Aş avea o idee, pe care cu ajutorul dumneavoastră sper să o putem pune în practică.

– Spune, îşi înmuie vocea şi rectorul. Accept orice numai să nu ajungă la catedră…

Şeful de lucrări coborî tonul de parcă ar fi pus la cale o conspiraţie:

– Simplu… peste două luni iese la pensie vărul meu de la Oficiul Teritorial de Invenţii şi Mărci… Cu puţină străduinţă, am putea aranja ca tânărul domn să-i fie succesor…

– Păi – se împotrivi rectorul, dar se vedea că împotrivirea este pur formală, acolo nu trebuie să cunoşti matematică ca să faci faţă?

– Nici vorbă, jubilă şeful de lucrări. Vărul meu este agronom şi de 20 de ani se descurcă de minune. De altfel, acolo este un simplu punct de primire unde trebuie să refuze propunerea spre patentare a unor invenţii cu adevărat imposibile cum ar fi un perpetuum mobile. Propunerile cu adevărat importante trec mai departe spre comisii formate din specialişti…

– Mi-ai luat o piatră de pe inimă atunci, răsuflă rectorul uşurat şi se îndreptă spre uşă să plece. Aranjează dumneata totul… Ai asentimentul meu total.

*

Şi uite aşa am ajuns mare şef peste Oficiul Teritorial de Invenţii şi Mărci. Mare lucru nu aveam de făcut. Să refuz din start un număr de invenţii imposibile, iar pentru celelalte să completez un număr de formulare, nu prea mare, şi să expediez totul la Oficiul Central de Invenţii şi Mărci. Rezonabil, nu? Suficient de rezonabil chiar şi pentru un antitalent matematic ca mine? Aşa am crezut şi eu la început, mai ales în cele câteva zile pe care le-am petrecut împreună cu Gil, verişorul fostului meu şef de lucrări. Un om remarcabil de nescorţos dacă ţinem seama de rubedeniile lui colaterale. Mi-a arătat mai întâi cele câteva afişe atârnate peste tot în mica încăpere: „ Nu se primesc pentru înregistrare perpetuumuri mobile!” , „Cuadratura cercului este ilegală !” , „ Oameni invizibili, nu vă putem înregistra… pentru că nu vă vedem !”

La strâmbătura mea ironică a izbucnit în râs :

– Să ştii că mulţi ţicniţi te vor bate la cap cu tot soiul de aiureli… În viaţa unui om ilogic orice argument logic este lipsit de consistenţă… Nici nu ştii de câţi nebuni m-au scăpat afişele astea. În faţa unui nebun mai degrabă are efect un afiş decât un argument logic… Şi dacă totuşi insistă, spune-le că nu ai formulare… şi dacă nici aşa nu scapi de ei, trimite-i la Centru… să simtă şi ei că îşi câştigă leafa, nu ?

În ultima lui zi de muncă parcă nu s-ar fi dat deloc dus, lucru pe deplin de înţeles dacă ne gândim că vreme de vreo 20 de ani descurajase aiuriţii oraşului să ajungă cu inepţiile lor mai departe. Am alcătuit procesul de predare-primire a modestului inventar. L-am semnat amândoi şi, înainte de a pleca, mi-a mai spus o dată:

– Două sfaturi aş vrea să îţi mai dau înainte de a-ţi începe munca:unu – caută-ţi o preocupare dacă vrei să nu înnebuneşti… Cu cele două-trei cereri de brevete pe săptămână nu prea o să ai de muncă… trebuie să îţi umpli timpul cu ceva… şi, crede-mă, nu rebusul este soluţia. Doi: ai aici trei pagini dactilografiate mărunt cu invenţiile considerate imposibile de către comunitatea ştiinţifică. Ar fi bine ca nici una să nu apară pe vreun referat de-al tău trimis la Centru, asta numai dacă ţii la postul ăsta. Am dat mâna şi a plecat grăbit, de parcă i-ar fi dat lacrimile şi nu ar fi vrut să îl văd…

Câteva zile am huzurit şi, în ciuda sfatului lui Gil, am rezolvat toate careurile din revistele de rebus care mi-au căzut în mână. Apoi, tocmai când mă plictisisem de rebus, au început să apară inventatorii. Poate că vestea ieşirii lui Gil la pensie făcuse înconjurul oraşului şi, crezându-mă mai tânăr şi mai neexperimentat, vedeau în asta o ocazie să îşi strecoare aiurelile spre Centru. Am dat drumul uneia care părea viabilă (un culegător automat de mere) şi am respins vreo cinci care frizau absurdul sau erau inutile: ceas deşteptător care în loc să sune îl stropea pe somnoros cu apă rece, un dispozitiv de lustruit pantofii care, dacă nu aş fi avut intuiţia să îl probez pe pantofii inventatorului, mi i-ar fi făcut ferfeniţă pe ai mei şi multe, multe altele destul de asemănătoare. Pentru una singură am fost nevoit să îi dau telefon lui Gil: dispozitiv de curăţat tălpile fiarelor de călcat.

– Este un ins slăbuţ şi chel, cu un tic nervos la ochiul stâng? m-a întrebat Gil în loc de răspuns. Am privit spre inventator care îmi făcea cu sârg din ochiul stâng.

La răspunsul meu afirmativ a râs uşurel:

– Îl am client de vreo 15 ani… ca şi clinica de psihiatrie de altfel. Nu ştiu ce să îţi spun, invenţia s-ar putea să meargă, dar este atât de minoră, atât de lipsită de importanţă faţă de cât suflet pune în ea încât … Oricum, fă cum vrei…

Am acceptat să îmi prezinte o demonstraţie şi, spre surprinderea mea, din grămada de fiare pe care le-a adus cu el, niciunul nu a rămas necurăţat. Principiul nu era unul nou, se baza pe ultrasunete, dar modul în care era aplicat îl făcea să aibă atributele unei invenţii. Am făcut actele respective, le-am înaintat mai departe şi invenţia a fost brevetată. A fost un caz particular care nu s-a mai repetat. L-am aşteptat să mai vină şi cu alte invenţii pentru că, aşa cum se ştie, de obicei inventatorii odată stârniţi, nu se mulţumesc cu o singură invenţie ci, pornind de la neastâmpărul acesteia, adaugă noi şi noi născociri. În schimb, cam la vreo lună după instalarea mea în noul post, a început să mă calce un personaj de care de asemenea mă avertizase Gil: un ins mărunţel, cu un halat ponosit şi murdar pe el, de parcă acum ieşise dintr-o forjă. Părul îl avea vâlvoi, crescut în dezordine, şi mai avea şi un set întreg de ticuri nervoase pe care le repeta cu o precizie remarcabilă.

– Ghinea mă numesc, se prezentă el de cum intră în birou şi, cum eram tocmai în perioada în care mă plictisisem de rebus, am privit ca pe o binecuvântare apariţia lui.

S-a aşezat pe scaunul din faţa biroului şi a început să îmi aşeze riglele, creioanele şi

hârtiile de pe masă paralele cu marginea. Şi despre asta mă avertizase Gil. După ce a terminat de aşezat tot ce se putea aşeza în partea lui de masă, a început să îşi tragă manşetele de la cămaşă, apoi a început să se tragă de gulerul cămăşii de parcă nu ar fi avut aer destul. După ce termină toate astea o luă de la capăt cu riglele, astfel că am început să înţeleg de ce Gil mă prevenise că o discuţie cu el este greu de purtat pentru că, fără să vrei, în loc să-i urmăreşti cuvintele erai tentat să-i urmăreşti mâinile care păreau două animale care scăpaseră complet de sub controlul lui.

– Da, domnule Ghinea, cu ce vă pot ajuta? l-am întrebat eu, fascinat de spectacolul mâinilor lui neastâmpărate.

M-a privit oarecum uimit, ca şi cum abia acum ar fi luat act de prezenţa mea dar, după ce s-a oprit o clipă, şi-a reluat tot tipicul de gesturi şi în timp ce le executa cu precizie, a început să îmi vorbească:

– Bănuiesc că domnul Gil v-a avertizat cu privire la persoana mea – şi îmi aruncă o privire furişată în timp ce îndrepta cu încă un milimetru alinierea creioanelor de pe birou. Pe undeva poate că are dreptate, toate invenţiile mele sunt atât de … cum să le zic… nonconformiste, încât nici nu mă mir că nu le-a putut recepta cu adevărat valoarea. Nici nu îl condamn de altfel… este o caracteristică firească a oamenilor care se apropie de vârsta pensionării să nu mai accepte cu aceeaşi uşurinţă noul… Este trist dar perfect adevărat şi de asta m-am bucurat când am auzit că vine o persoană nouă, tânără, cu o minte deschisă la nou…

Ridică ochii spre mine ca să vadă ce spun dar, sincer să fiu, în ciuda avertismentelor lui Gil, rămăsesem fără replică în faţa spectacolului dezlănţuit de omuleţ în faţa mea.

Profită de starea mea de stupoare, murmură un „ îmi daţi voie?” formal şi se întinse peste birou aşezând paralel cu marginea biroului pixul pe care îl lăsasem din mână.

Obosit de spectacol şi simţind că îmi vine şi mie să aşez liniile pe birou, am spus exasperat:

– Nici vorbă, domnule Ghinea, de aşa ceva ! Principiul meu este ca cererile de brevete să fie însoţite de un prototip perfect funcţional şi apoi putem porni discuţia…şi nici nu am terminat bine fraza şi mi-am dat seama că picasem în capcana vieţii mele…

– Aveţi dreptate aici, se entuziasmă el şi, lăsându-şi manşetele în pace, se aplecă asupra genţii jerpelite pe care o lăsase la picioare când se aşezase. Cu evlavie, ridică din ea un dispozitiv pe care îl aşeză pe biroul meu printre hârtii şi rigle. În timp ce îl aşeza cu grijă am observat că uitase cu totul de micile lui manii.

Pentru că dispozitivul acela este începutul unui lung şir de necazuri pentru mine va trebui să îl descriu ceva mai bine, deşi mare lucru la el nu este de spus: o bucată de carton pe post de suport din care ieşeau două suporturi verticale din sârmă, de vreo 15 centimetri, despicate în formă de V la vârf; pe ele se sprijinea o altă sârmă orizontală care

avea ataşată la mijloc o mică elice confecţionată din tablă de cupru şi cositorită grosolan undeva pe la mijloc.

– Ei?, am spus eu văzând că nu se întâmplă nimic.

– Răbdare, spuse Ghinea trăgând înfrigurat de manşete şi privind țintă la mica elice din fața lui.

Tocmai începusem să îmi pierd răbdarea când, împotriva tuturor legilor fizicii, mica elice începu să se rotească. La început mai încet, apoi îşi mări viteza şi se stabiliză când ajunse la două-trei rotații pe secundă.

– Ei ? întrebă Ghinea radios, uitând să se mai tragă de manşete.

Am privit suspicios mica elice şi am început să trec în revistă posibilitățile de fraudă. Un câmp electromagnetic – dar produs de cine? Un curent de aer - şi mai puțin probabil. Atunci, ce naiba se întâmpla aici?

L-am privit încruntat pe Ghinea, dar acesta îşi privea radios jucăria.

– Pot să mă uit puțin? l-am întrebat eu şi am întins mâna să iau – cum să-i spun la adunătura de sârme din fața mea – dispozitivul, nu ?

Am privit sub carton, dar nu era nimic de văzut: un carton ca oricare altul, iar sârmele puțin ruginite părea că fuseseră obținute prin sacrificarea unor andrele. Am desfăcut uşor toată alcătuirea aia nefirească , am studiat-o atent, apoi am aşezat-o la fel cum a fost. Încet-încet, cu greutate parcă, a pornit să se rotească cam la un minut după ce am lăsat-o liniştită.

– La dracu, eu şoptit eu buimăcit.

– Mda, a confirmat Ghinea. Aşa a spus şi Gil când a văzut-o prima dată.

Apoi mi-a interzis să mai calc pe aici până nu iese la pensie… Acum că a plecat, sper ca dumneata să fii mai curajos ca el şi să accepți realitatea…

– Domnule Ghinea, cred că îți dai seama că aşa ceva, deşi ar putea revoluționa lumea noastră, este încă neacceptat de ştiința oficială… va trebui să îmi dai un răgaz rezonabil…

– Am înțeles, acceptă neaşteptat de uşor Ghinea. Vă las dispozitivul şi am să mă întorc să zicem… peste o săptămână.

A dat mâna cu mine şi a plecat lăsându-mă nedumerit. Am închis oficiul şi m-am repezit la telefon, dar Gil era plecat la pescuit pentru câteva zile – aşa că am rămas singur cu andrelele lui Ghinea pe cap. Am început prin a înlocui o sârmă sau alta să vad dacă

mai funcţionează, dar drăcovenia nu voia să se învârtă decât în configuraţia originală. Am încercat să o pun sub un clopot de sticlă pentru a o feri de curenţi de aer- ba, într-un exces de zel, am vârât-o şi într-o cuşcă Faraday – ca să fiu sigur că nu un câmp electromagnetic venit de aiurea pune în mişcare mica elice. Nepăsătoare la toate eforturile mele, elicea ronţăia mai departe liniştită timpul – şi nici nu am observat când a trecut săptămâna şi m-am trezit cu Ghinea la uşă.

– Ei, se repezi el de cum intră la hârtiile şi riglele mele de pe birou să le aşeze, cum stăm ? Îi dăm drumul?

– Domnule Ghinea, un lucru este incontestabil: drăcia, vreau să spun dispozitivul asta, funcţionează. Dar ca să puteţi obţine un brevet de invenţie pentru aşa ceva vă daţi seama că trebuie să aveţi şi o argumentaţie ştiinţifică foarte bine pusă la punct. Dumneavoastră cum vă explicaţi funcţionarea acestui dispozitiv?

Pentru prima dată păru încurcat:

– Ştiţi… asta este că nu prea pot să mi-o explic… şi încetul cu încetul a început să îmi povestească despre el şi despre invenţiile sale…

Era mecanic auto la un garaj şi de mic copil a fost atras de mecanisme şi de dorinţa de a făuri şi de a inventa lucruri noi. De câtva timp era preocupat de născocirea unui perpetuum mobile. Ştia că în conformitate cu părerea oficială a ştiinţei aşa ceva nu este posibil, ba citise şi o mulţime de cărţi tehnice. Era imposibil, dar el încerca mereu şi, alături de alte mici invenţii, într-o bună zi se trezi că cea mai puţin complicată alcătuire a sa începe dintr-o dată să se mişte. Cum şi de ce a reuşit tocmai atunci, Ghinea nu îşi putea explica – dar s-a pomenit dintr-o dată cu elicea prinzând viaţă în mâinile lui… şi, până la urmă, am aflat că dispozitivul era înjghebat nu din andrele, ci din spiţe de biciclete…

Mai trase puţin de gulerul cămăşii, apoi se trase conspirativ spre mine:

– Uite, îmi dau seama că o asemenea invenţie nu poate fi acceptată de lume fără să fie susţinută de dovezi, fără să putem explica lumii şi de ce se mişcă morişca asta. Uite cum facem… Eu am construit-o, dumneata află cum funcţionează – şi o scoatem amândoi în lume… O să fim coautori…

A plecat şi m-a lăsat cu morişca lui blestemată pe cap. O priveam ore întregi cum se învârte şi ajunsese să mă obsedeze şi să o visez până şi noaptea. La câteva zile, Ghinea îşi făcea apariţia şi, după ce îmi aşeza meticulos riglele de pe birou, mă întreba tot mai lipsit de curiozitate:

– Ei, cum stăm?

Îi arătam din priviri morişca care era cocoţata la loc de cinste lângă afişul cu „Nu se primesc pentru înregistrare perpetuumuri mobile!” şi vâjâia alene din aripioarele ei mărunte:

– Nu am găsit încă nimic, îi spuneam eu posomorât şi îl vedeam cum se întristează şi el, de parcă ar fi aşteptat de la mine cine ştie ce minune.

– Dar o să mai încerci, nu? întreba el cu speranţă în glas şi la răspunsul meu afirmativ pleca fericit, lăsându-mă în schimb pe mine într-o stare de neputinţă care mă exaspera.

Când i-am povestit despre ce este vorba, Gil şi-a declinat cu eleganţă competenţa şi mi-a dat un sfat:

– Uite ce cred eu… nu te poţi prezenta cu aşa ceva nicăieri. Ştii cum funcţionează? Nu… şi nici nu ai să afli niciodată.

Îşi aprindea o ţigară şi privea prin fumul ei la mine:

– Să presupunem prin absurd că te hotărăşti să te duci cu drăcia asta la o comisie. O instalezi şi dintr-o dată ea se hotărăşte că s-a învârtit destul şi că gata, de azi nu mai porneşte. Ce ai să faci? O să-ţi dai cuvântul că ieri mergea?

Mai trăgea un fum din ţigară şi înainte de a pleca nu uita să mă sfătuiască:

– Dă-i drăcia înapoi şi uită de ea, dacă nu vrei să zbori de aici. Şi e păcat, aşa pomană de post nu mai prinzi…

Şi totuşi, nu mă puteam astâmpăra. Trebuia făcut ceva. Când a mai trecut Ghinea pe la mine l-am întrebat dacă a încercat să mai facă un asemenea dispozitiv.

– Am încercat, oftă el, dar nu merge…

L-am privit crunt:

– Şi acum îmi spui? Vrei să spui că ai folosit acelaşi metal, acelaşi cositor şi totuşi nu ai reuşit să mai fabrici un exemplar?!

Părea prea mâhnit ca să-l mai cert şi eu, dar asta schimba cu totul datele problemei.

– Ştiţi, atunci când am lipit astea la un loc eram puţin cam băut. Mi-am spus că poate de aia – aşa ca am încercat să beau, să mă simt exact la fel, poate-poate mai reuşesc odată…

Nu avea nici un Dumnezeu ce îmi spunea el acolo şi mi se părea că cel mai înţelept lucru pe care îl puteam face era să îl ascult pe Gil şi să-i dau jucăria înapoi.

Chiar i-am oferit-o, dar s-a apărat ca de un lucru neplăcut:

– Nu, nu – mai păstraţi-o dumneavoastră. Vă rog, poate vă vine până la urmă vreo idee… Şi apoi, pe mine parcă mă deprimă. Să o văd cum se învârte toată ziua şi să nu ştiu de ce se învârte…

Au trecut vreo două săptămâni fără să mă viziteze nimeni. Era spre sfârşitul verii şi oamenii din oraş mai profitau de ultimele zile frumoase plecând care la mare, care la munte. Într-o după-amiază care se anunța a fi liniştită am mai dat o dată jos de pe dulap înjghebarea de sârme a lui Ghinea. Se făcuse aproape patru după-amiaza şi dinspre munții din zare se îngrămădeau nori negri care păreau că au de gând să pornească un nou potop care în mod sigur va descuraja posibilii inventatori să-l înfrunte şi să vină până la mine.

În biroul meu întunecat dintr-o dată, luminat doar din când în când de scânteierile fulgerelor, priveam nemişcat la morişcă. Nu părea să aibă nevoie de lubrifiant pentru atenuarea frecării, ba dimpotrivă: de atâta rotire, metalul devenise lucios şi începuse să se subțieze. Chiar mă întrebam ce se va întâmpla daca sârmele se vor toci cu totul şi se vor rupe. Oare în cazul unei reparații dispozitivul va mai funcționa? Eram frământat de întrebare când, deodată, un trăsnet puternic undeva în apropiere mă făcu să ridic ochii spre uşă. Bubuitul venise de undeva din oraş, şi încă destul de aproape. Chiar mă gândeam că ar fi cazul să renunț la scrupulozitatea mea în respectarea programului dacă vreau să nu risc să ajung ciuciulete acasă. Am luat cu grijă sârmele lui Ghinea să le aşez pe dulap şi abia atunci am văzut că erau nemişcate. Le-am urnit cu un bobârnac uşor. Au făcut alene o jumătate de rotație, apoi s-au oprit. Afară s-a pornit un adevărat diluviu în timp ce eu încercam tot mai exasperat să pornesc drăcia.

După vreo oră de încercări nereuşite, am profitat de o scurtă pauză în potop ca să fug acasă. Singura explicație pe care am găsit-o la repezeală era că poate atmosfera încărcată nu era prielnică invenției. De ce? Habar nu aveam, cum habar nu aveam nici dacă era adevărată. Dar trebuia să găsesc ceva ca să mă liniştesc şi să pot dormi…

A doua zi, dis-de-dimineață, am pornit spre birou şi primul lucru a fost să mă uit la morişcă: înțepenită mai departe – şi dacă nu mi-aş fi petrecut atâtea zile privind-o cum se învârte, aş fi jurat că nici nu s-a învârtit vreodată.

Cu inima îndoită, gândindu-mă cum sa-i comunic vestea, am telefonat la garaj la Ghinea.

A răspuns şeful lui, pe care îl întâlnisem de vreo două ori. Avea o voce gravă şi puțin contrariată:

– Nu puteți vorbi cu Ghinea, domnule Adamescu. Credeam că ați aflat. Născocise o antenă nouă de televiziune şi ieri pe la patru după-amiază era cu ea pe acoperiş şi făcea probe. Un trăznet l-a izbit în plin. A murit pe loc…

Am pus jos receptorul din care şeful de garaj îmi mai oferea încă amănunte şi am privit spre elice.

Încet-încet, în timp ce priveam spre ea, s-a urnit şi a început să se învârtă de parcă nu s-ar fi oprit niciodată.

Închide bine uşa !

Când l-am cunoscut pe Ralph nu mi-am închipuit că îmi va schimba atât de mult viaţa. Părea extrem de timid şi a trecut multă vreme până să-mi dau seama că toată această timiditate a lui era de fapt un discret mimetism pentru a putea obţine ajutorul celor de care are nevoie. De pildă, deşi nu i-am spus-o niciodată, eu sunt convins că povestea cu scăpatul cărţilor pe jos la bibliotecă, în faţa mea, nu a fost decât o abilă modalitate ca să mă facă să-l ajut. Părea atât de neajutorat, încât mi s-a părut firesc să mă ofer să i le duc până acasă. La fel de firesc mi s-a părut apoi, să-l scutesc pe el de drumurile lungi prin anticariate şi biblioteci în căutarea unor titluri rare. Prietena mea, Julieta, îmi tolera cu o răbdare de înger evadările mele prin universul lui Ralph, deşi nu se putea abţine să nu-mi şoptească la despărţire, răutăcioasă:

– Dacă nu aş ştii cât de mult îţi place de mine, aproape că te-aş suspecta că îţi place de el.

Dădeam din umeri, insensibil la glumele ei, grăbit să ajung mai repede în lumea captivantă a lui Ralph. Casa în care locuia era destul de dărăpănată şi Ralph nu era nici pe departe omul care să o pună pe picioare. Se mulţumea cu ea aşa cum o moştenise de la o mătuşă care murise chiar la timp pentru că altfel, în ritmul în care achiziţiona cărţile, nu prea vădeam cum imensa lui bibliotecă ar fi putut încăpea în modestul apartament unde locuise înainte. Pe lângă casă se pare că îi lăsase şi o sumă bunicică pentru că niciodată nu l-am auzit plângându-se că nu are bani să cumpere o carte. Sau poate că, aşa cum spunea Julieta, putea să fabrice aur! A spus asta plină de obidă, când a descoperit în pachetul cu cărţi pe care i-l duceam lui Ralph un tratat despre alchimie pe a cărui copertă un bătrân alchimist preschimba transfigurat plumbul în aur.

Dovedea o zgârcenie ieşită din comun pentru lucrurile obişnuite şi uneori îmi spuneam că dacă nu i-aş fi cumpărat eu de mâncare ar fi trebuit să treacă mult timp până să-şi dea seama că frigiderul lui este gol. Bântuia ore întregi prin căsoiul lui, trecând absent dintr-o încăpere în alta, ronţăindu-şi la nesfârşit gândurile. Dar cea mai impresionantă din toată casa aceea uriaşă era biblioteca. Privind imensitatea ei, nu mă îndoiam nici o clipă că la origini a fost o vastă sală de bal. Uneori, când intram, mi se părea că Ralph este pierdut cu totul în dosul maldărelor de cărţi şi vederea mi se înceţoşa uşor, fără să-mi dau seama dacă este vorba de oboseală, iluzie optică, sau era doar praful care se ridica de pe cărţile răscolite de Ralph.

Îmi imaginam că munca pe care o făcea el era complet inutilă; un fel de compilare după vechile tratate. Puţinii şi rarii vizitatori obişnuiau să i se adreseze cu titluri pompoase ca maestre sau doctor, la fel de inutile după părerea mea ca şi acela de magister, atâta vreme cât nu l-am văzut în toţi anii cât am stat lângă el să publice vreo lucrare şi nici n-a avut vreun elev care să-i ducă mai departe ştiinţa, oricare ar fi fost aceea. Şi pe care niciodată nu mi-a explicat-o. Nu pentru că ar fi fost secretă şi nici pentru

că se îndoia de puterea mea de înțelegere. Obişnuia mereu să-mi spună:

– Dragă Martin, nici eu nu ştiu bine ce caut! Simt că aici, în cărțile astea, sunt multe mistere care, atunci când le voi dezlega, în mod sigur vor schimba lumea… Dacă voi fi lăsat să le spun… Pentru că multe forțe ar dori ca aceste taine să rămână pe veci îngropate în beznă şi uitare…

Ca de obicei, nu-i răspundeam. Luam de la el lista lungă de cărți şi banii, pornind să cutreier anticariatele spre marea nemulțumire a Julietei:

– Îți neglijezi viața, mă neglijezi pe mine, neglijezi totul pentru unul care, din câte îmi spui tu, de mult ar fi trebuit să fie închis la balamuc… Tot ce sper eu e ca atunci când faptul se va întâmpla, cel puțin să vă închidă pe amândoi în aceeaşi celulă.

Ralph, pe de altă parte, nu părea să bage de seamă că mie îmi dă toată viața peste cap şi când am fost dat afară de la firma unde lucram cu jumătate de normă a primit vestea cu detaşarea cuvenită a omului scufundat până peste cap în lecturi oculte. Mi-a mormăit că oricum nu se poate lipsi de mine aşa că o să mă angajeze pe post de secretar particular şi urma să-mi opresc suma pe care o credem eu de cuviință drept salariu din banii pe care mi-i dădea pentru cărți.

– Şi pentru numele lui Dumnezeu, nu uita când pleci, să închizi bine uşa!

O închideam şi ascultam cum zăvorul greu cădea în lăcaşul lui: clic-clac!

Abia după această dublă confirmare plecam în căutarea mea prelungită prin anticariate şi biblioteci. Uneori îmi spuneam că Ralph nu este decât un țicnit inofensiv dar plin de bani şi eu un ticălos mârşav care, prefăcându-mă că îi fac toanele, îl tapam de bani. Julieta era convinsă că de fapt țicnitul eram eu şi că cel care profita era Ralph, lipsindu-mă de cel mai neprețuit bun al meu: timpul şi tinerețea mea.

– Până şi pe mine în ultimul timp ai început să mă foloseşti drept pernă, bodogănea ea exasperată când mă vedea cu listele interminabile ale lui Ralph citindu-le chiar şi în pat.

– Nici de pernă nu eşti bună, nu mă lăsam eu mai prejos. O pernă măcar tace şi te lasă să dormi…

Uneori, ca să o îmbunez, trebuia să cheltui cu ea cât pe un manuscris valoros din secolul XVI dar, cum Ralph nu părea să bage de seamă, viața noastră îşi urma mai departe cursul, mai ales că acum făcuse o nouă pasiune pentru cărțile de alchimie. După un drum obositor până la Paris de unde dintr-un anticariat obscur am reuşit să-i procur la un preț fabulos "Le Mystère des Cathédrales" de Fulcanelli, cercetările lui păreau să fi apucat pe un nou făgaş. Maldărul de cărți din jurul lui devenea tot mai mare şi Ralph însuşi, ca într-un proces de integrare într-un univers livresc şi numai lui accesibil, dădea impresia că se micşorează pe zi ce trece. Ştiam că este o iluzie şi nimic mai mult dar, când lăsam în urma

mea silueta abia vizibilă printre cărţi aveam o presimţire că nu am să-l mai găsesc acolo la întoarcerea mea.

Julieta îmi găsea mereu slujbe mai bine plătite, dar refuzam cu încăpăţânare să-l părăsesc pe Ralph. Până la urmă renunţa şi ea. Dacă cineva m-ar întreba acum, când totul s-a sfârşit, ce anume m-a atras, m-a ţinut lângă Ralph în tot acest timp, sunt sigur că nu aş găsi un răspuns clar. Julieta era convinsă că el găsise în vechile cărţi vreo formulă magică prin care putea să subjuge voinţa unui om, altfel nu îşi putea explica de ce eu, de mai bine de trei ani, îl slujeam cu devotament pe Ralph. Poate că presimţeam că urma să se întâmple ceva şi voiam nu atât să fiu martor, cât mai ales să pot preveni o primejdie pe care o simţeam plutind în aer. Chiar şi Ralph părea în ultimul timp mai îngrijorat:

– Ştii, îmi spunea el, repetându-se la nesfârşit şi nepărând să-şi dea foarte bine seama de prezenţa mea lângă el, Fulcanelli a găsit încifrate în liniile catedralelor multe din vechile mistere. Le-a dezvăluit şi altora şi pentru asta a dispărut… Ştiinţă fără conştiinţă… foarte periculos. Martin, promite-mi! Dacă vreodată mi se întâmplă ceva, orice, să dai foc la casă… e prea periculos ce am aflat. Ştiinţă fără cunoştinţă… Şi nu uita când pleci să închizi bine uşa!

Nu uitam: clic-clac făcea zăvorul greu şi eu, ieşind în lumea obişnuită, mi se părea că dincolo de uşă e un teritoriu străin, interzis cunoaşterii obişnuite.

– E un balamuc dincolo de uşa aia! spunea Julieta şi refuza să mă însoţească înăuntru. Numai că în ziua aia ne grăbeam şi, pentru a nu face două drumuri, a acceptat să ia şi ea un pachet să mă ajute.

Ralph nu păru conştient de prezenţa ei până nu am ajuns aproape de el. Abia atunci a ridicat ochii apoşi dintre cărţi şi privirea i s-a luminat dintr-o dată:

– Uite şi pe Eva, cea care ne va trage în păcat!

Julieta a dat să protesteze dar eu am tras-o după mine afară auzind în depărtare strigătul lui Ralph:

– Închide uşa după tine!

– Bine, bine! am răspuns eu şi am trântit nervos zăvorul pentru că Julieta nu se mai abţinea şi făcea semne că atât eu cât şi Ralph suntem nebuni.

Clic! a făcut zăvorul, dar nu mi-am dat seama de asta decât mai târziu, când eram prea departe ca să mă întorc. Oricum aveam să revin peste numai câteva ore, deşi acum pot să spun că o presimţire sumbră mă apăsa.

Când m-am reîntors, primul lucru pe care l-am observat a fost uşa întredeschisă. Am deschis-o de tot şi am văzut că ceaţa subţire si alburie care părea să plutească tot timpul în încăpere se preschimbase acum într-un întuneric dens ca de smoală.

– Ralph!… am strigat spre întunericul din fața mea dar nu mi-a răspuns nimeni. După un timp un chicotit uşor păru să se audă din noaptea încăperii şi pe lângă mine a început să se scurgă ceva susurând. Becurile din cameră au prins a se vedea şi, din valul de ceață neagră care luneca încet în jurul meu, am auzit sau mi s-a părut că aud:

– N-ai închis bine uşa!

Întâlnire cu o zeiță

Diana conducea cu dezinvoltura ei dintotdeauna. Maşina părea o simplă prelungire a ființei ei şi era o adevărată încântare să o priveşti cum şofează. Tocmai lua o curbă periculoasă când, dintr-o dată, mi-a venit ideea să o sărut. Mi-a simțit parcă gândul şi a întors capul spre mine să-mi răspundă, dar chiar atunci camionul uriaş, cu claxoanele sunând asurzitor, s-a repezit pe pantă în jos, spre noi…

M-am trezit transpirat tot, cu mâinile împingând un volan inexistent şi încercând – pentru a câta oară şi în al câtelea vis? – să evit inevitabilul. M-am ridicat şi, cuprins de aceeaşi teroare ca după fiecare vis, m-am îndreptat spre baie, unde, în dulăpiorul cu medicamente, aveam să găsesc alinarea. Doctorul îmi spusese, după ce îmi recomandase somniferele, că va fi de ajuns o pastilă în fiecare seară. Că nu voi mai avea coşmaruri şi că voi cădea într-un somn adânc. Numai că, înainte de a adormi, îmi dădea târcoale un gând: dacă eu nu m-aş fi aplecat să o sărut chiar atunci, oare ea ar fi putut evita accidentul? Somnul nu mai venea acum nici după două-trei pastile. Bătrânul medic s-a îngrozit când a aflat ce fac. Mi-a recomandat orice altceva, sport să mă obosească şi, eventual, să încerc să o înlocuiesc pe Diana în sufletul meu. Îi venea uşor să vorbească, pentru că el nu a iubit-o pe Diana şi poate că nu a iubit niciodată. În mod sigur nu aşa ca mine. Poate părea absurd să spui că ai o singură iubire, dar în mod sigur eu am iubit o singură dată, şi niciodată nu o voi putea înlocui cu nimeni.

Am mai luat o pastilă din flacon şi m-am gândit iar la Diana înainte de a mă cufunda în apele pâcloase ale somnului brutal indus de somnifer. Uneori era atât de vie în amintirea mea, încât mi se părea că este de ajuns să întind mâna ca să o pot atinge. Sau că este destul să o chem, şi ea avea să-mi răspundă ca de fiecare dată. Apoi deschideam ochii şi îmi dădeam seama că totul nu este decât o iluzie. Ea trăia numai în mine şi prin mine…

După doi ani de la accident se părea că numai eu îmi mai aminteam de ea. Prietenii, puținii noştri prieteni comuni, nu mai vorbeau absolut deloc despre ea, şi mi se părea şi mie ciudat să pomenesc de ea în prezența lor. Morții cu morții şi viii cu viii… Era… ca şi cum nu ar fi existat niciodată, şi mi se părea atât de nedrept ca o ființă superbă ca ea să dispară, aşa, în neant. Când mă gândeam la ea mai mult, mi se părea că mobila începe dintr-o dată să trosnească şi că în pocnetele lemnului recunosc ceva din vocea ei. Era nefiresc ca o fată atât de plină de viață ca ea să moară aşa de tânără… Era cumplit de nedrept… şi uneori mă acuzam că lipsea numai puțin ca totul să se fi întâmplat altfel, iar ea să mai fie în viață acum. Chiar cu riscul ca eu sa fi fost acela care ar fi murit. De obicei, seara conduceam eu… dar atunci, la petrecerea la care am fost, am simțit nevoia, eu, care nu beau aproape niciodată, să dau pe gât un pahar de coniac cu un vechi coleg pe care nu îl mai întâlnisem de mulți ani.

— Ai grijă, mi-a spus el după ce i-am făcut cunoştință cu Diana. Ştii ce se spune: femeia frumoasă îți aduce necaz în casă…

Am dat nepăsător din mână.

— Sunt obişnuit cu vorbe de genul ăsta, am spus eu plictisit. Numai că, vezi tu, eu şi Diana chiar ne iubim. Asta nu înțelege lumea.

A vrut să mai insiste, dar nu l-am lăsat. Am ciocnit paharul cu el şi l-am dat peste cap, apoi m-am îndepărtat furios. De fiecare dată, la fiecare petrecere, se găsea câte unul care să-mi strice cheful. Totul pleca de la înfățişarea Dianei. Era o fată superbă şi de obicei era în centrul atenției oriunde mergeam. Eram invidiat şi compătimit în acelaşi timp, pentru că eu, cu figura mea de mărunt funcționar, nu dădeam impresia că aş fi avut cu ce să o atrag. E adevărat că păream şters şi insignifiant pe lângă ea, dar noi chiar ne iubeam. Şi, dincolo de toate bârfele lor, ne înțelegeam de minune. La fel de adevărat e că, oriunde mergeam, ea era imediat înconjurată de bărbați chipeşi, care îi făceau o curte îndrăcită, silindu-se să îi câştige atenția. Era suficient să-mi prindă privirea peste capetele lor şi să îmi facă un semn discret cu mâna, ca mie să nu îmi pese de nimic. Era a mea! Simțeam asta, şi restul chiar nu mai conta. E adevărat că unii prieteni mi-au spus că iubirea ei pentru mine se aprinsese cam în acelaşi timp în care o moştenisem pe mătuşa din Canada, dar citeam în ochii lor invidia, atâta tot…

Gândul la ea mă chinuia atât de puternic, încât, chiar dacă simțeam chimismul somniferului cum încearcă să mă învingă, pur şi simplu nu puteam să adorm. Mă gândeam la banii pe care îi moştenisem, o sumă enormă pentru mine. Nu îmi mai foloseau acum la nimic şi i-aş fi dat pe toți să o pot aduce din nou pe Diana la viață fie şi pentru o singură clipă. Am adormit într-un târziu şi, prin valurile pâcloase de somn care mă învăluiau, o idee mă urmărea… ceva referitor la miracolele de la Lourdes…

A doua zi, gândul la Lourdes m-a urmărit peste tot unde am umblat. Simțeam că este vorba de ceva important, ceva în legătură cu mine şi cu Diana, dar nu puteam să îmi amintesc nimic precis. Pe la prânz, nemaiputând să îndur tensiunea, m-am dus la o bibliotecă publică şi am cerut tot ce aveau despre Lourdes. Cărțile nu m-au lămurit prea mult şi nu am aflat nimic în plus față de ceea ce ştiam deja: era un loc sfânt, ca multe altele, unde se întâmplau miracole. Bolnavi incurabili, atestați ca atare de medici serioşi şi responsabili, după ce beau din apa izvorului tămăduitor, se întorceau acasă vindecați. Spre stupefacția serioşilor şi scepticilor medici care îi trataseră în zadar până atunci. Şirul bolilor şi al bolnavilor era remarcabil. Cancer, SIDA, lepră, psoriazis, scleroză în plăci şi toate molimele pe care medicina modernă încă nu îndrăznea să le declare vindecabile.

„De ce mă obsedează pe mine Lourdes? Şi ce legătură are cu Diana? Ca şi cum moartea ar fi o boală pe care locul sfânt ar putea să o vindece…“

Abia mai spre seară mi-am amintit. Era o notiță într-o revistă, în care un medic încerca să explice miracolele de la Lourdes, şi nu numai de acolo, prin faptul că în preajma unor asemenea locuri înconjurate de credincioşi se crea un spațiu psihic în care energii misterioase făceau ca orice minune să fie posibilă… Locul unde gândurile şi credința se dirijau spre vindecare… Cei bolnavi se scăldau într-un ocean de credință şi nu le mai

rămânea altceva decât să o accepte, să se lase pătrunşi de ea, şi transformările veneau de la sine…

Locurile unde gândurile se transformau în altceva… El aşa explica majoritatea fenomenelor încă neelucidate. În spaţiile psihice, gândurile, credinţele, ideile se pot transforma uşor, se pot materializa şi pot interacţiona cu materia. Şi, cu lipsa de respect a omului de ştiinţă pentru divinitate, propunea o experienţă foarte interesantă: să fie folosită puterea credinţei acestor oameni pentru a produce un efect palpabil, măsurabil, controlabil şi, mai ales, repetabil, ceea ce ar fi demonstrat fără nici o putinţă de tăgadă veridicitatea ipotezei lui.

Ar fi trebuit să mă simt liniştit, şi totuşi nu ştiam de ce asociasem acest vechi articol, care îmi rămăsese agăţat în valurile neliniştite ale subconştientului meu, cu Diana. Cu revenirea ei la mine! Oare asta voiam? Da, sigur că asta voiam! Dar oare nu era ăsta primul pas spre nebunie? Bătrânul meu medic deja mă trimisese la un psihiatru când îi spusesem că mi se pare uneori că o aud pe Diana vorbindu-mi. Mai citisem în copilărie o carte, al cărei titlu şi autor le uitasem, dar îmi rămăsese viu în memorie un pasaj din ea:

„Zeii sunt într-adevăr veşnici şi nemuritori, dar cu un mic amendament: numai atâta vreme cât credem în ei!“

Deşi era un simplu eseu, autorul speculase ideea că vechii zei ar fi existat într-adevăr şi că ar fi avut perioada lor de glorie. Apoi, pe măsură ce apăreau alţi zei şi credinţa în ei dispărea, piereau atât puterile lor, cât şi capacitatea de a se manifesta în lume. Lipsind din viaţa publică, încetul cu încetul li se micşora numărul de credincioşi, şi, uite-aşa, dispăreau şi ei rând pe rând. Pornind de la populaţia Greciei antice şi de la panteonul destul de bogat al zeilor, de la modul în care fiecare dintre ei se manifesta, autorul ajunsese la concluzia că, pentru a exista, un zeu are nevoie de un număr de cel puţin zece mii de adepţi care, fără să fie foarte activi sau să-i aducă jertfe, să se gândească la zeul respectiv cel puţin o dată pe zi.

M-am culcat cu gândul ăsta în minte… Zece mii de credincioşi. Zece mii de oameni care să se gândească la o… zeiţă. În momentul în care am pronunţat cuvântul zeiţă, am ştiut că m-am gândit la ea. M-am ridicat şi, înfruntând efectul somniferului, m-am repezit la seiful unde extrasele de conturi bancare care îmi veneau lună de lună zăceau nedesfăcute.

Oare câţi bani aveam? Mi-ar fi ajuns să „cumpăr”, nu găsesc alt cuvânt mai potrivit, suficienţi credincioşi încât să pot da naştere la o zeiţă? Diana, bineînţeles. Privind lungul şir de zerouri de pe cecuri, i-am mulţumit în gând mătuşii mele şi, o clipă, mi-a fulgerat prin cap ideea dacă nu cumva banii ar fi trebuit să îi folosesc ca să îmi aduc mătuşa la viaţă, presupunând că o asemenea nebunie se dovedea posibilă.

Dar, amintindu-mi de firea ei de-a dreptul nesuferită, m-am hotărât să încerc totuşi cu Diana.

*

A trecut o lună din seara în care mi-a venit ideea. Când ai bani, realizarea oricărui lucru pare simplă. Prepararea unei zeițe seamănă atât de mult cu prepararea unei prăjituri, încât nu mă pot abține să nu dezvălui rețeta şi altora. Deşi este destul de scumpă, trebuie să spun asta de la bun început.

Deci: mai întâi se cumpără un spațiu pe un server web, suficient pentru a găzdui câteva pagini bune. Apoi, cu ajutorul unor webmasteri pricepuți, se afişează pozele celei pe care doriți să o zeificați. Explicați în câteva cuvinte simple că aceasta este o experiență ştiințifică şi că participanții la ea trebuie să fie voluntari de bună credință care să se roage fierbinte acestei zeițe. Prin această experiență simplă nu se urmăreşte altceva decât verificarea unei ipoteze: dacă prin rugăciune şi credință se poate crea un spațiu psihic care să creeze zei. Să se verifice, cu alte cuvinte, dacă este adevărat că oamenii sunt creatorii zeilor, aşa cum au susținut mereu mințile strălucite ale lumii. Apoi, pentru acest efort, oferiți o sumă modică. Eu am pus la dispoziție un dolar pentru fiecare accesare a paginii în cursul unui interval de timp bine stabilit. Există, bineînțeles, posibilitatea ca cineva să deschidă pagina şi să încaseze banii fără să se gândească şi să se roage la zeiță. Dar, cum totul a fost prezentat ca o experiență ştiințifică, mă îndoiam că voi avea prea multe surprize neplăcute. Mai ales că eu plăteam totul în timp real: în fiecare oră transferam banii în contul celor care vizitaseră pagina până atunci. Aşa că vă voi spune cu destulă precizie că este nevoie de 9.830 de credincioşi ca să apară o zeitate. Cifra avansată de cercetătorul Greciei antice s-a dovedit surprinzător de exactă.

La început, câteva seri la rând, cifra a oscilat între două mii şi trei mii de „credincioşi" care îmi accesau pagina, apoi se vede treaba că vestea despre ea şi despre bonitatea mea, şi mai ales despre promptitudinea cu care plăteam, a făcut repede înconjurul internetului, pentru că numărul vizitatorilor a săltat seară de seară până când, în seara asta, a ajuns la 9.830.

— Mă aşteptai? a susurat o voce suavă în spatele meu şi, când m-am întors, acolo era mai surâzătoare ca niciodată… Diana.

— Diana! am vrut eu să mă reped la ea fericit.

Ea mi-a oprit entuziasmul cu un gest al mâinii.

— Opreşte-te George! Acum sunt zeiță! Ştii ce înseamnă asta?

Am clătinat din cap a negație. Totul era prea viu în mintea mea. Reuşisem, dar nu înțelegeam de ce se poartă aşa de rece cu mine.

M-a privit câteva momente lung, apoi a oftat.

— George, îți sunt recunoscătoare că m-ai readus la viață, şi încă sub forma unei zeițe…

dar trebuie să-ți spun câteva lucruri. Nu te-am iubit niciodată! Am stat cu tine pentru ceea ce puteai să-mi oferi şi nu de dragul tău. Dar acum sunt zeiță şi chiar am puteri de zeiță… Vreau să mă bucur de ceea ce înseamnă asta… Să nu încerci să mă împiedici!

S-a îndreptat spre uşă să plece şi, în prag, după o clipă de ezitare, s-a întors din nou spre mine:

— Şi încă ceva: niciodată nu ai fost singurul bărbat din viața mea.

Am dat să spun ceva, dar cuvintele mi s-au oprit în nodul dureros din gât.

Nu ştiu dacă mutra simpatică a Dianei sau banii mei, dar pe la 12 noaptea numărul ei de credincioşi sporise la vreo 14 mii. Tocmai mă pregăteam să le virez banii, când Diana, însoțită de doi masculi muşchiuloşi, îşi făcu apariția, chicotind amețită.

Au trecut pe lângă mine fără să mă bage în seamă, îndreptându-se spre dormitor. Din uşă, Diana s-a întors spre locul unde eram, de parcă atunci şi-ar fi adus aminte că exist si eu:

— Ştiu cum m-ai creat! Numai că acum sunt prea puternică pentru a mai depinde de tine… Am puteri reale şi, chiar dacă nu este aşa spectaculos ca al lui Zeus, pot produce un fulger mititel, atât cât să-ți treacă pofta să mai faci ceva cu calculatorul ăla…

A întins o mână spre monitorul din fața mea şi „un fulger mititel“ s-a oprit în vechiul şi bătrânul meu calculator, care şi-a dat obştescul sfârşit într-o ploaie de scântei.

— Diana, ce faci? Lasă-mă să-ți explic…

— Să nu îndrăzneşti! mi-a şuierat ea cu un glas care mi-a blocat orice reacție. Altfel, o să ajungi o grămadă de scrum ca monitorul ăla! m-a amenințat ea şi a intrat în dormitor trântind uşa.

După zgomotele care răzbăteau prin uşă, părea că se simte foarte bine.

Nu mai ştiam ce să fac. Să mă duc să caut un calculator cuplat la internet ca să plătesc vizitatorii paginii, sau să aştept să văd ce se întâmplă? Ar fi trebuit ca, după trecerea unei ore, dacă eu nu efectuam nici o plată, numărul de vizitatori ai paginii să scadă brusc. Adică numărul de adoratori ai Dianei. Dar dacă, aşa cum spunea ea, avea acum destule puteri şi nu mai depindea de ei?

Eram curios să văd urmarea şi, pe deasupra, noul fel de a se purta al Dianei parcă mă înspăimânta. Nu am avut mult de aşteptat… Peste gemetele de plăcere din dormitor s-a suprapus dintr-o dată un țipăt cumplit.

Uşa dormitorului s-a izbit de perete:

— Bestie! Ce ai făcut?

— Nimic… , am îngăimat eu speriat de înfățișarea ei. Nu am făcut nimic!

Şi răspunsul meu era perfect adevărat.

— Minți! Priveşte-mă, ticălosule!

Prin mâna pe care o întindea spre mine se zărea fața ei încordată. Era dezbrăcată, dar nu am avut prea mult timp să îi admir corpul, pentru că îşi pierdea din consistență cu fiecare clipă care trecea… Pe lângă ea, ținându-şi hainele în mâini şi ferindu-se să o atingă, s-au strecurat cei doi cu care venise. Au zbughit-o afară pe uşă fără să mai privească în urmă.

Am vrut să mă apropii de ea şi să o ating, dar era de acum un abur subțire…

*

Zeița mea a dispărut în neant, şi uneori, în nopțile lungi în care aştept ca somniferele să îşi facă efectul, mă întreb dacă totul nu a fost altceva decât o prelungire a vechilor mele coşmaruri…

Mica mea contribuție la sfârşitul lumii

Sunt un profesionist. Nu este vorba de lipsă de modestie, dar cum altfel aţi putea numi un om care are un cazier imaculat ca zăpezile de pe Kilimanjaro şi care a sustras la vremea lui cele mai celebre pietre prețioase din lume? Mi-au trecut de-a lungul vremii prin mână şi diamantul Hope, şi smaraldul Patricia, ca să pomenesc numai de cele mai cunoscute. Uneori, pentru variație, mai făceam să-şi schimbe proprietarul şi câte un tablou celebru, totuşi specialitatea mea rămâneau cristalele. Puținii cunoscuți care îmi ştiau activitatea mă bănuiau că am o slăbiciune pentru ele, dar, de fapt, aveam o slăbiciune pentru libertatea mea, pentru că era mult mai uşor să te strecori pe sub ochiul necruțător al camerelor de luat vederi cu o picătură de frumusețe pură, cum erau pietrele prețioase, decât cu un tablou fie el şi făcut sul.

Din acest motiv, printre colecționarii cu greutate eram socotit un fel de rara avis, pentru că nu-mi lăsasem aproape nici o comandă neonorată, odată acceptată. Dar şi tariful meu era pe măsură: un milion de dolari lovitura plus cheltuielile ocazionate de acțiunea în sine. Fără îndoială că au fost şi lovituri pe care le-am refuzat şi poate de aici îndelungata mea activitate profesională. Existau locuri pur şi simplu inaccesibile sau erau acțiuni care ar fi fost realizabile, dar a căror punere în scenă ar fi costat mai mult decât piatra în sine.

După mai mulți ani de activitate, aveam douăsprezece milioane în diferite conturi şi tot atâtea lovituri strălucite la activ; ajunsesem la jumătatea vieții şi tocmai mă întrebam dacă nu cumva ar fi cazul să mă retrag. Nu eram superstițios şi o eventuală a treisprezecea lovitură nu-mi crea emoții, dar parcă am avut o uşoară ezitarea atunci când am fost contactat iarăşi prin canalele obişnuite. Şi dacă, de obicei, numele clientului îmi rămânea necunoscut, de data asta l-am aflat chiar de la început, şi asta nu mi-a plăcut deloc. Despre Donald Koster auzisem şi eu la fel ca oricine citea ziarele, pentru că avea prostul obicei să nu lase să treacă măcar o zi fără să se scrie despre el. Un gest de caritate generos azi, un capăt de acuzare mâine şi o căsătorie cu o starletă poimâine nu puteau să-mi scoată din minte ceea ce bănuia toată lumea, şi anume faptul că principala parte a averii magnatului provenea din comerțul mai mult sau mai puțin legal cu arme.

Ce ar putea să-şi dorească un om de calibrul lui şi să nu poată obține prin alte mijloace, încât să fie nevoit să apeleze la mine? În seara când m-a primit în cabana lui singuratică din munții Apalaşi, undeva în apropierea vârfului Washington, încă nu mă lămurisem, deşi îmi întinsesem toate antenele pe care le aveam — şi nu erau deloc puține.

Odată prezentările făcute, secretarul lui care mă adusese la cabană se făcuse nevăzut, cum nevăzuți s-au făcut şi oamenii de la pază.

Mă instală într-un fotoliu, îmi aduse un scotch, apoi răscoli puțin buştenii care ardeau în cămin, dar toate acestea erau simple stratageme pentru a trage de timp şi a mă studia în voie.

— Îți plac filmele, domnule Grimson? Acesta era numele sub care mă cunoştea.

Am gustat puțin din pahar, gândind cu rapiditate: acesta era un soi de test sau era pur şi simplu o încercare de a începe o conversație? La gestul meu, care putea fi interpretat drept unul pozitiv, el continuă:

— În ultimul timp, nu prea mai am timp de ele, aşa cum probabil că nu ai nici dumneata. Dar, în tinerețe, filmele, mai ales cele de aventuri, mă fascinau. Nu ştiu dacă îți mai aduci aminte de „Indiana Jones şi Arca pierdută". Tot filmul este superb, dar finalul este pur şi simplu terifiant pentru un colecționar ca mine: un depozit întreg, plin cu artefacte care abia îşi aşteaptă colecționarul potrivit. Multă vreme am crezut că este o simplă găselniță a scenaristului pentru un final mai interesant…

Luă o înghițitură de scotch, mai răscoli puțin jarul, apoi se aşeză pe fotoliul din fața mea.

— Spre deosebire de clienții dumitale obişnuiți, care îşi bucură ochii cu pietricele sau nuduri, eu sunt un colecționar mai pretențios. Mie îmi plac artefactele ciudate şi deosebite…

Se ridică vioi şi deschise un seif încastrat la vedere în perete, de unde reveni cu o casetă. O aşeză cu grijă pe măsuța din fața noastră, apoi o deschise atent, iar în fața ochilor mei uimiți apăru celebrul craniu de cristal.

Zâmbi când văzu uimirea întipărită pe chipul meu şi spuse:

— Uneori, astfel de minunății apar ici-colo, în muzee sau în colecții particulare. Apoi, pe neaşteptate, ele dispar cu totul din atenția publicului şi prin mijloace specifice am aflat că nici nu apar în colecții particulare, aşa cum este a mea.

Împachetă cu grijă craniul în casetă, pe care-o puse apoi cu evlavie în seif, se aşeză la loc în fața mea şi-mi puse o mână pe genunchi, ca şi cum ar fi urmat să-mi spună un lucru de mare taină:

— Acum câteva luni a fost descoperită o sferă din acelaşi tip de cuarț ca şi craniul. Au numit-o Sfera Magică, dar, după numai câteva zile în care a fost studiată de specialiştii de la Smithsonian Museum, sfera a dispărut cu totul. Nu a fost furată şi abia după îndelungi cercetări am aflat că astfel de depozite, precum cel din film, chiar există şi în ele Guvernul adună şi îngrămădeşte, fără nici un scop aparent, un artefact după altul.

Scoase un dosar şi mi-l înmână:

— Ai aici tot ce te-ar putea interesa ca să dai în relativă siguranță lovitura – coduri de securitate, ore de patrulare… Tot ce ai nevoie.

Am dat să refuz, dar a făcut un gest de respingere a argumentelor mele înainte de a le auzi:

— O să îmi spui că nu este genul dumitale de lovitură, dar bănuiesc că zece milioane te vor face să te răzgândeşti şi să treci şi genul acesta de acţiuni în patrimoniul dumitale. Cinci milioane acum şi cinci milioane când îmi predai intactă Sfera Magică.

M-am răzgândit, într-adevăr, şi am luat dosarul gata să plec şi să mă apuc de treabă.

— Mai am o singură rugăminte, de fapt două, spuse Donald Koster înainte de a ne despărţi. Lovitura aş dori să fie dată săptămâna viitoare, mai precis pe 21 decembrie 2012. După cum ştii, conform calendarului mayaş, atunci este preconizat sfârşitul lumii, iar genul de oameni care-şi fac veacul în acel depozit sunt predispuşi ca în aceea zi să urmărească orice altceva, numai artefactele de acolo, nu; cred că vor sta cu toţii lipiţi de televizoare, să prindă apocalipsa în direct. A, mai adăugă el, şi aş dori să nu deschizi absolut deloc cutia în care se află Sfera Magică. Mi-o aduci şi-atât…

*

Dacă referitor la prima condiţie nu a fost nici o problemă, cu cea de-a doua se pare că nu avea să fie chiar aşa de uşor, şi asta din cauză că sfera, fie ea magică sau nu, era aşezată într-o simplă cutie din lemn şi nu era asigurată nici măcar printr-o încuietoare obişnuită, darmite vreun sistem complicat cu cifru sau alte minunăţii la care te-ai fi putut aştepta. Astfel că, atunci când am ajuns în garajul meu, am scos cutia din portbagaj şi am aşezat-o pe masă cu cât mai multă grijă. Valora totuşi zece milioane… După ce am iluminat-o cu o lampă puternică şi am cercetat-o cu o lupă, am hotărât că ceea ce era înăuntru valora zece milioane, indiferent dacă deschideam cutia sau nu. Am mai verificat o dată capacul, să nu aibă vreun sigiliu ascuns, şi l-am dat uşurel la o parte, pregătit pentru orice. S-a dovedit că nu era nevoie de atâtea precauţii pentru că înăuntru, încastrată într-o structură metalică ciudată, se găsea o simplă sferă din cuarţ, după cum zicea Donald Koster, deşi mie mi se părea că ar fi avut o structură mai complexă. Oricum, nu era ceva care să merite zece milioane de dolari, mai degrabă părea o sferă obişnuită, ce putea fi găsită prin bâlciuri cu cel mult zece dolari.

Şi totuşi, chiar înainte de a închide cutia, mi s-a părut că văd uşoare irizaţii în structura metalică ce încastra sfera. Mi-am plimbat degetele şi, sub apăsarea mea uşoară, din cutie a ieşit o formă tubulară, ca un mic microscop, iar sfera s-a înălţat puţin şi plutea acum liberă în faţa obiectivului. Înainte de a-mi da seama ce fac, mi-am lipit ochiul de ocular şi degetele au găsit aproape fără să caute o rotiţă de reglaj, încercând să potrivesc claritatea, deoarece acolo se zărea ceva. Am stins lampa, pentru că sfera avea propria ei luminescenţă şi, după câteva încercări, am început să văd mai bine. Norii mişcători arătau ca şi cum ar fi fost galaxii îndepărtate, iar mişcarea rotiţei părea să nu fie oprită de nimic, aşa încât am tot apropiat un astfel de sistem până când în faţa mea a apărut un sistem stelar cu vreo trei planete şi atunci mi-am dat seama că sfera era probabil un fel de hartă 3D a galaxiei, sau poate chiar a universului. Tot atunci mi-am dat seama că valoarea sferei era, în acest caz, nu de zece milioane, ci de… Am încercat să avansez o cifră, apoi mi-am dat

seama că era neprețuită. Pe de altă parte, niciodată nu am fost tentat să-mi opresc obiectele pentru care fusesem plătit să le fur, doar n-o să încep tocmai acum!

Aveam să i-o dau lui Donald Koster şi apoi s-o uit, dar înainte să închid cutia mai aveam o singură curiozitate: oare aş putea să localizez Terra pe această insolită hartă? Şi dacă da, cât de mult m-aş fi putut apropia ca să localizez un anume loc de pe planetă?

Mi-am aplecat iarăşi ochii peste ocular şi am mai găsit câteva butoane cu ajutorul cărora am început să caut. Probabil că avea şi un sistem automat asemănător cu Google Earth, dar funcționând telepatic, pentru că la un moment dat, fără să mai mişc din butoane, obiectivul s-a fixat pe ceea ce părea a fi Terra. A durat câteva minute până am localizat oraşul în care mă aflam, dar mult mai puțin până am găsit garajul. O rotiță pentru detalii fine, pe care am găsit-o instinctiv, m-a apropiat şi mai mult, apoi am rotit puțin butonul şi, într-un mod pe care nu mi-l pot explica, obiectivul a străbătut acoperişul din tablă al garajului, fără să lase nici o urmă, şi s-a focalizat asupra omului care studia preocupat o sferă la microscop. Am mai focalizat puțin şi acum obiectivul aproape atingea creştetul celui de la microscop, care părea să nu observe nimic. Încă o fracțiune de rotire şi i-am atins capul, şi chiar în acelaşi moment am simțit ceva atingându-mi ceafa şi imediat am ştiut ce este. Am ridicat imediat, îngrozit, obiectivul, până s-a depărtat suficient de sferă.

Îmi imaginam ce-ar fi însemnat această sferă în mâinile lui Donald Koster: trebuia s-o distrug şi să-i înapoiez banii. Aşa ceva nu trebuia să încapă pe mâinile niciunui om, dar mai ales în cele ale lui Donald Koster. Am desfăcut cu greu sfera din suportul metalic, am vrut s-o privesc mai bine, dar mi s-a părut că aud pe cineva la uşa garajului, aşa că am ieşit afară să verific. Strada era pustie, luminată de felinare şi de stelele strălucitoare ale nopții înalte de iarnă. Peste drum se afla un mic bar, unde un banner mare şi multicolor anunța: “21 decembrie 2012 — astăzi poate fi ultima zi, aşa că distrează-te!” — iar după aglomerația dinăuntru, părea că lumea într-adevăr se distrează. În capătul străzii au apărut două maşini care se apropiau repede. Le-am recunoscut imediat, aşa că am mai privit o dată la sfera din mâna mea, apoi trântit-o cât am putut de tare de podeaua de ciment de la intrarea garajului. În timp ce sfera se spărgea în mii şi miriade de cioburi multicolore, ca într-un nou Big Bang, m-am uitat în sus, spre cerul curat de iarnă. Am văzut cum stelele se sting încet una după alta şi un întuneric dens, ca de început de lume, a prins să se strângă în jurul meu…

Ghidul scriitorului de SF

Am un leu şi vreu să-l beu! aş putea invoca refrenul vechiului cântec pentru a începe în forță acest subiect. De fapt am mai mulți lei şi aş dori să presupunem de dragul demonstrației că nu vreau să îi beau, ci vreau să îi cheltui pe toți pe cărți SF.

Dar mai întâi, pentru clarificarea pozițiilor, să aflăm cine sunt eu. Să mă prezint aşadar: sunt Ion Ionescu, cititorul român de literatură SF. În cea mai mare parte a timpului sunt bărbat şi am între 15 şi 45 de ani. (Cu excepțiile de rigoare, bineînțeles). Din motive neimputabile mie în totalitate (ereditate încărcată, vecini, părinți, bunici sau alte rude colaterale suferind de aceeaşi boală), iubesc în mod necondiționat literatura SF bună. Prin literatura SF bună înțeleg literatura SF care îmi place mie, deci te rog să nu te contrazici cu mine la acest capitol. Banii sunt la mine, dacă îi vrei trebuie să îmi suporți mofturile. Uneori s-ar putea să fii dezamăgit de mine pentru că mai evadez prin domenii colaterale literaturii SF, dar şi eu sunt dezamăgit de tine pentru că îmi permiți să fac asta. Ar trebui să scrii în aşa fel încât să nu îmi îngădui nici o evadare. Să scrii atât de mult şi de bine încât tot timpul să îl dedic numai ție şi operei tale. Să nu mai îmi trebuiască să mă duc nici la teatru, nici la concert, să trec nepăsător pe lângă sălile de jocuri, pe net să stau numai atât cât să citesc emailul, televizorul să-l deschid numai la ştiri şi numai dacă aud că Bush a mai pornit un război, ziarele să le cumpăr numai pe cele unde aş putea afla când îți publici noul roman…

Pare o utopie, ştiu, dar depinde numai de tine să o transformi în realitate. Şi nu uita că eu sunt o forță! Personalitatea mea multiplă este formată din mai multe zeci de mii de cititori individuali. Din surse sigure am aflat că în 1989 eram format din 100 de mii de cititori! Asta era tirajul cu care se lăuda Almanahul Anticipația şi a fost cumpărat până la ultima bucată. Şi du-te odată într-un anticariat şi întreabă de curiozitate de un almanah Anticipația dinainte de 1989. Dintre cei 100 de mii de atunci, unii s-au mai pensionat, alții au plecat „ dincolo”, dar jumătate din ei, chiar dacă nu mai cumpără cărți SF, ar putea oricând să recidiveze dacă tu ai şti să ne trezeşti fiorul acela indescriptibil cu care aşteptam în diminețile geroase de iarnă apariția Almanahului. Generația tânără din mine, ridicată după 1989, este mai selectivă şi are de ales între câteva surogate de SF – jocurile în primul rând şi filmele SF de la cele peste 500 de ore de televiziune zilnice. Mult! Foarte mult, mai ales că de multe ori se aşază să vadă un film SF şi uită să se mai ridice din fotoliu. Şi partea asta a mea o simt oarecum trădătoare şi aici sunt de acord cu tine: este o metodă perfectă de îndobitocire şi de legumizare a rasei umane. Una totală – televiziunea – cealaltă, jocurile, prin interactivitate, mai puțin periculoasă, dar cu atât mai subtilă. Generatoare de obezi iuti de degete care gândesc în scheme tactice de joc, niciodată aplicabile în lumea reală. Asta este! Acestea sunt datele problemei de la care plecăm şi tu nu le poți modifica. În schimb poți să scrii despre jocuri şi pericolul lor în aşa fel încât, dacă nu îi poți face să renunțe la drog, măcar să îți citească cartea. Matrix este un exemplu. Urmează-l! Şi nu uita că la baza oricărui film a fost mai întâi un scenariu. Este sarcina ta să recâştigi pentru lectură aceea parte din mine care m-a trădat. Sau care

ne-a trădat.

Adu-ti aminte de Ray Bradbury şi de avertismentele lui din „451 Fahrenheit”: „ *Montag se întoarse cu fata spre nevastă-sa, care şedea în mijlocul salonului şi vorbea cu crainicul de la televizor care îi spunea: „Doamnă Montag, doamnă Montag…” aşa şi pe dincolo mereu. Convertizorul automat care-i costase o sută de dolari îi rostea numele ori de câte ori crainicul se adresa publicului său anonim lăsând un gol care putea fi umplut cu respectivele silabe. Un dispozitiv special făcea ca imaginea televizată a crainicului, în jurul buzelor lui, să se mişte în aşa fel încât să pară că rosteşte frumos vocalele şi consoanele. Crainicul devenea astfel un prieten, un bun prieten.*” Până să devină Andreea Esca o prietenă dragă, care să ne spună pe nume, nu mai este aşa de mult. Deja orice joc care se respectă ne cere să ne introducem numele la început, apoi ne apelează cu acest nume tot timpul jocului, ne încurajează sau ne ceartă dacă nu jucăm bine. Într-o experienţă făcută acum câtva timp, unui şobolan i s-a implantat un electrod în centrul plăcerii punându-i-se la dispoziţie un comutator pe care îl putea acţiona după voie. A fost greu până i-a descoperit întrebuinţarea: l-a folosit de nu mai ştiu câte mii de ori, provocându-si orgasm după orgasm până când a murit de foame şi de epuizare. Intră odată într-o sală de jocuri şi priveşte feţele celor care joacă! Uneori am impresia că fabricanţii de jocuri au reuşit cumva să elimine din experienţa cu şobolanul implantarea electrodului. Ştii de ce nu joacă până la epuizare? Pentru că li se termină banii şi îi dă administratorul sălii afară. Imaginează-ti acum o lume unde accesul la un calculator cu jocuri este suficient de ieftin… Distopiile nu sunt niciodată destul de sumbre şi nici suficient de multe ca să ne atragă atenţia asupra acestui posibil viitor. Este adevărat că încă nu dă nimeni foc la cărţi, dar ele dispar înlocuite în fiecare zi cu altceva. Este la fel de adevărat că încă nu patrulează Câinii-roboti pe străzi, vânându-i pe cei care citesc să le injecteze procaină. Dar priveşte odată la cei trei cumpărători stingheri dintr-o mare librărie, aflată alături de o mică sală de jocuri unde se înghesuie 30 de jucători. Nu trebuie să îţi faci nici un fel de iluzie: jocurile de azi sunt televiziunea interactivă din cartea lui Bradbury. Sau poate chiar mai mult decât atât. Îţi mai aduci aminte cum se încheie cartea lui Bradbury? Cu un citat din Apocalipsa Sf. Ioan: „*Iar pe cele două maluri ale râului creşte pomul vieţii, făcând douăsprezece roade şi dându-si în fiecare lună rodul. Iar frunzele acelui pom sunt spre tămăduirea neamurilor.* ” Numai că rodul celei de-a douăsprezecea luni tare amar mai este, atât pentru mine cât şi pentru tine. Ei sunt partea eretică a mea de care uneori îmi este foarte ruşine. Şi cum arderea pe rug nu a fost niciodată o soluţie, trebuie găsite alte căi. Ai putea să dai nepăsător din umeri şi să spui: „E opţiunea lor, să facă ce vor!” Eu cred că tu, cu talentul tău, ai menirea să îi faci să îşi recapete plăcerea lecturii pentru că altfel, când partea mea vârstnică va ieşi la pensie şi nu va mai citi SF, vei rămâne numai tu cu ei. Coboară în arenă, cunoaşte-ţi duşmanul şi înfruntă-l cu propriile arme. Cyberpunk-ul este o soluţie, dar poate că este numai un început…Poate trebuie ceva nou…Dar înainte de a încerca citeşte cu atenţie punctul doi.

(Să acordăm totuşi prezumţia de nevinovăţie jocurilor şi să ne întrebăm dacă oare nu prefigurează germenii celei de-a opta arte? In acest caz nu îţi rămâne altceva de făcut decât să scrii scenarii pentru aceste jocuri, cu speranţa că peste 50 de ani (cam atât i-a

trebuit cinematografului pentru a-şi câştiga statutul ca artă) vei lua şi tu un echivalent al premiului Oscar pentru scenariu.)

Să presupunem, pentru eleganta demonstraţiei şi pentru uşurinţa discuţiilor, că sunt format acum din nici mai mult nici mai puţin decât zece mii de potenţiali cititori (deşi uneori mă simt atât de puternic de parcă aş avea 20 de mii de portofele - dacă mă iau după cititorii români ai lui Harry Potter, pe care nu văd de ce nu i-ai putea adjudeca tu). Editurile ar putea să te ajute mai mult publicând sondajele pe care probabil le fac (spre binele lor, sper că le fac), dar secretul şi concurenţa probabil le fac să ezite. Singura editura care a publicat un top 10 este editura Polirom.

Să aflăm acum cine eşti tu, dragul meu scriitor român de literatură SF. Te numeşti Ion Popescu şi eşti un bărbat între două vârste. (Statisticile spun că un scriitor de succes are între 35 şi 60 de ani. Dar ca orice statistică, şi asta este aproximativă şi are excepţiile ei. Dacă ai 20 de ani şi simţi că ai talent nu trebuie să te opreşti din pricina unei statistici. Valoarea nu aşteaptă anii. Dar nici nu trebuie să aştepţi liniştit să împlineşti 35 de ani şi gloria să îţi vină pe tavă. Trebuie până la vârsta asta să înnegreşti multe foi de hârtie sau să toceşti multe tastaturi.)

Îmi pare rău dacă te simţi cam singur! Dar este firesc: tu, Ion Popescu eşti format numai din 10, poate 15 scriitori SF. Şi nici o femeie! Turnul tău de fildeş pare cam plictisitor fără ele, dar tot statistica ne arată că abia la 48 de scriitori apare şi câte o scriitoare. Şi nici ea foarte bună. Istoria literaturii române (si nu numai ea) stă drept exemplu. Nu degeaba anticii le atribuiau rolul de muze. Aşadar, primeşte din când în când câte o muză în turnul tău de fildeş, inspiră-te repede şi dă-i drumul pe uşa din spate până nu se prind paparazzi. De altfel în topul Science Fiction: The 100 Best Novels [1] apar numai 7 femei. [2] Aceste topuri au, mai ales pentru noi românii, o valoare relativă şi ar fi bine să fie privite numai ca simple direcţii orientative pentru că, de fapt, îţi arată preferinţele celor din străinătate şi nu ale celor din ţară. Dar dacă vrei să cucereşti lumea, nu uita să arunci mereu câte o privire pe acolo sau pe topurile asemănătoare.

Ocupaţia ta de bază este una intelectuală: ziarist, profesor, informatician, bibliotecar etc. etc. În general, după un obositor sejur pe la locul de muncă, ajungi acasă şi începi să scrii. Sau şi mai rău, fiind prea obosit, laşi inspiraţia să te cutreiere numai in week-end. Atunci când toată lumea îşi duce celula de bază a societăţii (familia) la iarbă verde, tu, înfruntând furia consoartei şi smiorcăielile kinderilor, viitori scriitori SF din familie, te aşezi în fata calculatorului şi scrii. Din acest motiv te-aş numi mai degrabă un scriitor de duminică. E adevărat că un stat emancipat – şi dezvoltat – ar trebui să fie capabil să îşi întreţină artiştii, dar uite că nu o face Franţa, aşa că ce putem aştepta de la România? Trebuie să găseşti o soluţie să poţi să îţi dedici mai mult timp scrisului! Eu am vreo trei soluţii dar, din nefericire, niciuna nu este legală.

Ei bine, toate acestea fiind spuse te întreb acum pe tine, Ion Popescu, scriitor SF, ce faci tu ca să mă convingi să dau aceşti bani câştigaţi cu greu tocmai pe cartea ta şi nu pe alta? Ai deja un punct din start în ceea ce mă priveşte pentru că sunt convins că trebuie de

aceşti bani să cumpăr cărţi SF şi nu să-i dau pe altceva (bere, mici, concerte cu Adrian Copilul Minune sau Blondy, loto, curve, teatru, cerşetori, FNI, jocuri piramidale, excursii în spaţiul cosmic şi alte o mie de tentaţii care mă pândesc la tot pasul). De fapt poate ar fi bine să clarificăm: aceste tentaţii nu pentru mine sunt îngrijorătoare, ci pentru tine, scriitorule SF, care vrei banii mei. Tu trebuie să lupţi cu aceste tentaţii, nu eu, sper că am pus corect problema! Literatura SF este marea mea pasiune, sunt convins că trebuie să jertfesc pe altarul acestei pasiuni o sumă constantă de bani, dar tu trebuie să îmi menţii atenţia treaza, trebuie să scrii în aşa fel încât eu, cu cartea ta în minte, să pot trece cu pasul ferm pe lângă aceste tentaţii, păstrându-mi neatinşi banii până la prima librărie cu speranţa că, iată, tu ai mai scris un roman.

Poate vrei să spui că nu te interesează modesta mea contribuţie la bunăstarea ta materială. Am să te rog atunci să mă scuzi şi să nu citeşti mai departe. Aceste rânduri se adresează numai scriitorului SF care vrea să-i cumpăr cărţile.

Deci citeşte cu atenţie micile mele sfaturi şi nu le trata cu superficialitate pentru că, dacă nu mă asculţi, nu am să te citesc. Intră odată într-o mare librărie cu nume de mare scriitor sau poet român (Eminescu, Coşbuc, Sadoveanu, Slavici, etc. etc.) priveşte la hectarul de cărţi întinse pe mese, atârnate pe rafturi care toate mă strigă cu copertele lor ţipătoare şi cu titlurile aurite. Să presupun că, fidel iubirii dintâi, trec cu ochii închişi spre raionul cu literatură SF. Acolo Nemira, Teora, Rao, Dacia, Pygmalion, Polirom şi alte câteva edituri mai recent apărute pe piaţă îşi etalează titlurile. Să îţi mai spun sau ştii deja că, dacă cartea ta face parte din portofoliul lor, ai încă un punct în plus? Editurile obscure, apărute peste noapte, ca şi volumele apărute în regie proprie, nu îmi inspiră prea multă încredere. Este posibil ca şi acolo să găsesc mici bijuterii literare, dar sunt prea păţit ca să mai risc. Mă mai uit încă odată în buzunare: o sută, o sută şi ceva de mii vreau să cheltui azi pe o carte SF. 3-4 euro, poate chiar mai mult dacă găsesc ceva deosebit, dar asta înseamnă să mă reţin de la cea de-a doua bere şi să iau tramvaiul spre casă şi nu taxiul chiar dacă afară s-a pornit o ploaie rebelă de vară şi nu am umbrela la mine. Deci tu, scriitorule SF, nu eşti lângă mine să mă sfătuieşti, să insişti să îţi cumpăr cartea. Dacă am auzit întâmplător de ea (într-o prezentare la televizor, într-un articol critic dintr-o revistă) mai ai un punct marcat. Dacă am mai auzit de tine – fie de bine fie de rău – subconştientul meu te-a notat undeva şi în momentul în care trec cu privirea peste rândurile de cărţi este posibil să îţi iau cartea de pe raft când îţi întâlnesc numele. Încă nu am ajuns la miezul talentului tău: alţii vorbesc pentru tine acum. Tipografii mai întâi: dacă cartea se aşează bine în mână şi foile nu îi flutură, dezlipindu-se la prima răsfoire, o studiez mai departe şi privesc atent coperta. O copertă stridentă în culori vii şi ţipătoare mă îndepărtează la fel de mult ca şi una ştearsă în culori palide şi neatrăgătoare. (Un punct în minus aici pentru editura Nemira: se impune urgent un grafician talentat acolo, cel puţin la colecţia SF! Încă nu am întâlnit o copertă care să mă atragă prin desen. Iau cărţile Nemirei în mână şi le cercetez pentru autori şi titluri şi pentru că ştiu la ce să mă aştept, dar oare câţi cititori fac ca mine?)

Un preţ exagerat mă îndepărtează – deşi uneori cu greu – de o carte şi trebuie să fie un nume foarte cunoscut ca să o cumpăr în aceste condiţii. „Cimitirul animalelor” m-a făcut

să scot din buzunar aproape 200.000 lei, dar era Stephen King. (Carte care are şi o copertă bine realizată.)

Deci, presupunând că ai scos o carte bună la o editură la fel de bună, nu uita că acum lupta se dă între tine şi monştrii sacri ai genului. (Să nu ne legăm aici de calitatea traducerilor: un împătimit al genului trece peste asta, chiar dacă greu. Nu uita! Prefer o carte prost tradusă decât una prost scrisă.) Dacă am citit o carte sau măcar o povestire scrisă de tine care mi-a plăcut şi mi-a rămas în minte, mai ai un punct câştigat. Dacă eşti nou venit în arenă, ce şansă ai faţă de un nume cunoscut? Puţină publicitate în acest caz nu ţi-ar strica! Dacă relaţiile dintre tine şi editor sunt bune şi dacă acesta îşi cunoaşte bine interesul şi meseria, va şti să transforme lansarea cărţii tale în spectacol. În ceva care să mă facă să aud despre tine. Nu uita că trăim într-o lume în care publicitatea negativă îţi va spori de zece ori vânzările în comparaţie cu o publicitate obişnuită. Acestea sunt efectele pe termen lung ale puilor născuţi vii de la Evenimentul zilei şi violurilor de octogenare de la Pro TV. Lumea e ciudată, pe nesimţite, nişte nebuni au transformat totul în jurul nostru în show şi trebuie să te adaptezi şi tu ca să ai succesul la care speri.

Citeam undeva că piţigoii de la oraş cântă acum mai tare pentru a se adapta zgomotului de fond crescut. Adaptare firească pentru a-şi face auzit cântecul de seducţie şi pentru a nu întrerupe procesul reproductiv. Scriitorul meu drag şi scump, adaptează-te! Dacă un piţigoi a putut să o facă, poţi şi tu! Altfel copiii tăi dragi – cărţile tale SF – în curând vor dispărea înlocuite de produsele „culturii" vizuale. Pentru ca procesul de perpetuare al culturii scrise să nu fie afectat, scriitorul trebuie să cânte nu mai tare, ci „altfel". Zgomotul este de data asta „cultura video" (dacă o putem numi aşa), sub toate aspectele ei, manelizarea culturii şi căutarea de către consumatorul de cultură a căilor minime de maximizare a efectului ludic. Minimizarea costurilor şi maximizarea efectelor, după câte se pare.

Ei, şi abia acum, după ce toate acestea au fost zise putem să trecem la sfaturile propriu zise.

1 – Fii cu ochii pe clasicii SF-ului şi învaţă mereu ceva de la ei. Poţi vedea ce îmi place aici: SF: poll-ul autorilor

E adevărat că este prins un eşantion destul de subţire din mine: vreo 120 de cititori – dar este semnificativ, cred eu. Este la fel de adevărat că nu ai să vezi în acest sondaj decât zece autori, dar nimeni nu te împiedică să iniţiezi unul cu 100 de autori. Dar câteva concluzii se pot trage şi de aici: Isaac Asimov conduce detaşat, urmat la foarte mică distanţă de Frank Herbert [3]. Deci stilul simplu şi acţiunea mai degrabă poliţistă a lui Asimov mai are încă destulă căutare, la fel ca şi proza mustind de filozofie a lui Frank Herbert. Ce concluzie ai putea trage de aici? Dacă nu poţi scrie ca Herbert, atunci scrie măcar ca Asimov ! Aşa, în stilul lui simplu şi direct, atât de criticat de unii dintre noi. Îţi asiguri 30% din piaţă, dacă ai şi ideile lui bineînţeles. Adică scrie simplu, scurt şi la obiect. Înfloriturile şi zorzoanele stilistice lasă-le pentru alţii. Observă că cyberpunk-ul

ocupă numai 7% din opțiuni, dar cum fanii lui sunt foarte zgomotoşi par mai mulți. Aici lucrăm pe cifre. Numai 7% din total sunt dispuşi să scoată bani pe o carte cyberpunk, asa că spune-le să facă ciocul mic!

2 – Nu face experimente literare! Cel puțin nu pe banii mei! Sau dacă vrei totuşi să faci, încearcă să fie unul reuşit. Nu o să-ți dau ocazia să recidivezi! Dacă insişti totuşi, trebuie să îți aminteşti că Urmuz a ajuns în manuale şi citit cu fervoare abia la multe zeci de ani după ce s-a sinucis. Trebuie sa îți stabileşti foarte clar opțiunile: vrei să te cumpăr eu, sau vrei să te cumpere nepoții mei?

3 – Selectează foarte atent ceea ce publici şi mai ales unde publici. Apariția unui text – oricât de bun – la una din multele gazetele de perete ale internetului, care nu dispun de un minim filtru editorial, va duce mai devreme sau mai târziu la asocierea involuntară a numelui tău cu calitatea acestor „producții literare" de duzină.

4 – Evită să laşi să se vadă fragmente în lucru din ceea ce scrii, fie şi din motive didactice sau demonstrative. Puțini îți vor înțelege demersul şi, în loc să se bucure că i-ai lăsat să arunce o privire în laboratorul tău, te vor acuza de nehotărâre. E posibil să scrii destul de neatent. Nu lăsa nici un fragment necorectat să ajungă sub ochii publicului. Pentru vânătorii de greşeli, asta este de neiertat şi vei trece drept agramat. Cu cât vei avea succes mai mare, cu atât ți se va imputa asta. Mai ales că orice absolventă de liceu, ceva mai urâțică, poate face o corectură acceptabilă. Urâțenia este un criteriu obligatoriu, ai grijă! (Cele frumoase nu au avut timp să învețe gramatică! Din motive fireşti, desigur.)

5 – Caută scriitori de valoarea ta şi uniți-vă într-o asociație profesională cu scop multiplu. Să vă apere drepturile în fata editorilor şi a statului, a extratereştrilor – care s-ar putea să vrea să se răzbune pentru că le dezvăluiți secretele – să obțineți fonduri, sponsorizări şi subvenții – inclusiv de la Ministerul Culturii – în fond, literatura SF este o formă de cultură, fie că se recunoaşte asta sau nu. Nu uita ca breslele – asociațiile de meşteşugari – au existat de multă vreme tocmai în acest scop. Deşi rebotezate în ultima vreme ceva mai exotic „ghilde", ele există de multă vreme, cu reguli bine stabilite pe care nu aveți decât să le adaptați condițiilor actuale. Cu riscul să fiți acuzați de elitism, trebuie să spuneți un nu hotărât veleitarilor, şefilor de carieră, activiştilor de ocazie şi celor hotărâți să profite din orice situație. Nu sunt eu în măsură să vă stabilesc criteriile de admitere în această asociație, dar pe mine, ca cititor şi beneficiar al produselor acesteia, m-ar bucura enorm daca singurele criterii de admitere ar fi talentul, opera şi seriozitatea.

Deşi vechile reguli de admitere în bresle nu mai sunt aplicabile, poate este interesantă o recitire critică a lor. Cu numărul de ani petrecuți ca ucenic şi calfă şi cu probele de lucru care trebuiau date la fiecare avansare. Probe care erau expuse în casa breslei, să le vadă toți. Şi nu este de neglijat faptul că unii – chiar dacă erau odrasle de meşteri mari – rămâneau toată viata ucenici sau calfe! Dacă studiem cu atenție regulile vechilor bresle, vedem că aveau reguli mai democratice decât ne închipuiam.

Editați – dacă puteți – o revistă, ajutați – fie şi numai cu sfaturi – tânăra generație de

textieri SF (în fond, printre sutele de condeie care scriu acum alandala pe net, în mod sigur se ascunde, dar se ascunde al naibii de bine, echivalentul român al lui Stanislaw Lem de mâine). Strângeţi fonduri, organizaţi concursuri anuale (premiate, fie şi simbolic) pentru tinerii debutanţi, concursuri care să fie perfect transparente, organizate în văzul lumii pe net – sub formă de poll-uri care să evite autovotarea şi votarea de către prieteni.

În acelaşi mod încercaţi să scoateţi o antologie anuală cu cele mai bune texte apărute în acel an. Premiile pot să fie simbolice şi la aceste concursuri, important este să daţi girul vostru valoric unor astfel de apariţii. Şi să nu ezitaţi, dacă într-un an nu găsiţi nici un text bun, să scoateţi un pliant de genul: „În anul 2004 au participat următorii : ……., cu următoarele povestiri……. Asociaţia …… nu a selectat niciuna din ele pentru antologia anuală." În mod sigur asta se va întâmpla într-un singur an. Este preferabil să nu publicaţi nimic sub girul asociaţiei voastre, decât să şţirbiţi încrederea în ea. Daţi „bunul de tipar" sub sigla asociaţiei voastre rar şi greu, în aşa fel încât eu, atunci când întâlnesc această siglă pe o carte, să pot să o iau cu ochii închişi.

Ţineţi cont de faptul că vremurile m-au făcut să nu mai fiu deloc patriot! Cumpăr o carte pentru a găsi literatură bună şi nu pentru că este scrisă de un român.

6 – Nu intra pe forumuri de discuţii ale fandomului! Lasă-i să se bălăcească acolo în balta lor călduţă şi balcanică. Tu scrie! Pentru discuţii organizatorice fă-ţi o listă de discuţii cu acces restrâns. Dacă daţi drumul Meduzei[4] înăuntru, asiguraţi-vă ca are lanţul destul de scurt şi faceţi-o să dea o declaraţie la notar prin care să se oblige să vorbească româneşte şi doar cu un mesaj pe zi.

7 – Evită să îţi publici cărţile în regie proprie. Faptul că nu ai găsit un editor care să aibă curajul să investească în cartea ta nu mă va face nici pe mine să ţi-o cumpăr. Poate este superbă, minunată, dar poate este doar pur şi simplu rezultatul orgoliului tău exacerbat. Şi, cum eu nu am timp să aflu asta, este bine să nu mă pui să aleg…

8 – Nu aştepta nimic de la stat. Trăim într-un simulacru de economie de piaţă. Învaţă să îi aplici regulile în favoarea ta. Nu te implica în politică mai mult decât este necesar. Ştiu, ai să-mi spui că pedeapsa oamenilor deştepţi care nu se implică în politică este să fie conduşi de prosti. Nu uita că dacă participi la o şedinţă sau la o manifestare organizată de boşii partidului tău sau scrii un text pentru mai ştiu eu ce fandosit din partidul pe care ai ales să îl susţii, mă lipseşti pe mine de o pagină de literatură SF bună pe care eu o aştept cu nerăbdare. Stai în turnul tău de fildeş şi scrie bine. E tot ce poţi face pentru tine, pentru ţară şi pentru mine, cititorul fidel de literatură SF bună. Şi chiar pentru literatura română. În aşa fel încât peste 50 de ani, când se va vorbi de Năstase, să se spună: „A, mi se pare că e acela care a fost prim ministru când a debutat Ion Popescu."

9 – Obişnuieşte-te să neglijezi fandomul românesc. Este format din vreo o sută şi ceva de persoane (poate 150- 200) deci cam unu-doi la sută din totalul meu, în care nici măcar nu stiu dacă pot să-i includ. 90% din ei stau liniştiţi pe liste aşteptând ceva, o minune care să urnească lucrurile din loc. În schimb ceilalţi zece la sută fac gălăgie cât şapte forumuri

incendiate la un loc. Unii confundă calitatea mesajului cu cantitatea – sau poate doar încearcă să o suplinească – şi inundă lista cu mesaje. Am primit 50 într-o zi de la un singur meduz – sub diferite înfăţişări – cu un singur rezultat: şterg tot ce primesc de la expeditorul respectiv deşi îmi dau seama că pot pierde şi lucruri importante. Specificul acestor liste aparţinând fandomului este cifra octanică extrem de ridicată. Orice ai spune într-un mesaj, cineva se inflamează şi poate ai avea un subiect bun pentru o viitoare povestire prin descrierea modului cum, în numai câteva replici, toată lista de discuţii este în flăcări. Dacă oamenii ăştia ar avea un buton nuclear pe mână, pământul ar fi distrus de cinci ori pe zi.

Principala lor preocupare – deşi la prima vedere este dragostea comună pentru literatura SF şi căile de promovare a ei – este: criticarea a tot ce nu este cu ei, vânarea de dinozauri SF, baroni SF, foşti comunişti, cei care cheltuie banii UTC-ului sau ai statului folosindu-se de numele lor, promovarea de tigri bengoşi, pantere, crocodili şi alte reptile, iniţierea de revoluţii, revolte, lupte de stradă, promovarea textelor cu iz SF peste tot în lume, înfiinţarea a cât mai multe gazete de perete pe internet – ai impresia că pe copiii ăştia tovarăşa de română nu îi lăsa deloc să scrie la Gazeta de Perete a şcolii – şi acum, scăpaţi de sub ochiul ei vigilent, se răzbună. Nu ai ce învăţa de la ei! Deşi, aparent, ei iubesc literatura SF, de fapt se iubesc numai pe ei şi iubesc numai textele SF scrise de ei (cu excepţiile de rigoare, textele SF scrise de prietenii care le-au lăudat „opera”). Ar trebui, în măsura în care iubesc literatura SF bună şi sunt chiar atât de patrioţi pe cât se laudă, să renunţe fiecare la câteva beri pe lună – sau pachete de ţigări – şi uite aici 200 X 100.000 lei = 20 de milioane pe lună. Bani suficienţi pentru o revistă, pentru o carte, pentru un premiu, pentru tot ce vrei. Am să fac propunerea asta mai pe larg în „Sfaturi pentru un membru al Fandomului”.

Crezi că se va alege ceva de ea? Nu! Aşa cred şi eu! Suntem pierduţi în plină Balcania.

10 – Evită popularitatea cu orice preţ şi nu te îngrămădi pe forumuri şi pagini internet numai de dragul de a fi acolo. Se va crede că vrei să suplineşti calitatea prin cantitate. Pot da un singur exemplu:

Vladimir Colin – seniorul literaturii SF româneşti, atât de prematur plecat dintre noi – îl găsim pe net (cu Google) de 245 de ori[5].

Ovidiu Bufnilă – tot cu Google, de 1017 ori.

Concluzie: QED (Quod erat demonstrandum).

Este adevărat că trebuie să ajungi cunoscut lumii, dar nu cu orice preţ si, mai ales, nu cu orice texte.

11 – Despre tehnici literare nu cred că mai este cazul să îţi vorbesc. Alege-o pe cea care te reprezintă mai bine. Şi totuşi… atunci când ai o idee bună nu ezita să o transformi în roman. E atât de uşor! Se pare că asta este ceea ce se cere în acest prelungit sezon

literar.

12 – După cucerirea pieței românești, sau mai bine în același timp, asigură-te de serviciile unui bun traducător în engleză și promovează-ți lucrările în revistele importante. Nu uita că, în ciuda luptelor disperate ale verilor noștri francezi, în cel mult zece ani lumea va fi un sat englezesc ceva mai mare.

13 – Ultimul sfat este: nu-mi asculta sfatul! Fă cum vrei tu, dar în cel mult trei ani să te văd în Top SF 100!

Și, daca se poate, nu votat acolo de prieteni.

Note

1. În original, acolo era un link spre un alt top a cărui pagină a disparut de pe web (ghidul a fost scris cu ani în urmă) și în care nu erau decat 3 femei. ^
2. Cele 7 femei ocupă însă 8 poziții, Ursula K. Le Guin apărând de 2 ori, cu „Mâna stângă a întunericului" (acum pe locul 10) și cu „The Dispossessed" ^
3. Între timp locurile s-au inversat, a ajuns Frank Herbert pe locul 1 și Asimov pe 2, la mică distanță. ^
4. Meduza - una din nenumăratele înfățișări ale lui Ovidiu Bufnilă pe forumul RoFandom. În 19 și 20 iunie 2003 a trimis numai pe acest grup de discuții 78 de mesaje! L-am folosit aici drept material didactic pe Ovidiu Bufnilă, nu pentru că m-aș îndoi de calitățile lui umane sau literare, ci pentru că pare singurul capabil să ducă imensa povoară a culpabilității unei întregi generații. Ar trebui ca fiecare scriitor să își asume partea lui de vină că el însuși și nici unul din colegii lui români încă nu este în topurile lumii și să ia măsurile care se impun. Acest material se vrea a fi doar un material de lucru, o simplă premisă pentru necesarele și ulterioarele discuții având drept scop promovarea SF-ului românesc acolo unde îi este locul. [nota autorului]^
5. Și aici situația s-a schimbat mult între timp, acum Valdimir Colin apare de 63.400 ori pe Google, iar Ovidiu Bufnilă de 29.200 ori.^